



Årsrapport 2022

Sammen skaper vi
et levende Norge





Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Innhold



Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur



Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk



Øvrig informasjon

Tillitsvalgte

Produsentlagsledere

TINE-kartet

TINE Gruppen

Konsernsjefen har ordet

Fremtiden begynner nå

2022 er historien om et år der pandemi gikk over i meningsløs krig, etterfulgt av energikrise, prisstigning og nye klimakatastrofer verden over. Tilbake står historier, skjebner og inntrykk. Året gir varige spor hos mange – og har preget oss alle.

Gjennom dette annerledesåret viser vi en enorm evne til å levere tross alt som skjer rundt oss. Vi møter mer krevende tider med dedikerte eiere og ansatte som går på jobb hver eneste dag med TINE-hjertet utenpå drakta og et ønske om å bli litt bedre i morgen enn vi var i går. Sammen har vi klart å forsyne kundene våre med folkekjære merkevarer av ypperste kvalitet og gledet millioner av forbrukere gjennom alle de 365 dagene i 2022.

Som et ambisiøst merkevarerelskap skal forbrukeren og kunden lede an. Vi har derfor gjennomført store endringer dette året og rigget oss for vekst ved å kraftsamle de kommersielle områdene våre til én enhet. Det er også kritisk for oss at hele forsyningskjeden, fra gress til glass, samhandler tett med det kommersielle. Slik kan vi treffe forbruker med merkevaren de foretrekker på rett sted, i de riktige forpakningene og med den kvaliteten vi er kjent for. Derfor har vi slått sammen de operasjonelle kreftene våre til én forsyningsorganisasjon for å forenkle, standardisere og digitalisere driften for fremtiden. En fremtid som bærer med seg konsekvensene av krigen i Ukraina, der energikrise, skyhøy inflasjon og redusert kjøpekraft skaper usikkerhet i alle markeder. Utenfor landegrensene har ikke melkeprodusentene fått statlig støtte for å håndtere kostnadsveksten. Resultatet er et unntaksår med melkepriser ingen analyser forutså, hvor prisøkningene skjedde i et tempo ingen meieriaktør klarte å kompensere fullt ut i markedet. En høy irsk melkepris har svekket lønnsomheten i vår internasjonale virksomhet. Salgsselskapene våre er så offensive som mulig, og vi har testet smertegrensen for hva forbruker er villig til å betale for våre merkevarer. Vi legger et langsiktig perspektiv til grunn og en midlertidig høy

melkepris endrer ikke vår oppfatning om at anlegget i Irland fortsatt er viktig for den internasjonale virksomheten framover.

De økte kostnadene svekker uansett resultatet vårt betydelig. Desto viktigere er det gode arbeidet som gjøres i konsernet for å redusere kostnader og styrke vår egen konkurransekraft. Et viktig ledd i dette arbeidet er utredningene som skal vurdere hele vår anleggsstruktur. Vi må tilpasse oss for å videreutvikle et effektivt, innovativt og fremtidsrettet samvirke. Med forbrukerens og kundenes behov i førersetet, skal vi sikre verdiskapningen og økonomien til melkeprodusentene, videreutvikle industriarbeidsplasser og levere på samfunnsoppdraget vårt: et levende Norge. Derfor er vi også tydelige på at hvis myndighetene ønsker melkeproduksjon i hele landet, så kan ikke våre konkurrenter fortsette å motta over 200 millioner årlig i sentraliserende særtilskudd.

Verdien av landbruk i hele landet er tydeligere enn noen gang. Sjelden har FNs oppfordring om at hvert enkelt land må produsere mest mulig mat til egen befolkning, stått sterkere. Bærekraft har fått en ny dimensjon hos folk flest. I tillegg til klima handler det om matberedskap for kundene, økonomien til melkeprodusentene – og ikke minst sunn ernæring hos forbrukerne. Resirkulert plast i rømmebegeret, metanhemmere i fôret til kua og nytt flisfyringsanlegg på Jæren som forsyner oss med fornybar energi er andre eksempler som baner vår vei mot et meieri i verdensklasse – også i bærekraftens navn.

Takket være utrettelig innsats og godt arbeid i hele verdikjeden har vi skapt solide resultater for selskapet. Etterbetalingen til TINEs eiere for 2022 er derfor den tredje

største utbetalingen i TINEs historie. Det er velfortjent og kommer godt med i en ellers sterkt presset økonomi. Tross en betydelig reduksjon i resultatet står vi oss godt og vi fortsetter å jobbe for best mulig økonomi for eierne våre. Nøkkelen ligger i å forstå forbruker og lykkes kommersielt fremover.

Planene, innsatsen og resultatene vi har skapt sammen dette turbulente året gir meg sterk tro på alt vi skal få til framover både i og utenfor Norge. Vi har virket sammen siden 1856. Oppdraget har alltid vært å sikre at kunde og forbruker velger våre merkevarer slik at eierne våre trygt kan investere i egne gårdsbruk og i samvirket – i generasjoner som følger. Vi møter morgendagen med et godt utgangspunkt – med sterke merkevarer og en effektiv verdikjede, med eiere og ansatte i TINE som vil og kan skape et levende Norge.

Et ekstremt viktig fundament når vi møter den nye fremtiden.




Gunnar Hovland
Konsernsjef



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Styrets beretning

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Styreleder har ordet

Verdien av samvirket

Da jeg i fjor på denne tiden gjorde opp status for året, så jeg for meg at 2022 skulle bli et litt mer normalt år etter pandemien. Slik gikk det ikke – tvert imot. 2022 har vært et annerledes og krevende år, preget av ustabilitet, usikkerhet og økte kostnader for alle. I slike tider er styrken i samvirket vårt ekstra viktig og det kjennes godt å kunne oppsummere med at TINE står seg godt, tross alt.

Gjennom generasjoner har vi bygget et solid selskap med fokus på markedet, som evner å reagere på endringene som skjer rundt oss. Vi finner muligheter i utfordringer, og viktigere enn noen gang har det vært at vi drar i samme retning – mot samme mål. Til tross for at både pandemi, krig og kriser har villet det annerledes har vi levert 1370 millioner liter melk av beste klasse, som ansatte i selskapet vårt har foredlet, fraktet, solgt, markedsført og håndtert på beste vis. Tilbake står en høy levringsgrad og et resultat det står respekt av. Vi er rett og slett best sammen. Det bidrar til sikkerhet for avsetning for eierne, og en god etterbetaling også for 2022.

Det er bare ved å fortsette å virke sammen at vi kan være garantisten for et levende Norge. For melkeproduksjon er bærebjelken i norsk landbruk, den bidrar med store ringvirkninger i lokalsamfunn over hele landet. Et langsiktig, solid samvirke med et kommersielt fokus er en forutsetning for framtidig drift og investeringer i melkeproduksjonen på små og store gårder i hele Norge.

Samtidig lever mange av eierne våre, melkebøndene, med presset økonomi og store investeringsbehov nå og i årene som kommer. Vi opplever at kostnadene øker mer enn inntektene, og en solid etterbetaling er derfor svært viktig. Totalt blir det en etterbetaling på 68,5 øre per liter melk levert i 2022. Med det blir 940 millioner kroner utbetalt til eierne denne våren. Det er et helt nødvendig bidrag til den krevende situasjonen mange står i - men det løser ikke utfordringene alene. Derfor må vi fortsette å investere i selskapet vårt. Vi skal skape vekst, fortsette å utvikle merkevarer og utvide markedet, utvikle anleggene våre og ikke

minst utvikle oss innen bærekraft. I 2023 vil TINE jobbe godt med framtidig kapitalbehov knyttet til vekst og investeringer. Vi vil også vurdere egenkapital- og finansieringsbehov, samtidig som vi sikrer framtidig avkastning til bonden.

Når det sagt: TINE, og merkevarene våre, er vårt viktigste verktøy for å sikre avsetning av melka vår, og vi gjør alt vi kan for å selge mest mulig melk til høyest mulig pris i markedet. Men det er ikke nok. Melkeprodusentene må prioriteres i årets jordbruksforhandlinger. Vi er helt avhengig av politisk vilje til å bruke budsjettmidler på norsk melkeproduksjon. Konkurransen fra andre aktører, import og andre mat- og drikkevarer er knallhard. Og til alt overmål får våre norske konkurrenter konkurransepolitisk tilskudd. Vi ønsker konkurranse, men det må være på like vilkår. Derfor er det også på høy tid at disse fjernes.

Så skal selvsagt TINE være effektiv i industrien og gjøre det vi kan for å lykkes i markedet, samtidig som vi ivaretar samfunnsoppdraget vårt. Vi eier et av Norges viktigste selskap, med noen av Norges mest kjente merkevarer. Vår melk blir til produkter som virkelig betyr noe i folks hverdag, og er en del av vanene til millioner av nordmenn – Norge rundt. Hver dag går ansatte i TINE på jobb for å levere på at nettopp våre merkevarer skal havne i handlekurven. Det er et veldig godt utgangspunkt. Samtidig har både forbrukere og kunder stadig større forventninger til at produktene våre skal være produsert på en forsvarlig og bærekraftig måte. Vi skal fortsette den gode jobben som gjøres på emballasje, utslipp og transport. Men vi må også jobbe på gårdene. Derfor er det så viktig at alle bidrar med dokumentasjon og forbedring av

klimagassutslipp og dyrevelferd på hver vår gård. Slik blir vi litt bedre i morgen, enn vi var i går - også på bærekraft.

I 2022 tok vi enda ett skritt nærmere å være et meieri i verdensklasse. Interessen for brunost i Asia øker, og i år har vi også fått brunost på menyen i Hongkong. Selv om det fortsatt er snakk om små volum i den store sammenhengen, er dette en viktig del av grunnmuren for å lykkes internasjonalt med produkter av norsk melk.

Jeg vil med dette året som bakteppe være forsiktig med å spå for mye for året som kommer. Men det jeg vet og er veldig trygg på, er at vi sammen skal klare å håndtere det vi møter også i 2023. Fordi jeg har troa på samvirket vårt og på oss.



Marit Haugen
Marit Haugen
Styreleder



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Tallenes tale

24 866 MNOK

Salgsinntekter
(24 045)

1 257 MNOK

Driftsresultat
(1 725)

5 169

Antall ansatte
(5 240)

760 GWh

Brutto energiforbruk
(794)

8 291

Antall eiere
(8 711)

68,5 Øre/Liter

Etterbetaling fra TINE SA
(98)

Leverert til TINE i 2022 (2021)

1351,1 Mill. liter

Kumelk
(1 423,8)

18,4 Mill. liter

Geitemelk
(18,9)

Forbruk pr. innbygger i 2022 (2021)¹

73,8 Liter

Melk
(78,9)

10,7 Kg

Yoghurt inkl. import
(10,9)

19,5 Kg

Ost inkl. import
(20,3)

9,0 Kg

Fløte og rømme
(9,5)

3,4 Kg

Smør inkl. import
(3,6)

¹⁾ Kilde: Opplysningskontoret for Meieriprodukter (Melk.no), februar 2023



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

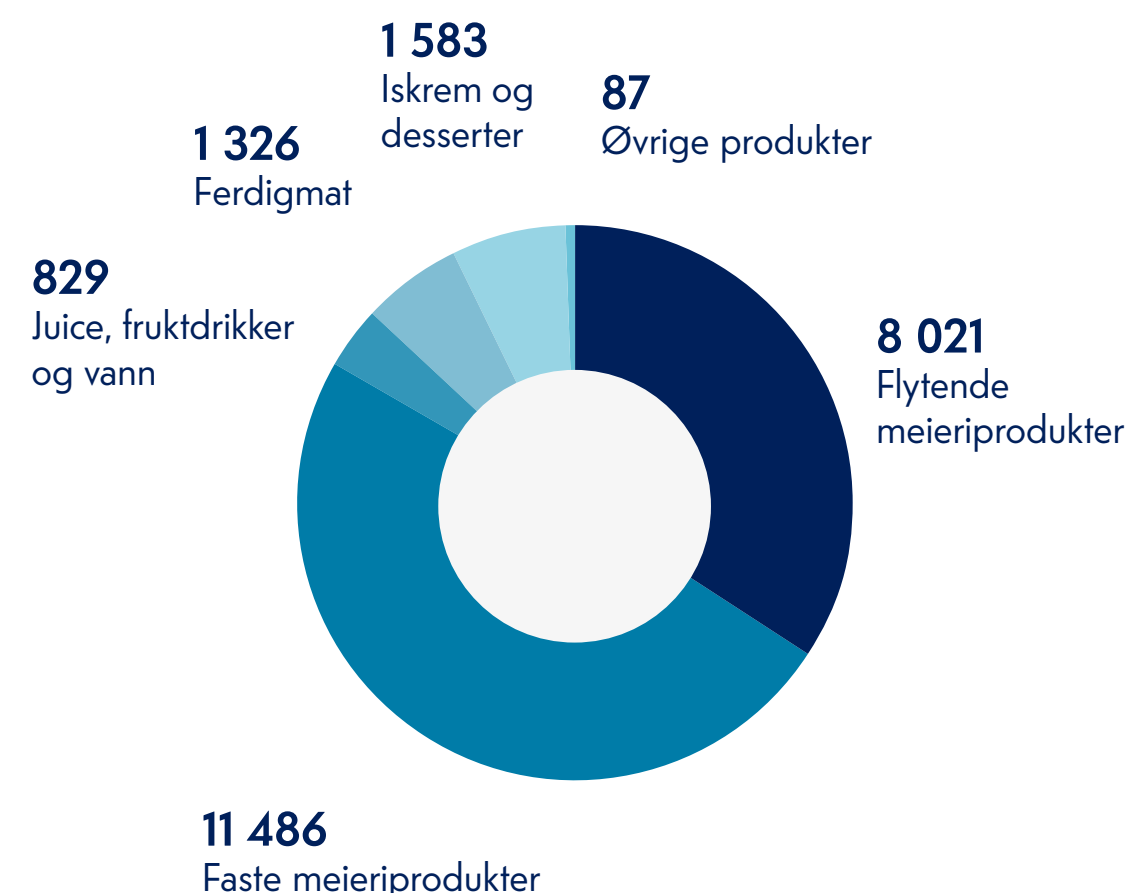
Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Økte inntekter, svakere resultat

Til tross for økte salgsinntekter, fikk TINE Gruppa en svakere resultatutvikling i 2022 og prisøkninger preger både inntekts- og kostnadssiden. Salgsinntektene påvirkes positivt av høyere aktivitet i storhusholdning og prisøkninger i alle virksomhetsområder. Betydelig høyere priser på innsatsfaktorer, energi og transport, i tillegg til lavere aktivitet i dagligvare etter pandemien, trekker driftsresultatet ned. Prisøkninger fra TINE Gruppa kompenserer ikke for prisveksten inn til TINE.

Salgsinntekter ferdigvarer
Per segment TINE Gruppa / mill. NOK



Salgsinntektene for TINE Gruppa i 2022 ble 24 866 millioner kroner, en økning på 3,4 prosent sammenlignet med 2021. Veksten er drevet av prisøkninger i alle virksomhetsområder, høyere priser på biprodukter og positive valutaeffekter i Internasjonal. Disse effektene mer enn kompenserer for lavere volum ut av TINE Gruppa. Justert for valuta er veksten 2,2 prosent.

I den norske meierivirksomheten, som representerer den største omsetningen i TINE Gruppa, påvirkes volumutviklingen av et fallende dagligvaremarked. Ifølge statistikk fra Nielsen var volumnedgangen innen meierikategorien i dagligvare 6,3 prosent i 2022, og TINE SA falt ytterligere ett prosentpoeng¹. Samtidig har storhusholdning hatt god volumvekst i 2022. Salgsinntektene i TINE SA er i tillegg positivt påvirket av jordbruksoppkjøret, prisøkninger og høyere pris for biprodukter i verdensmarkedet.

Driftsresultatet til TINE Gruppa og det enkelte virksomhetsområde påvirkes av høyere pris på råvarer og andre innsatsfaktorer, i tillegg til betydelig prisvekst for energi og transport i alle våre markeder. I Irland har melkeprisen steget til norske nivåer i andre halvår 2022 og dette påvirker lønnsomheten i Internasjonal negativt. I 2022 har TINE fortsatt arbeidet med å realisere kostnadsbesparelser for å styrke konkurransekraften.

Driftsresultatet for TINE Gruppa endte på 1 257 millioner kroner. Sammenlignet med 2021 er det en reduksjon på 468 millioner kroner. Driftsmarginen ble redusert med 2 prosentpoeng fra 7 prosent i 2021 til 5 prosent i 2022.

Virksomhetsområder og tilstedeværelse

Virksomhetsområdene er TINE SA, TINE Internasjonal og Annen virksomhet. Eksport fra Norge rapporteres som en del av TINE Internasjonal. TINE Internasjonal består av datterselskapene Norseland Inc (USA), Norseland Ltd (UK), Wernersson Ost AB (Sverige), Wernersson Ost Danmark A/S, TINE Ireland Ltd og avdeling Osteeksport. Annen virksomhet består i hovedsak av datterselskapene Fjordland AS, Diplom-Is AS og MIMIRO AS.

TINEs virksomhet er representert over hele Norge. Hovedtyngden av de internasjonale salgsaktivitetene foregår i USA, Sverige, Danmark og Storbritannia i tillegg til produksjon av Jarlsberg for det internasjonale markedet i Irland.

Salgsinntekter (Mill. NOK)	2022	2021
TINE SA	18 281	17 984
TINE Internasjonal	4 356	3 786
Annen virksomhet	3 209	3 186
Konsernelimineringer	-980	-912
TINE Gruppa	24 866	24 045
Driftsresultat (Mill. NOK)	2022	2021
TINE SA	1 339	1 784
TINE Internasjonal	-118	-135
Annen virksomhet	34	82
Konsernelimineringer	2	-7
TINE Gruppa	1 257	1 725

1) Kilde: NielsenIQ ScanTrack, Total Norge DVH, Tine AS, MAT TY, MAT YA, YTD TY, YTD YA, W 33-52, Volume % Chg. YA, +/- Volume Sales'000 YA, Volume % Chg YA, Volume % Share, +/- Volume % Share YA, Value Sales'000, +/- Value Sales'000 YA, Value % Chg YA, Value % Share, +/- Value % Share YA 2022 52. (Copyright © NielsenIQ.)



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Nøkkeltall 2022

Finansielle

TINE Gruppa		2022	2021
Salgsinntekter	MNOK	24 866	24 045
Driftsinntekter	MNOK	25 293	24 479
Driftsresultat (EBIT)	MNOK	1 257	1 725
Driftsmargin	Driftsresultat/driftsinntekter	5,0 %	7,0 %
Resultat før skatt	MNOK	1 197	1 682
Årsresultat	MNOK	1 130	1 557
Eiendeler	MNOK	19 643	19 843
Egenkapitalandel (%)	Egenkapital/totalkapital	50,6 %	49,1 %
Netto rentebærende gjeld		3 265	2 536
Netto rentebærende gjeld/EBITDA		1,19	0,81
Netto kontantstrøm til investeringsaktiviteter	MNOK	-983	-958

Ansatte og HMS

Ansatte	2022	2021
Antall ansatte per 31.12, TINE SA	3 844	3 902
Antall ansatte per 31.12, TINE Gruppa	5 169	5 240
H-verdi, TINE Gruppa	5,1	6,4
Sykefravær, TINE Gruppa	6,9 %	6,2 %

Bærekraft¹

Miljø	2022	2021
Brutto energiforbruk (GWh)	760	794
Emballasjeforbruk (tonn) ²	27 694	27 526
Emballasjeforbruk ifht driftsinntekter (tonn/MNOK) ²	1,9	1,8
Utslipp CO ₂ -ekv. totalt (tonn)	61 721	62 308
Utslipp CO ₂ -ekv. fra meieri (tonn)	20 588	18 526
Utslipp CO ₂ -ekv. fra transport (tonn)	38 676	41 148
Transport (km/1000 liter råstoff)	36	35
Trygg mat ²		
Antall tilbakekallinger	3	5
Dyrevelferd ²		
Dyrevelferdsindikator (verdi)	107,9	107,1

1) Tall for TINE Gruppa
2) Tall for TINE SA, Diplom-IS AS, Fjordland AS (75 prosent av Fjordlands produkter er produsert på TINEs meieranlegg. Denne andelen er inkludert)



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Vår strategiske retning



Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

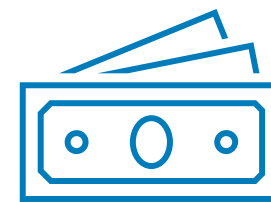
Strategi mot 2025

I perioden 2020-2022 har TINE som alle andre, fått stresstestet både strategi og organisasjon. En pandemi avløst av transport- og energikrise, forsterket av krigen i Ukraina, gjør noe med oss. TINE 2025-strategien setter retning og organisasjonen har løst utfordringene etter hvert som de har kommet. Strategien og TINE står seg godt – og er klar for ny vekst. Vi har fire tydelige prioriteter i perioden:



Norge er vårt viktigste marked – jobb nr. 1 er å levere på vekst og konkurransekraft i Norge

TINE har omorganisert virksomheten for å bli bedre i stand til å skape vekst og verdi for eierne våre. På kommersiell side har vi etablert én kommersiell enhet, som legger helhetlige planer for å treffe forbrukerne i relevante måltidsituasjoner. Tilsvarende på operasjonell side har vi etablert én forsyningsenhet for sikker og effektiv forsyning. For å kunne levere best mulig på kommersiell plan utredes nå fremtidens anleggsstruktur for et effektivt og innovativt TINE.



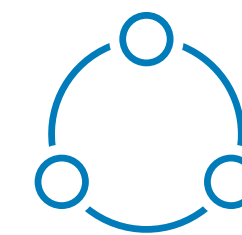
Styrke lønnsomheten i internasjonal virksomhet

TINE har en omfattende internasjonal virksomhet som fra 2019 har gått fra volum- til verdibasert strategi. Hovedfokus i strategiperioden er å styrke lønnsomheten. Med økt kontroll på lønnsomheten er virksomhetene bedre rustet til å skape vekst. I andre halvdel av strategiperioden vil lønnsom vekst igjen være på agendaen i TINEs internasjonale virksomhet.



Internasjonalt gjennombrudd basert på norsk melk

TINE 2025-strategien pekte på et langsiktig behov for nye inntektsstrømmer og for å kompensere for redusert innenlands melkeanvendelse – et internasjonalt gjennombrudd basert på norsk melk. TINE har allerede etablert satsing for å etablere og utvikle posisjoner i utvalgte asiatiske markeder. Samtidig ser vi på muligheter for å nå de nordiske markedene med TINEs merkevarer produsert i Norge.



Økt konkurransekraft i hele verdikjeden

Sentralt i strategien er effektivisering i alle ledd for å sikre langsiktig konkurransekraft. I 2019 satte vi oss mål om å effektivisere for 1 milliard kroner i strategiperioden. Det målet nådde vi allerede i 2022. For å øke konkurransekraften ytterligere har vi satt oss et nytt effektiviseringsmål på 0,7 milliarder kroner.

Målbildet vårt er et meieri i verdensklasse. For å få til det må vi trene, forbedre og tilpasse oss hver eneste dag. Vi ser bærekraft som en stadig viktigere pilar for å lykkes både i Norge og internasjonalt. Bærekraft settes enda sterkere på agendaen i 2023.

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Bærekraftig verdiskaping i TINE

Vi skal skape størst mulig verdi av eiernes melkeproduksjon, samtidig som vi tar vare på mennesker, klima og miljø. Bærekraftstrategien ble revidert i 2022, og inkluderer nå følgende områder med tilhørende tema og målsetninger:



NÆRHET

Bærekraftig gårdsdrift i hele landet

Vi bidrar til levende lokalsamfunn og betydelig verdiskapning, der kulturlandskapet pleies og kultiveres. TINE sikrer matproduksjon i hele landet, og at lokale gressarealer blir utnyttet som fôr til beitedyr. Både TINE og melkebonden har ansvar for god dyrehelse og dyrevelferd. Klimagassutslipp fra TINEs virksomhet skyldes i stor grad metangass fra kuas fordøyelsesprosess. Samtidig bidrar kua til å lagre karbon i beitemark og at biomangfoldet opprettholdes der kua beiter. Forskning på førtilsetninger og god agronomi er viktig for å redusere utslippet.

TINEs målsetninger:

- Vi skal bidra til at landbruket reduserer klimagassutslippet med 5 millioner tonn i perioden 2021 til 2030.
- Kontinuerlig forbedring på dyrevelferden i TINE.



RESSURSER

Emballasje, matsvinn, energi i produksjon og transport

Det kreves mye ressurser i vår virksomhet. Miljøet blir belastet av transporten, og produksjon av meieriprodukter krever energi. Vi bruker store mengder emballasje som plast og kartong. Brukt plastemballasje som havner i naturen er et stort miljøproblem. Ikke minst bearbeider vi årlig omkring 1,1 milliarder liter melk som vi må ta best mulig vare på. Derfor er det avgjørende at vi velger fornybare ressurser og benytter råvarer og innsatsfaktorer ansvarlig og effektivt.

TINEs målsetninger:

- Innen utgangen av 2030 bruker vi kun emballasje av fornybart og/eller resirkulert materiale, og som kan materialgjenvinnes.
- Innen utgangen av 2030 bruker vi kun fornybar energi og drivstoff i vår produksjon og transport.
- Innen 2030 har vi redusert svinnet vårt med 50 prosent.



FOLKEHELSE

Ernæring og kosthold for en frisk og sunn befolkning

Melk og meieriprodukter er en viktig kilde til mange positive næringsstoffer i det norske kostholdet. Samtidig står meieriprodukter for omkring 40 prosent av det mettede fett vi spiser. Usunt kosthold er den viktigste risikofaktoren for dårlig helse og tidlig død. Å finne en god balanse mellom hva og hvor mye vi spiser, er viktig for et godt og langt liv. TINE har derfor et stort ansvar, og en stor mulighet til å bidra positivt til den norske folkehelsen.

TINEs målsetninger:

- Vi skal redusere innholdet av mettet fett og sukker i våre produkter.
- Vi skal bidra til at meieriprodukter blir fremhevet som et bærekraftig matvalg i nasjonale kostholdsråd.



MENNESKET

Trygt og godt arbeidsmiljø og fornøyde medarbeiderne

TINE har mange ansatte spredt over hele Norge. Alle som jobber hos oss, skal ha en trygg og sikker arbeidshverdag. Vi vil at arbeidsdagen skal oppleves meningsfylt og motiverende. Arbeidsmiljøet vårt skal være preget av likeverd, respekt og omtanke. Vi inkluderer og involverer hverandre, tilrettelegger for mangfold og gir alle like muligheter.

TINEs målsetninger:

- Ingen personskader.
- Lavest mulig sykefravær.
- Over 90 prosent svarer på den årlige medarbeiderundersøkelsen TINE Puls.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

På gården

TINE er bondens eget selskap og det er på gården det starter. Bonden skaper ringvirkninger i hele samfunnet og bidrar til et levende Norge. I Norge er det politisk vilje til landbruk og bosetting i hele landet. TINE vil bidra til dette samfunnsoppdraget, men det holder ikke med vilje uten konkrete virkemidler. Inntektene må opp, investeringer må støttes og rammevilkårene for industrien må sikres.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Det starter hos bonden

TINE henter melk fra gårder over hele landet. Som et samvirke eid av bonden, bidrar vi ikke bare til at nordmenn får bærekraftig, sunn og kortreist mat på bordet. Vi bidrar også til at lærere, butikkansatte, elektrikere, rørleggere, sykepleiere og mange andre kan leve og jobbe i alle deler av landet.

Høsten 2022 la Grytten-utvalget frem en rapport (NOU) om inntektsmåling i jordbruket. Rapporten understreker at det er behov for en målrettet utforming av jordbruksvirkemidlene. Inntektene i melkeproduksjonen må opp. Det viktigste nå er hvordan vi skal sikre inntekt som gjør at flere vil fortsette med melkeproduksjon og færre vil slutte. Landbruket trenger tydelige og forpliktende løfter om økt inntekt. Fortsetter den svake inntektsutviklingen i melkeproduksjonen klarer ikke landbruket å oppfylle målene knyttet til matsikkerhet, bærekraft og bosetting. For TINE er det avgjørende at dokumentasjonen fra Grytten-utvalget utløser en tydelig og synlig politisk vilje til å styrke inntekt og investeringer i melkeproduksjonen.

Økte kostnader på gården og i industrien: 2022 er preget av økte kostnader, både hos melkeprodusentene og i industrien. Fra juli 2022 økte målprisen med 36 øre per liter. Høye priser på diesel medfører økte transportkostnader i TINE Råvare. En kostnadsøkning på 3 øre per liter gjorde at basisprisen fra juli dermed økte med 33 øre per liter. På grunn av fortsatt økning i prisen på drivstoff måtte basisprisen reduseres med ytterligere 2 øre per liter fra oktober. TINE Råvares regnskap må over tid gå i balanse.

Krevende økonomisk situasjon på agendaen: Den krevende økonomiske situasjonen for melkeprodusentene preger styrearbeidet hele året. Styret skulle gjerne sett betydelig økning i målprisen. Men økt målpris må også stå seg i konkurransen fra import og andre alternative drikker. Med for høy målpris kan vi miste andeler og volum, som igjen vil slå ut i lavere forholdstall. Styret må se på helheten, det har vært en krevende oppgave i 2022.

Økende omsetningsavgift: Landbruks- og matdepartementet har vedtatt en omsetningsavgift på 7 øre per liter for 2023. TINE anbefalte en omsetningsavgift på 5 øre per liter, men Landbruks- og matdepartementet overprøvde Omsetningsrådet.



Hedres for god melkekvalitet: I 2022 mottok 86 melkebønder Sølvтина og 29 mottok Mjølkespannet for å ha levert Elitemelk i henholdsvis 15 og 25 sammenhengende år. I september var de samlet i Lillestrøm for å motta velfortjent heder og ære. Fra venstre: Randi Stave Dalsbø og Arne Dalsbø, Stadlandet i Vestland. Tove Egra og Øystein Gilja, Lista i Agder. Anne Utstumo Elgshøen og Per Jon Elgshøen, Trysil i Innlandet. Bak: Agnete Hansen og Ole Henry Larsen, Svanvik i Finnmark. Foran: Styreleder Marit Haugen, Statsråd Sandra Borch og konsernsjef Gunnar Hovland.

Konkurranse på like vilkår

Styret jobber mye med saker som omhandler rammevilkår, både for melkeprodusentene og for industrien. Eksempler på dette er uttalelse om rapporten fra Grytten-utvalget, innspill til jordbruksforhandlingene og innspill til fastsettelse av kvoter.

I 2022 har vi fokusert spesielt på ordningen med særtilskudd i prisutjevningen til våre konkurrenter. Prisutjevningsordningen er kompleks, derfor har vi prioritert opplæringstiltak i eierorganisasjonen. Av regjeringsplattformen fremgår det at regjeringen vil utvikle de konkurransepolitiske tilskuddene, men lite har skjedd så langt. I desember leverte Landbruksdirektoratet sin evalueringsrapport. Oppsummert konkluderer den med at subsidier virker. Staten har brukt til sammen over 2 milliarder kroner på å støtte TINEs konkurrenter de siste 20 årene. Det har ført til at store markedsandeler har flyttet seg og konkurransesituasjonen er en helt annen i dag. Det er ventet et endelig vedtak rundt dette etter høringsrunden vinteren 2023. Her kan du lese hele [rapporten](#)¹.

1) <https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/nyhetsrom/nyhetsarkiv/rapport-om-konkurransefremmende-tiltak-i-meierisektoren>

2) <https://www.tine.no/om-tine/organisasjon/eierstyring-og-selskapsledelse>

Tett kontakt mellom styret og produsentlagene

Umiddelbart etter hvert styremøte får lederne og arbeidsutvalgene i produsentlagene invitasjon til et digitalt møte der styreleder informerer om saker fra styremøtet og andre aktuelle saker. Det er et viktig tiltak for å gjøre veien kort mellom styret og produsentlagene. Vi har også etablert egne Teams-grupper for eiertillitsvalgte. Her utveksles det mye informasjon om aktuelle saker, begge veier. Styret skal sørge for at selskapet har god medlemsstyring og foretaksledelse og har tidligere vedtatt å følge anbefalingene fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES). Mer informasjon på [tine.no](https://www.tine.no)².

Forsikring: TINE SA innehar styreansvarsforsikring. Forsikringen dekker ansvar for formuestap for krav fremsatt mot sikrede i forsikringsperioden som følge av en ansvarsbetingende handling eller unnlatelse hos sikrede i egenskap av daglig leder, styremedlem, medlem av ledelsen eller tilsvarende styreorgan i konsernet. Forsikringen dekker ikke skade på personer eller eiendeler. Forsikringsavtalens hovedforfall er 1. juli og løper i 12 måneder. Det bekreftes at selskapet har styreansvarsforsikring med bransjetypisk beløpsgrense tilpasset TINEs størrelse og omsetning



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Bærekraft på gården

Nærmere 80 prosent av våre klimagassutslipp kommer fra gårdene. Både TINE og den enkelte melkebonde har et ansvar for å redusere disse utslippene.

Klimakalkulatoren: TINE er sentrale i arbeidet med å utvikle landbrukets Klimakalkulator, og i 2022 har vi jobbet parallelt med å utvikle kompetansekrav og kurs for våre rådgivere. Sammen med Norsk Landbruksrådgiving har vi etablert en helhetlig rådgivingstjeneste; «Klima Førsteråd melk og grovfôr». TINEs mål er at 85 prosent av våre melkeprodusenter skal registrere seg og gi samtykke i klimakalkulatoren innen utgangen av 2023. Målsetning for 2022 var at 2 000 melkeprodusenter har gjennomført en klimaberegning. Ved utgangen av året hadde 2 942 melkebønder gjennomført klimaberegninger for sin gård.

Belønning til melkebonden: For å motivere til enda mer bærekraftig melkeproduksjon, besluttet konsernstyret i 2022 å innføre et bærekraftstillegg fra 1. januar 2023. Bærekraftstillegget er på 2 øre per liter til de melkeprodusentene som har gitt samtykke i Klimakalkulatoren og har beregnet Dyrevelferdsindikator.

Forskning på metanhemmere: TINE har bidratt til flere forskningsprosjekter knyttet til fôr. Vi forsker på grovfôrtyper og forskjellige tilsetninger i fôret som påvirker metanutslippet til kua. På Kjos gård på Jessheim foregår det et forskningsprosjekt hvor rødalger fra Portugal tilsettes kufôret. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom TINE, Geno og Bondelaget. Rødalgene inneholder bromoform som bidrar til å redusere produksjonen av metan i kuvomma. Den fôringrediensen som i forsøk har vist størst effekt over tid, er metanhemmeren 3-NOP. Tidligere forsøk gjennomført i andre land viser reduserte metangassutslipp på 20-30 prosent. I Norge har vi et annet fôringsregime, hovedsakelig med grovfôr. Vi skal derfor undersøke om vi får de samme effektene under norske forhold.

1) Nærmere 60 prosent av fôret er norskdyrket gress, mens de resterende 40 prosentene er kraftfôr. I kraftfôret er det 60 prosent norskproduserte råvarer som bygg, havre og hvet. De resterende 37 prosentene av fôret er importerte karbohydrat og proteinråvarer som roesnitte, maisgluten, melasse, soya, raps og fett, samt vitaminer og mineraler. Totalt er om lag 82 prosent av hva dyra spiser norske råvarer.

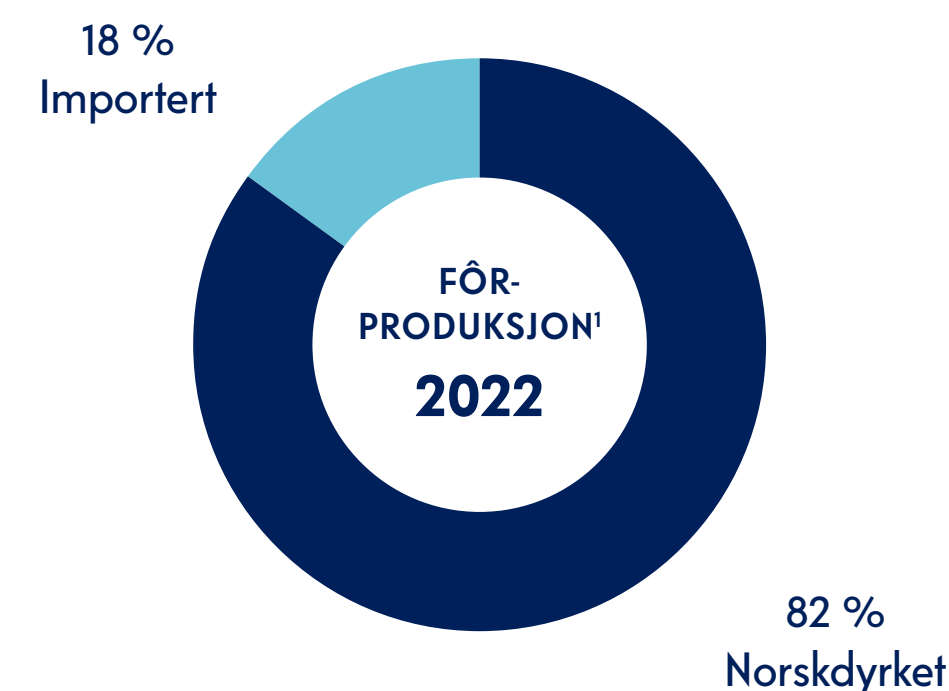
Glade og friske dyr

Både melkebøndene og TINE har et ansvar for at kyr og geiter er friske og behandles godt. Derfor må vi ha god kunnskap om hvordan vi sikrer god dyrevelferd i moderne norsk husdyrhold.

Dyrevelferdsindikatoren går i riktig retning: Vi er fornøyde med at dyrevelferdsindikatoren fortsetter å stige også i 2022. Ved utgangen av 2022 er indikatorverdien på 107,9, mot 107,1 i 2021. Det er satt minstekrav til datagrunnlaget på gården for å få beregnet dyrevelferdsindikator. Vi hadde et spesielt fokus på kalvehelse også i 2022, ettersom trenden ikke har snudd til det bedre innenfor denne delindikatoren. Arbeidet med kalvehelse fortsetter inn i 2023.

Nytt dyrevelferdsprogram: I januar 2022 startet storfenæringa et nytt dyrevelferdsprogram som TINE implementerte, der privatpraktiserende veterinærer møter melkeprodusenter minimum hver 16. måned. Programmet gjelder alle gårder med over 10 storfe, noe som tilsier nesten alle besetninger i Norge. Her vil bøndene få konkrete råd om hvordan de kan bedre dyrevelferden.

TINE har et langsiktig mål om at alt fôr til norske melkekyr skal være produsert i Norge.



Mindre behov for melk i 2023

TINE gir råd om melkebehovet, også kjent som forholdstallet, med utgangspunkt i markedsprognoser. Det er Landbruks- og matdepartementet (LMD) som fastsetter forholdstallet i samråd med bondeorganisasjonene. TINE anbefalte å redusere produksjonen av kumelk med fire prosentpoeng, fra 0,99 i forholdstall i 2022, til 0,95 i forholdstall for 2023. Dette er vedtatt i LMD. Forholdstallet for geitemelk blir i 2023 videreført med 0,95 – i tråd med anbefalingen fra TINE.



Dyrevelferdsprisen: I 2022 fikk Tilde Sæther og Benjamin Eliassen, fra Overhalla i Trøndelag, TINEs dyrevelferdspris. Juryen trekker fram at vinnerne har gjort mange endringer i fjøset som kommer dyrene til gode. De har blant annet lagt opp til en fleksibel løsning for dyrene med lett adkomst til lufte- og beiteareal. Både kyr og ungdyr har lang beitesesong, og luftes hele året.

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Blant medarbeiderne

Medarbeiderne i TINE er avgjørende for at driften skal gå rundt, samtidig er arbeidsplassen et sted de ansatte tilbringer svært mye tid. Derfor jobber vi systematisk med å skape et godt arbeidsmiljø, trivsel og HMS. Vi vil at arbeidsdagen skal oppleves meningsfylt, trygg og motiverende, og svært mange er stolte over å bidra til et levende Norge.





Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Stort engasjement blant medarbeiderne

Hvert år gjennomfører vi TINE Puls for å måle utvikling på områder vi vet er strategisk viktige. I løpet av 2022 har vi gjennomført flere organisasjonsendringer i TINE, som har berørt mange medarbeidere. Hele 91,5 prosent svarte på TINE Puls i 2022, og vi beholder våre gode resultater på et overordnet nivå. Resultatet viser at mange synes det er meningsfylt å jobbe i TINE, og at samarbeid internt i avdelinger er godt. Samarbeid på tvers av TINE kan forbedres, og her ser vi at det ligger et stort potensial. 22 prosent svarer at de ofte eller svært ofte opplever uønsket stress i jobben. Det er en liten nedgang fra i fjor, og ikke unormalt høyt. Likevel vil vi legge vekt på dette når ledere og medarbeidere skal jobbe sammen om resultatene for Puls-undersøkelsen.

TINE fortsetter implementeringen av PRO – en metode for oppfølging og utvikling av medarbeidere. PRO står for prosess for resultatoppfølging og utvikling, og innebærer at alle medarbeidere skal sette mål og utviklingsplan sammen med sin leder. Lederutvikling står høyt på agendaen, og TINEs lederutviklingsprogram startet opp igjen i 2022. Hovedformålet er å forstå TINEs strategiske retning, trene lederferdigheter, og fremme samarbeid på tvers av verdikjeden.



Arbeidsform og psykososialt arbeidsmiljø

I 2022 har vi vært opptatt av å finne en god balanse mellom hjemmekontor og fysisk tilstedeværelse på kontoret. Vi gjorde en undersøkelse for å kartlegge hvordan ansatte opplever at den hybride arbeidshverdagen fungerer for TINE og for den enkelte. Medarbeiderne svarte at det viktigste med å være fysisk tilstede er å kunne treffe andre kollegaer, først og fremst de man jobber tettest med. TINE skal være en attraktiv arbeidsgiver, noe som betyr at vi vil tilrettelegge for fleksibilitet. Samtidig ser vi at tilstedeværelse fremmer tilhørighet og en felles kultur, og det vil vi bygge videre på i 2023.

Fagkompetanse i fremtiden

TINE ser på lærlingeordningen som en viktig bærebjelke for utdanning av fremtidig kritisk fagkompetanse. Vi har ambisjoner om å være en attraktiv læringsbedrift som skaper et trygt, utviklende og motiverende miljø for lærlinger. Ved utgangen av 2022 har TINE rundt 80 lærlinger innenfor blant annet fagområdene industriell matproduksjon, produksjonsteknikk, kjemiprosess og laboratoriefag, logistikk, transport, industrimekanikk, og automasjon. I tillegg har vi flere erfarne medarbeidere som tar fagbrev kombinert med sitt daglige arbeid.

Rekruttere og beholde kritisk kompetanse

Flere eksterne analyser underbygger at det er hard kamp blant arbeidsgivere om å tiltrekke seg og beholde kritisk kompetanse. I 2022 kartla vi ulike årsaker til turnover, og utarbeidet tiltak for å redusere den. Økt fokus på internmobilitet er ansett som et viktig forbedringsområde fremover. Et konkret tiltak er økt synliggjøring av interne karrieremuligheter. Vi har også innført en anonym og digital undersøkelse som skal kartlegge årsaker i forbindelse med oppsigelser. Dette er en del av et rammeverk for sluttintervjuer, samt strukturering av sluttårsaker i HR-systemet. Vi skal bruke innsikten fremover for å sikre riktige tiltak for å beholde og tiltrekke oss medarbeidere.

For TINE er også Graduate-programmet essensielt for å få tilgang på ny kompetanse, og nye perspektiver som kan bidra til forbedring og utvikling. Gjennom et tolv måneders program får nyutdannede en kick-start på karrieren. I 2022 var det ni graduates i TINE. En av deltagerne, Markus Sjøli i Langsiktig innovasjon og digitalisering, er glad for å få denne muligheten i TINE.



«I TINE får jeg jobbe med spennende kombinasjoner av markedsføring, økonomi og innovasjon! Det er skikkelig kult å jobbe for noe som alle i hele Norge har et forhold til. Fra dag én får du ansvar og lov til å påvirke valg på vegne av hele selskapet. Oppsummert gir TINE deg tillit og gjør det morsomt å snakke om jobben din med andre!»

Markus Sjøli

Junior konseptutvikler | TINE



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg



Mangfold og inkludering

Arbeidsmiljøet i TINE skal kjennetegnes ved trivsel, inkludering, tillit og engasjement. Vi aksepterer ingen form for upassende oppførsel, mobbing, trakassering eller diskriminering. Vi skal gi alle medarbeidere rett og mulighet til å utfolde sine evner uavhengig av kjønn, livssyn, hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse, seksuell legning, funksjonshemming og alder. Mer informasjon om TINEs redegjørelsesplikt finner du i Bærekraftsvedlegget.

Oppdaterte etiske retningslinjer

TINE skal være en åpen, ærlig og ansvarlig bedrift. Vi har derfor utarbeidet etiske retningslinjer som tydeliggjør de holdningene og den atferden vi forventer av våre medarbeidere. I 2022 ble TINEs etiske retningslinjer revidert for å oppfylle nye krav i åpenhetsloven. Retningslinjene er nå i større grad helhetlig og verdibaserte, som også inkluderer grunnleggende menneske- og arbeiderrettigheter samt sentrale forhold knyttet til ansvarlig forretningspraksis. Her kan du lese de etiske retningslinjene¹.

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven som trådte i kraft i 1. juli 2022 har ført til økt fokus på åpenhet og transparens i næringslivet dette året, også i TINE. Vi har blant annet jobbet med å standardisere våre rutiner for aktsomhetsvurderinger, slik at vi har mest mulig kontroll over risikobildet i verdikjeden vår. Her kan du lese TINEs redegjørelse for arbeidet med åpenhetsloven².

Trygg arbeidsplass

Vi skal skape en kultur der HMS ligger i «rygggraden» hos samtlige. Friske medarbeidere og stabil arbeidskraft er en forutsetning for at TINE skal oppnå effektiv drift og kvalitet i alle ledd. Arbeidet skal tilrettelegges slik at medarbeiderne ikke utsettes for uheldige fysiske eller psykiske belastninger, og at ingen blir skadet eller syke som følge av arbeidet.

I samtlige selskaper som inngår i TINE Gruppen er registrering og behandling av uønskede HMS-hendelser og forbedringsforslag viktige virkemidler for å redusere arbeidsulykker. Vi har et eget verktøy som alle ansatte skal bruke for å registrere uønskede HMS-hendelser, tilløp til hendelser samt forbedringsforslag. I 2022 ble det registrert

TINE SA		
Nøkkeltall	2022	2021
Andel kvinner totalt	35%	35 %
Andel kvinner i konsernledelsen	57%	44 %
Andel kvinner i TINEs styre (inkl. ansattrepresentanter)	36%	36 %
Andel av de kvinnelige ansatte i TINE som er deltidsansatt	10%	13 %
Andel av de mannlige ansatte i TINE som er deltidsansatt	4%	6 %
Andel av de kvinnelige ansatte i TINE som er midlertidig ansatt	17%	17 %
Andel av de mannlige ansatte i TINE som er midlertidig ansatt	18%	17 %
Gjennomsnitt antall uker foreldrepermisjon for kvinner	21,0	18,1
Gjennomsnitt antall uker foreldrepermisjon for menn	13,5	9,0
HMS og ansatte		
Antall ansatte	3 844	3 902
Sykefravær	6,8 %	6,5%
H1-verdi	3,5	3,5

totalt 8 004 slike hendelser. Disse bidrar til erfaringsoverføring, læring og ulykkesforebygging på tvers av organisasjonen.

Få fraværsskader, men høyt sykefravær

TINEs langsiktige mål er null hendelser med personskade. I 2022 hadde TINE SA 24 fraværsskader blant egne ansatte, mot 25 året før. I TINE Gruppen har man gjennom det siste året jobbet for å styrke arbeidet med å bedre personsikkerheten i selskapet.

Totalt sykefravær i TINE Gruppen endte på 6,9 prosent for året 2022 mot 6,2 prosent i 2021. Sykefraværet i TINE SA ble 6,8 prosent i 2022. Her jobber vi målrettet blant annet gjennom lederopplæring knyttet til sykefraværforebygging/-oppfølging, ergonomisk arbeidsplassvurdering, samt arbeidsbelastnings-/yrkeshygienekartlegging i et konstruktivt samarbeid med Bedriftshelsetjenesten. Enheter med høyt sykefravær blir fulgt opp i eget konsernområde.

1) https://www.tine.no/om-tine/baerekraftig-forretningsvirksomhet-åpenhetsloven/Tine_Etiske_retningslinjer_EKSTERN.pdf

2) <https://www.tine.no/om-tine/baerekraftig-forretningsvirksomhet-åpenhetsloven>



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

I industrien

TINE legger bak seg enda et år med meget høy leveringsgrad til kundene. Det handler om en verdikjede som fungerer. Målet som blinker der framme er et meieri i verdensklasse. Vi er på vei, vi har gått noen steg i 2022, men har enda noen steg å gå.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Leveringsgrad på 98,5 prosent i 2022

Leveringsgrad betyr hva TINE faktisk har levert i forhold til bestillingene fra kundene. Tilbakemeldingen fra kundene er at TINE har en høy leveringsgrad, og dette er resultater som ikke kommer av seg selv. Det er et resultat av at alle tannhjul i verdikjeden går som de skal.

TINE Forsyning ruster oss for framtida

Tidlig i 2022 ble det besluttet å samle logistikk og produksjon i ett forretningsområde: TINE Forsyning. Disse har tidligere vært organisert som to resultatområder, som begge har løftet arbeidet rundt HMS, sørget for en meget høy leveringsgrad, holdt et høyt kvalitetsnivå og jobbet målrettet med forbedringsarbeid. Fordi både produksjon og logistikk henger tett sammen og har optimalisert driften innenfor sine områder, kan vi nå bygge videre og ta neste steg. Endringene handler om mer enn å slå sammen avdelinger. Det handler om å ruste oss for vekst og konkurransekraft i framtida.

Det handler om å ruste oss for vekst og konkurransekraft i framtida.

Hensikten er å dra synergier fra produksjon og logistikk og å tydeliggjøre ansvar og myndighet. Samtidig er det bygget en ny kommersiell enhet, og et viktig mål med de nye enhetene er å redusere avstanden mellom det kommersielle og operasjonelle.

Effektivisering av industrien

Neste steg på veien mot et meieri i verdensklasse er å sikre at vi har en optimal meieristruktur. I juni 2022 vedtok styret å avvikle produksjonen på Voss og legge ned anlegget fra januar 2023. Meieriet på Voss har i mange år levd med en usikker framtid. Selv med denne usikkerheten har de produsert ost av god kvalitet. Dette har vært helt avgjørende for TINE i en periode med ombygging av Elnesvågen og etablering av produksjonen i Irland.

I november varslet konsernsjefen at selskapet framover må se på hele sin anleggsstruktur. Eksistensen til flere av TINEs meierier rundt i landet må vurderes, grunnet fallende melkevolumer som fører til lavere aktivitet på anleggene. Dette forsterkes av økt import, og tilskuddene til TINEs konkurrenter.

98,5 %

Leveringsgrad





Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Hele anleggsstrukturen skal gjennomgås, og fem prosjekter iverksettes:



Forsyning Nordvestlandet: Styret har allerede vedtatt å legge ned produksjonen av søtmeik i Ålesund inklusiv plukkageret. Markedet på Nordvestlandet skal forsynes fra Tunga i Trondheim. Anlegget skal ikke legges ned. Produksjonen av langtidsholdbare produkter ved anlegget styrkes



Optimere Nord-Norge: Det er store avstander i Nord-Norge med tilhørende store transportkostnader. I tillegg til lager på meieriet i Harstad har TINE terminaler i Tromsø og Bodø. Det er spesielt terminalstrukturen som skal vurderes.



Melkepulver: Tørking av melk er ett av reguleringstiltakene for å utnytte melkeråvaren når det er mer melk enn det som trengs i markedet. TINE har to anlegg som tørker melk til melkepulver: Brumunddal og Sandnessjøen. På begge anleggene er tørkene gamle og det trengs fornying. Prosjektet skal utrede fremtidig lokasjon for en ny tørke.



Optimere direkte Sør: Dette er et område hvor TINE opplever stor konkurranse med tilhørende volumnedgang. Siste 10 år snakker vi om en halvering av produksjonen. Det skal utredes hva som er optimal struktur for søtmeik, fløte og syrnet, lagerdrift og distribusjon i Sør-Norge. Fem anlegg er involvert: Frya, Oslo, Sem, Kristiansand og Sola.



Skiv/bit/riv: Heimdal og Klepp er hovedanleggene og håndterer mange oster og typer bearbeiding, som produksjon av ostebit, skivet og revet ost. Disse anleggene mottar større osteblokker fra ysteriene for videre produksjon av forbrukerpakninger. Byrkjelo pakker egenprodusert ost til bit. Først skal en se på kortsiktige forbedringsmuligheter innenfor dagens struktur, senere en vurdering av framtidig driftsstruktur.





Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

På vei mot fornybarsamfunnet

TINE har som mål at vi innen 2030 kun skal bruke fornybar energi og drivstoff i produksjonen og transporten. Ved utgangen av 2022 lå andelen fornybar energi som ble brukt på meieriene på 82 prosent. Dette er en nedgang fra 2021. I 2022 opplevde vi store utfordringer knyttet til strømprisene som gjorde at vi ble nødt til å midlertidig innfase oljefyring på noen produksjonsanlegg. Det er etablert et system der fyringsolje avsluttes til fordel for strøm ved gitte prisnivåer.



Byggingen av et stort flisfyringsanlegg ved TINE Meieriet Jæren er satt i gang og skal stå ferdig i 2023. Ved å ta i bruk bioenergi fra flis, i stedet for naturgass, vil CO₂-utslippene reduseres med 6 000-7 000 tonn i året. Det betyr at samlede utslipp fra TINEs produksjon på Jæren reduseres med hele 40 prosent.

Transport for fremtiden

Motorteknologi, økt tilgjengelighet, flere fyllestasjoner og bedre økonomi gjør biogass mer aktuelt for TINEs transport. Biogass laget av husdyrgjødsel vil være en viktig del av løsningen for å nå målet om nullutslipp. Ved utgangen av 2022 har TINE 31 biogass-biler, og antallet øker. For å nå målet vårt om 100 prosent fornybar energi innen 2030, er det behov for store investeringer i nye, fossilfrie kjøretøy i årene fremover. Vi jobber nå med en ny bærekraftstrategi for transportflåten. Den vil peke på hvilke fornybare løsninger TINE kommer til å legge vekt på, og i hvilken takt innfasingen vil skje. Ved utgangen av 2022 har TINE en fornybarandel i drivstoff brukt i transporten på 29 prosent.

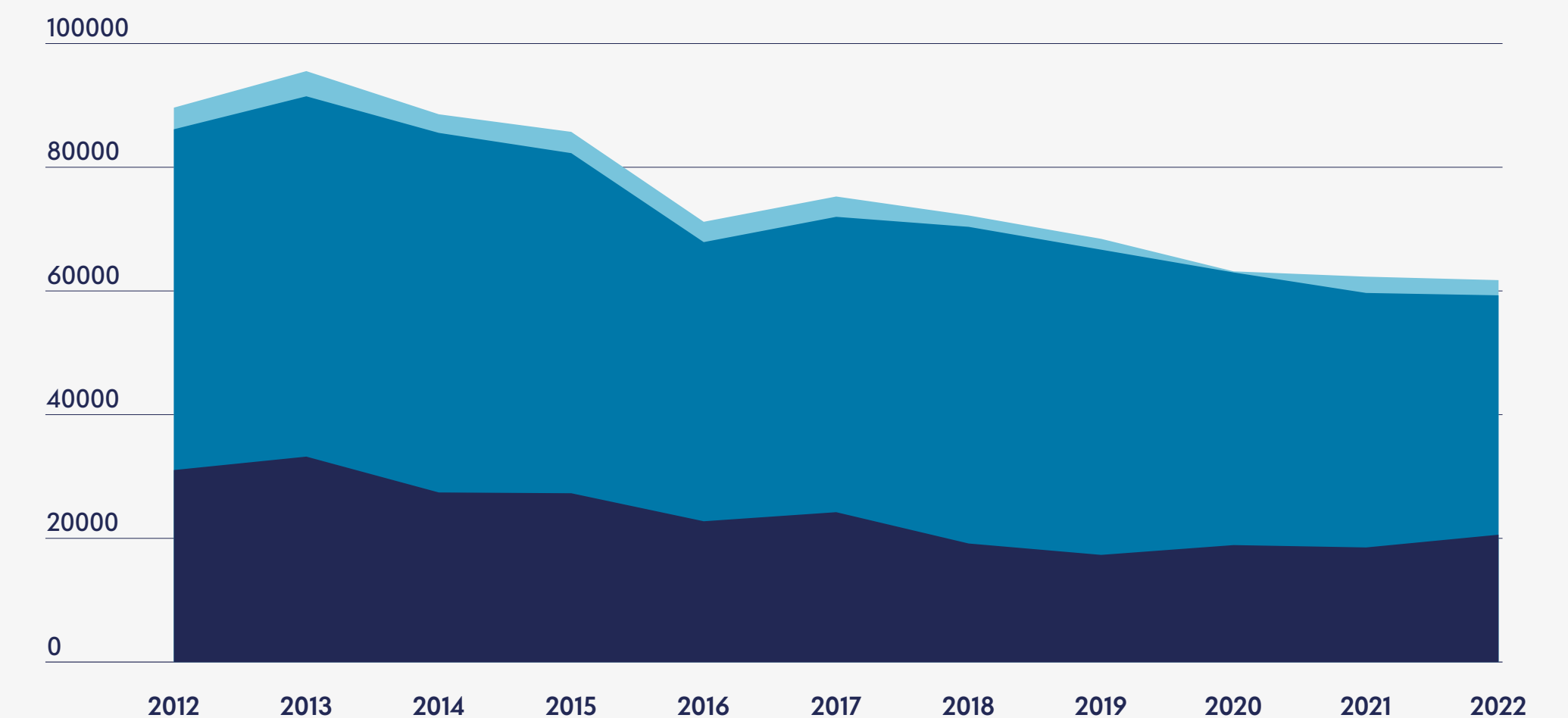
En del varer går allerede med modulvogntog. Det er kjøretøy med inntil 60 tonn totalvekt og en vogntoglengde på inntil 25,25 meter. I 2022 har vi satt inn modulvogntog mellom Tunga og Namsos. Det planlegges også slik transport mellom Tunga og Ålesund når den nye forsyningsmodellen settes i verk etter at tappinga av konsummelk og plukkageret i Ålesund legges ned. Bruk av slike vogntog reduserer utslipp av klimagasser og er også positivt for sikkerheten ved at færre vogntog er på veien.

Vi økte holdbarheten til 22 dager

Gjennom forskning og forbedring i alle ledd klarte vi å øke holdbarheten på melk til hele 22 dager ved meieriet i Sandnessjøen i 2022. Og flere anlegg har fulgt etter i utviklingsarbeidet. Lengre holdbarhet reduserer svinn og er positivt både for kundene våre og for forbrukerne.

Klimagassutslipp CO₂-ekv. Scope 1

TONN





Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

I markedet

TINE er et av Norges største merkevareselskaper. Gjennom våre folkekjære produkter er vi en del av hverdagen og vanene til millioner av nordmenn – hver eneste dag. Året vi legger bak oss preges av prisvekst og økt økonomisk usikkerhet på flere områder, noe som også påvirker hva vi legger i handlekurven.





Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Salgsinntekter

Salgsinntektene for TINE SA eksklusiv osteeksport i 2022 ble 18 281 millioner kroner, en økning på 1,7 prosent sammenlignet med 2021. Veksten i salgsinntekter er drevet av prisøkninger på meieriprodukter fra 1. juli, samt høyere salgsinntekter fra myse og pulver til markeder utenfor Norge. Trenden med lavere aktivitet og volum i dagligvare, delvis kompensert av høyere salg i storhusholdningskanalen, fortsetter i 2022 som en konsekvens av normalisering etter pandemien.

Utvikling i dagligvare, kiosk og bensinstasjon

TINEs produktkategorier i dagligvarehandelen totalt hadde i 2022 en volumnedgang på 6,3 prosent og en verdinedgang på 0,9 prosent sammenlignet med 2021¹. Dette skyldes i stor grad en generell nedgang i dagligvare etter pandemien. TINE følger totalt sett utviklingen for meieriprodukter, men ligger noe bak og taper andeler i volum og verdi. Nedgangen i verdi skyldes i hovedsak utvikling innen ost. Utviklingen i volum er primært drevet av søtmelk, som fortsetter å ha en nedadgående trend totalt sett.

Positiv andelsutvikling innen søtmelk

Selv om konsumet av søtmelk fortsetter å falle totalt sett, har TINE lyktes med å ta andeler innen søtmelk i 2022, både i verdi og volum (+ 0,1 prosentpoeng i verdi og +0,4 prosentpoeng i volum)¹. God holdbarhet er avgjørende for konkurranseevnen til TINE melk i butikkhyllen. Gjennom systematisk arbeid, i alle ledd i hele verdikjeden, har vi klart å øke holdbarheten på melk fra 14 til 22 dager ved flere av våre anlegg. Snakk om resultater! Lengre holdbarhet reduserer svinn og er attraktivt både for kunde og forbruker.

Sterke norske merkevarer

Nok et år rangeres TINE blant topp tre av selskaper i Norge med best omdømme – både i omdømmeundersøkelsen [RepTrak](#) og av [Ipsos](#). Dette skyldes i stor grad at våre merkevarer har sterke posisjoner hos forbrukerne, med høy kjennskap. En rekke av våre kjente merkevarer, som Jarlsberg, Norvegia, Litago, Go'morgen, Biola, YT, Sunniva og TINE Iskaffe er innenfor respektive kategorier blant de mest prefererte merkevarene. De aller viktigste driverne for at forbrukerne velger TINE, er at vi «har produkter som smaker godt», «høy kvalitet», og at folk har høy tillit til selskapet².



Fortsatt stort potensial på ost

Kategorien ost faller i 2022, og TINE har en noe svakere utvikling enn kategorien for øvrig. Ostesalget i dagligvarehandelen gikk ned etter pandemien, og utviklingen forsterkes av økt grensehandel. Samtidig påvirker import i negativ retning. Veksten innen storhusholdning kompenserer ikke for fallet. På den andre siden ser vi en positiv utvikling i salget av lettost. Det har vært et viktig fokusområde for TINE å redusere mengden mettett fett i produktene, i tråd med intensjonsavtalen vi har med helsemyndighetene. Til tross for nedgang i ostekategorien de siste to årene, tror vi det ligger et stort potensial i å øke forbruket av norsk ost i ulike situasjoner og retter.

Kraftsamling av norske oster i verdensklasse

I 2022 samlet vi spesialostene våre under en helt ny merkevare kalt "TINE Ysteriene" for å få flere til å velge norsk, og ta en større del av veksten innen spesialoster. At vi har oster i verdensklasse ble bekreftet under oste-VM i Wales i 2022, hvor TINE høstet hele seks medaljer. Norsk Chevre fra Haukeli og Norvegia Reserve fra Elnesvågen ble belønnet med gull. I tillegg ble det bronsemedalje til TINE julebrunost, Jarlsberg skorpefri, Norsk Sveitser Vellagret (9 mnd.) og Norsk Alpeost (7 mnd.). Dette viser at vi leverer håndverk, smak og kvalitet i verdenstoppen.

Nedgang i osteimport

Importen av ost gikk for første gang på flere år ned i 2022. Så mye som 97 prosent av ostene som ble importert til Norge i fjor kom fra EU. Bakgrunnen for redusert import er de unormalt høye prisene man har sett på melk og meieriprodukter i EU i 2022. Det har ikke vært en like sterk prisvekst i Norge som i EU, og dermed har norsk ost bedret sin konkurranseevne mot importen (Kilde: Statistisk Sentralbyrå).

Ny kommersiell strategi på plass

For å øke effektivitet og sikre god samhandling på tvers, besluttet TINE i 2022 å kraftsamle de kommersielle områdene og logisikk og produksjon. I 2022 ble derfor de kommersielle områdene i TINE samlet til en felles enhet, kalt Kommersiell enhet. Områdene produksjon og lokistikk ble også samlet i et felles område, kalt Forsyning. I forlengelsen av det er det jobbet fram en ny kommersiell strategi for merkevarevirksomheten i TINE SA. Strategien setter forbrukeren og måltidsituasjonene i sentrum og legger vekt på å bygge videre på TINEs eksisterende styrker og videreutvikle disse for å treffe morgendagens behov.

Retningen for å skape lønnsom vekst mot 2026 og 2030 er nå satt, og implementeringen er iverksatt.

¹ Kilde: NielsenIQ ScanTrack, Total Norge DVH, Tine AS, MAT TY, MAT YA, YTD TY, YTD YA, W 33-52, Volume % Chg. YA, +/- Volume Sales'000 YA, Volume % Chg YA, Volume % Share, +/- Volume % Share YA, Value Sales'000, +/- Value Sales'000 YA, Value % Chg YA, Value % Share, +/- Value % Share YA 2022 52. (Copyright © NielsenIQ.)

² Kilde: Reptrak, Apeland 2022 og TINE Tracker per 19.12.2022 (=T3 – 2022/august til desember 2022).



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Godt år for storhusholdning og industri

TINEs produktkategorier i storhusholdning totalt hadde både volum- og verdivekst i 2022 sammenlignet med 2021, som følge av økt aktivitet etter pandemien. Koronapandemien preget starten av året, men storhusholdning opplevde gjennom våren og sommeren en betydelig vekst. Storhusholdning har også lyktes med å beholde sine kundeavtaler og kundemassen gjennom perioden.

TINE Industri har fortsatt å vokse gjennom nye og eksisterende kundeavtaler i 2022. Det jobbes bredt ut mot hele næringsmiddelmarkedet med å øke meieriandelen som ingrediens. Industri vokser fra 2021-2022 i omsetning blant annet på ost og på ingredienser innen matlaging. I 2022 var det også god vekst innen eksport på pulver grunnet mer konkurransedyktige melkepriser i Norge. Vi har gjennom 2022 lagt fundamentet for et godt 2023.



Rømme: 50 prosent resirkulert plast i begeret. 85,5 tonn ny fossil plast er nå erstattet med resirkulert plast.

Positiv utvikling i netthandel

Netthandel i TINE består av tinehandel.no, skolelyst.no og tinematogdrikke.no. TINEs nettbutikker har en positiv utvikling i 2022 der tinehandel.no har en verdøkning på 11 prosent, skolelyst.no en økning på 9 prosent og tinematogdrikke.no en økning på over 40 prosent sammenlignet med 2021. Noe av veksten skyldes økt aktivitet etter pandemien.

Matsentralen – et positivt bidrag

Matsvinn er både et sosialt problem og et miljøproblem. Heldigvis kan TINE gjøre en positiv forskjell ved å samarbeide med Matsentralen Norge. Her leverer aktører i matbransjen inn fullt spiselig mat som av ulike årsaker ikke kan selges. Matsentralene fordeler dette videre til veldedige organisasjoner som gir maten til de som trenger den. TINE leverte 809 tonn mat til de ulike matsentralene i 2022.

Miljøsmart emballasje

TINEs målsetning er å utvikle emballasje som skaper en lønnsom sirkulær økonomi og tar vare på maten slik at vi reduserer matsvinn. På tampen av 2022 vedtok TINE sin reviderte strategi for miljøsmart emballasje. Frem mot 2030 skal all TINE-emballasje være egnet for materialgjenvinning, og bestå av enten resirkulert materiale eller fornybart materiale.



TINE Lettmelk på nordsamisk: En sak som har skapt mye positivt engasjement i 2022 er nyheten om at TINEs melk i Troms og Finnmark, kommer med både norsk og nordsamisk på kartongen fra januar 2023. De samiske sprakene er en viktig og levende del av den samiske og norske kulturarven. Når kartongene kommer både på samisk og norsk i Troms og Finnmark, blir også TINEs egenart og identitet tydeligere.

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Annen virksomhet

Annen virksomhet består av de norske datterselskapene i TINE Gruppen: heleide Diplom-Is og deleide Fjordland og MIMIRO.

God utvikling i Fjordland, mer krevende for Diplom-Is

Salgsinntektene for Annen virksomhet ble 3 209 millioner kroner, en økning på 0,7 prosent sammenlignet med 2021. Annen virksomhet står for 13,8 prosent av samlede salgsinntekter i konsernet. Driftsresultatet ble 34 millioner kroner. Samlet er resultatene i 2022 preget av prisvekst både på inntekts- og kostnadssiden.

Fjordland hadde omsetningsvekst i et dagligvaremarked som totalt sett var i tilbakegang, og økte markedsandelene i flere av sine produktkategorier¹. Gjenåpning av samfunnet etter pandemien bidro også til solid salgsvekst

innen storhusholdning og servering. Tiltak for å styrke lønnsomheten medvirket til et godt driftsresultat for året.

Diplom-Is tok kategoriandeler² i en iskremkategori som både er fallende totalt sett etter pandemien, og ble i tillegg påvirket av dårlig sommervær i 2022. Med prisveksten på innsatsfaktorer, energi og transport har det vært et utfordrende år og totalt sett har Diplom-Is nedgang i omsetning og driftsresultat sammenlignet med 2021.

MIMIRO er fortsatt i en oppstartsfase og har en svak underliggende positiv utvikling sammenlignet med 2022.

Diplom-Is

Diplom-Is og døtrene Laguna Produkter AS, Isdalen AS og Kulinaris AS (51 prosent eierandel) er merkevarerelskaper som utvikler, produserer, markedsfører og selger iskrem og frosne desserter. I tillegg eier Diplom-Is eier også Plug-In Service AS som driver med service og vedlikehold av plug-in kjøll og fryseutstyr i dagligvare, kiosk, bensin og servicehandel samt storhusholdning.

Nøkkeltall		2022	2021
Salgsinntekter	MNOK	1 201	1 254
Driftsresultat	MNOK	-48	26
Antall ansatte		461	483

Fjordland

Fjordland består av selskapene Fjordland AS, Matvarehuset AS, Safari Næringsmidler AS (65 prosent) og Hallheimslien 12 AS. Fjordland AS er et merkevarerelskap som driver utvikling, markedsføring og salg av fersk ferdigmat, spiseklare mellommåltider, margariner, yoghurt og desserter i det norske markedet.

Nøkkeltall		2022	2021
Salgsinntekter	MNOK	2 006	1 929
Driftsresultat	MNOK	123	116
Antall ansatte		172	189

Mimiro

MIMIRO eies av TINE, Felleskjøpet og Gjensidige. Mimiro er i oppstartsfase og utvikler digitale løsninger til bønder for å gi innsikt til forbedring og effektivisering i deres produksjon. MIMIRO eier Kukontrollen, Eana Ku, Eana Skifte og Storfedatabasen. Selskapet bygger også en dataplattform for å redusere kompleksiteten og kostnadene ved deling og bruk av høykvalitetsdata i landbruksindustrien, for analyse og innsikt for både bønder og partnere i landbruket.

Nøkkeltall		2022	2021
Driftsinntekter	MNOK	44	40
Driftsresultat	MNOK	-46	-110
Antall ansatte		28	26





Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Ut i verden

TINE har internasjonale ambisjoner, og har bygget opp virksomhet også utenfor landets grenser. Vi har tre selskaper som selger merkevarene våre: Norseland Inc i USA, Norseland Ltd. i Storbritannia og Wernersson i Sverige og Danmark. Vi har også to produksjonsselskaper, TINE Ireland og Alpine Cheese Co. i Ohio i USA. Alt dette og avdeling Osteeksport i TINE SA utgjør TINE Internasjonal.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Økte salgsinntekter veier ikke opp for prisvekst på kostnader

I 2022 hadde TINE Internasjonal 4 356 millioner kroner i salgsinntekter, en økning på 15,1 prosent fra 2021. Valutaeffekter forklarer en stor del av økningen. Justert for valuta var veksten på 8,1 prosent, drevet av utviklingen i det amerikanske markedet, som står for 61 prosent av salgsinntektene. Omsetningen i TINE Internasjonal tilsvarer 18,7 prosent av samlede salgsinntekter i TINE Gruppen

Driftsresultatet for TINE Internasjonal ble -118 millioner kroner i 2022, og driftsmarginen endte på -2,7 prosent. Prisøkninger kompenserer ikke fullt ut for prisvekst på energi, transport og innsatsfaktorer internasjonalt, herunder høyere priser på irsk melk inn til anlegget i Irland.

Jarlsberg til det internasjonale markedet

Jarlsberg er TINEs største merkevare internasjonalt med et samlet salg på 15 360 tonn i 2022. Til sammenligning solgte TINE 8 700 tonn Jarlsberg i Norge. Det selges altså vesentlig mer ute i verden enn hjemme. Det totale internasjonale salget av Jarlsberg falt med 1 prosent i 2022 sammenlignet med 2021, en reduksjon som var ventet som en konsekvens av økte priser.

Mesteparten av Jarlsberg til det internasjonale markedet produseres av TINE Ireland og Alpine Cheese Co. i Ohio i USA. TINE Ireland leverer nå til USA, Storbritannia, Sverige, Tyskland, Australia og Canada. Irland har også i 2022 vært i en oppstartsfase og TINE har derfor fortsatt noe produksjon av Jarlsberghjul for eksport i Elnesvågen.

TINEs internasjonale satsing tar form

Høsten 2022 lanserte TINE en ny felles merkevareplattform for satsingen i Asia, som skal gå på tvers av land og segmenter. Designet har et strategisk fundament, basert på studier i de lokale markedene og skal sikre relevans og posisjon i markeder hvor vi konkurrerer mot de beste i verden. Plattformen er tuftet på særegenhetene til norsk melk: norsk opprinnelse, smak og kvalitet. Designet skal gi kraft i målet om et internasjonalt gjennombrudd på norsk melk i Asia.

Første pall med brunost til Hong Kong

I 2022 ble det eksportert 61,5 tonn med brunost til Sør-Korea, og i sommer gikk den første pallen med brunost til Hong Kong. Målet er at brunosten skal være en spydspiss for å kunne komme på markedet med flere andre produkter. Eksempelvis ble det i 2022 eksportert både Norvegia og Jarlsberg til Sør-Korea. Selv om det fortsatt eksporteres beskjedne volumer, kan utviklingen i Asia gi store muligheter for eksport av norske meieriprodukter på sikt.

Merkevareeksport og salg TINE Internasjonal

Tall i tonn	Merkevareeksport*		Totalsalg*	
	2022	2021	2022	2021
USA	1 585	1 996	24 285	24 909
Australia	98	184	2 048	2 308
Canada	186	114	1 805	1 878
Storbritannia	0	274	5 920	6 268
Sverige/Danmark	1 066	536	13 251	14 029
Andre markeder	268	292	1 155	1 265
Total	3 203	3 395	48 463	50 657

* Merkevareeksport er merkevarer produsert i og eksportert fra Norge, slik som Jarlsberg, Brunost, Snøfrisk, Alpeost, Ridder etc.

* Totalsalg er samlet salg av ost i de internasjonale markedene, både egne og andre merkevarer. Totalsalg er justert for konserninterne transaksjoner mellom TINE SA og datterselskaper samt mellom datterselskaper.





Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Internasjonale datterselskaper



Norseland Inc.

Norseland Inc. og datterselskapene Alpine Dairy LLC og Lotito Foods LLC produserer, foredler, markedsfører og distribuerer spesialoster fra TINE og andre produsenter til dagligvare- og storhusholdningsmarkedet i USA.

Nøkkeltall	2022		2021	
	MNOK	MUSD	MNOK	MUSD
Salgsinntekter	2 669	278	2 213	258
Driftsresultat	-1	0	23	3
Antall ansatte		258		253



Wernersson Ost AB

Wernersson Ost AB og datterselskapet Wernersson Ost Danmark A/S foredler, markedsfører og distribuerer et bredt og internasjonalt ostesortiment til dagligvare- og storhusholdningsmarkedet i Norden.

Nøkkeltall	2022		2021	
	MNOK	MSEK	MNOK	MSEK
Salgsinntekter	879	925	785	784
Driftsresultat	15	15	5	5
Antall ansatte		133		126

Norseland Ltd.

Norseland Ltd. foredler, markedsfører og distribuerer premium cheddaroster og spesialoster fra TINE hovedsakelig til dagligvaremarkedet i England.



Nøkkeltall	2022		2021	
	MNOK	MGBP	MNOK	MGBP
Salgsinntekter	621	52	570	48
Driftsresultat	5	0	17	1
Antall ansatte		217		190

TINE Ireland Ltd.

TINE Ireland Ltd. produserer Jarlsberg hjul- og blokkost for dagligvare- og storhusholdningsmarkedet i eksportmarkedene i USA, Canada, Australia og flere land i Europa.



Nøkkeltall	2022		2021	
	MNOK	MEUR	MNOK	MEUR
Salgsinntekter	407	40	343	34
Driftsresultat	30	3	14	1
Antall ansatte		56		69



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Finansielle forhold og kapitalstruktur





Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansinntekter og kostnader: Netto finanskostnader i TINE Gruppa ble 60 millioner kroner i 2022, en økning på 17 millioner kroner fra 2021.

Netto rentekostnader økte fra 77 millioner kroner i 2021 til 86 millioner kroner i 2022. Til tross for en lavere rentebærende gjeld i 2022, økte rentekostnadene som følge av en oppgang i markedsrenter. Andre finanskostnader utgjorde 15 millioner kroner i 2022, mot en finansinntekt på 5 millioner kroner i 2021.

Inntekter på investeringer i felles kontrollert virksomhet og tilknyttede selskap beløp seg til 12 millioner kroner i 2022, ned fra 14 millioner kroner i 2021. Gevinst på valuta på 29 millioner kroner bidrar til en begrenset økning i totale finanskostnader i 2022.

Skatt: Skattekostnaden for TINE Gruppa i 2022 ble 68 millioner kroner, og tilsvarer en effektiv skattesats på 5,7 prosent. Tilsvarende tall for 2021 var 7,4 prosent. Den effektive skattesatsen er lavere enn standard skattesats, hovedsakelig på grunn av høy fradragsberettiget etterbetaling til eierne.

Resultat: Årsresultatet for TINE Gruppa ble 1 130 millioner kroner, en reduksjon på 428 millioner kroner fra 2021. Minoritetenes andel i 2022 ble 29 millioner kroner, og majoritetenes andel ble 1 101 millioner kroner.

Balanse og likviditet: Balansen pr. 31.12.2022 for TINE Gruppa var 19 643 millioner kroner, en reduksjon på 200 millioner kroner fra 31.12.2021. Anleggsmidler ble redusert med 120 millioner kroner i 2022, hovedsakelig grunnet av- og nedskrivninger av varige driftsmidler. Omløpsmidler ble redusert med 80 millioner kroner, hvor økningen i varebeholdningen og kundefordringer med henholdsvis 383 og 379 millioner kroner i stor grad utgjør reduksjonen i bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer på 849 millioner.

TINE Gruppa er i en stabil finansiell posisjon. Egenkapitalandelen er på 50,6 prosent, hvilket gir en tilstrekkelig fleksibilitet mot nedre grense i egenkapitalandel på henholdsvis 45 prosent internt og 40 prosent i finansielle

avtaler. Økningen i egenkapitalandel er drevet av et godt driftsresultat og redusert balanse.

Netto rentebærende gjeld pr. 31.12.2022 for TINE Gruppa var 3 265 millioner kroner, en økning på 729 millioner kroner siden utgangen av 2021. Rentedekningsgraden målt ved NIBD/EBITDA har hatt en negativ utvikling i 2022 grunnet økt netto rentebærende gjeld og lavere EBITDA enn foregående år. Et forholdstall på 1,19, opp fra 0,81 i 2021, er likevel godt innenfor målsetningen på maksimum 2,0 og betydelig lavere enn for de fleste sammenlignbare bedrifter.

Likviditeten i TINE Gruppa vurderes som god. Det vises til note 12 og 24 for vurdering av finansiell risiko og finansieringsstruktur.

Kontantstrøm: Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter for TINE Gruppa i 2022 utgjorde 1 950 millioner kroner, en reduksjon på 591 millioner kroner fra 2021. Avviket mellom driftsresultat og kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter for 2022 er, utover avskrivninger, hovedsakelig drevet av den økte arbeidskapitalen.

Netto kontantstrøm til investeringsaktiviteter var 983 millioner kroner i 2022, en økning på 26 millioner fra 2021. Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler er i stor grad drevet av investeringer for å opprettholde kapasitet på eksisterende produksjonsanlegg i Norge, i tillegg til IT-investeringer. De største enkeltinvesteringene er relatert til kapasitetsutvidelse på Storsteinnes og Brumunddal.

Netto kontantstrøm til finansieringsaktiviteter utgjorde 1 829 millioner kroner i 2022, en økning på 31 millioner kroner sammenliknet med 2021. Etterbetalingen til melkeprodusentene økte med 327 millioner kroner, til 1 410 millioner kroner i 2022. Kontantstrøm til finansieringsaktiviteter utover etterbetaling, utgjorde 419 millioner kroner, hvilket er 296 millioner kroner lavere enn i 2021, hovedsakelig grunnet lavere nedbetaling av rentebærende gjeld i 2022.

Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer ble i 2022 redusert fra 1 496 millioner kroner til 647 millioner kroner.



Disponering: TINEs styre har vedtatt en etterbetalingspolitikk hvor målsettingen er at mellom 50 og 75 prosent av konsernets årsresultat skal avsettes til etterbetaling til eierne. Den årlige disponeringen påvirkes av fremtidig investeringsnivå, finansielle nøkkeltall og skatteposisjon. Kravet om minimum 45 prosent egenkapital skal ha prioritet foran etterbetalingspolitikken.

For 2022 er 940 millioner kroner avsatt til etterbetaling til eierne og disponeres fra TINE SA. Dette inkluderer en disponering på 117 millioner kroner fra etterbetalingsfond, hvorav 87 millioner kroner er en ekstraordinær disponering av et tidligere avsatt beløp. Beløpet disponeres i 2022 grunnet TINEs stabile finansielle posisjon og sterke nøkkeltall.

Etterbetalingen, inkludert disponeringen fra etterbetalingsfond, utgjør 68,5 øre pr. liter avregnet rå ku- og geitemelk, totalt



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

5,398

Melkepris fra TINE Råvare
Kr/Liter

0,685

Etterbetaling fra TINE SA
Kr/Liter

6,083

Total melkepris
Kr/Liter

Disponering resultat

Mill. NOK	2022	2021
Etterbetaling til eierne	940	1 410
Overført fra/til etterbetalingsfond	-117	-283
Avsatt til annen egenkapital	245	470
Sum disponert	1 068	1 597

Melkepris

Kr/Liter	2022	2021	2020	2019	2018
Melkepris fra TINE Råvare	5,40	5,28	5,19	5,16	5,16
Etterbetaling fra TINE SA	0,69	0,98	0,76	0,43	0,57
Sum melkepris	6,08	6,26	5,95	5,59	5,73

85,4 prosent av 2022-resultatet justert for minoritetsinteresser. Ordinær disponering utgjør 74,7 prosent av årsresultatet. Gjennomsnittsliveransen til TINE i 2022 var ca. 202 000 liter melk. En gjennomsnittsprodusent får dermed en etterbetaling på ca. 138 000 kroner for 2022 mot 202 000 kroner i 2021.

Finansiell risiko: TINE Gruppen er eksponert mot finansiell risiko i et slikt omfang at det er viktig med en aktiv styring av risiko for å redusere usikkerhet og svingninger i resultat. TINE har styrevedtatte retningslinjer som sikrer at behandling av finansiell risiko ivaretas.

Finansiell risiko er definert som rente-, valuta-, finansiering-, likviditet- og kredittrisiko, samt råvarerisiko. TINEs risikoholdning er å sikre deler av fremtidige kontantstrømmer og balanseposter for å redusere fremtidig usikkerhet og bidra til stabilitet. Den finansielle posisjonen tilsier likevel at TINE kan påta seg moderat risiko vurdert opp mot kostnadene forbundet med sikring av risiko.

TINE benytter seg av finansielle instrumenter for å sikre eksponering mot rente og valuta. TINE SA inngår rente- og valutakontrakter, hovedsakelig i form av terminer, opsjoner og rente- og valutaswapper, for å begrense konsernets rente- og valutarisiko. Styrevedtatte retningslinjer for likviditet- og finansieringsrisiko begrenser forfall på gjeld neste 12 måneder, og har videre tydelige rammer for durasjon, maksimal løpetid, EK-andel, rentedekningsgrad, free cash flow og etterbetaling til eierne. Tilsvarende begrenses kredittrisiko med rammer på maksimal eksponering mot en enkeltmotpart i form av rating, nominelt beløp, løpetid og andel av fond. Finansiell risiko i konsernet beskrives detaljert i note 12.

Råvarepriser: TINE er eksponert for endringer i energipriser i produksjon og transport. Det har vært en kraftig økning i energi og drivstoffpriser gjennom 2022, hvilket har medført betydelig økte kostnader for TINE. Delvis sikring av prisen på elektrisitet i perioden har bidratt til å dempe denne økningen i driftskostnader.

TINE er indirekte eksponert for markedspriser på råvarer som benyttes til å produsere emballasje, spesielt plast og fiber.

Markedsprisene økte betydelig i 2021 og denne utviklingen fortsatte inn i 2022. TINE er videre eksponert for priser på andre innsatsfaktorer til produksjon, som frukt, bær, kaffe, sukker og appelsin- og eplekonsentrat. Prisene på disse råvarene økte betydelig i 2022, drevet av svakere avlinger og høy etterspørsel. Økte priser på råvarer og innsatsfaktorer bidro til betydelig økte varekostnader i 2022.

Kredittrisiko kunder: TINE jobber aktivt med en kontinuerlig overvåking av kredittsituasjonen på alle sine kunder. Deres betalingssevne anses som god, noe som er synliggjort gjennom lave tap på fordringer over flere år. Det har vært en økning i mislighold gjennom 2022, men tap på fordringer er fortsatt relativt lav. Kredittrisiko i konsernet beskrives ytterligere i note 12.

Et robust TINE vil håndtere krevende utsikter

Fortsatt geopolitisk uro, høy inflasjon og renteøkninger er blant overskriftene inn i 2023 med konsekvenser både for forbruker, kunde, eier og TINE. TINE skal sikre trygg produksjon og distribusjon av meieriprodukter. Til tross for en krevende situasjon også for primærleddet, forventer vi en stabil melkeinngang fremover for å dekke etterspørselen.

Høy pris- og lønnsvekst: Prisveksten treffer TINE spesielt på energi, transport, ingredienser, emballasje og personal. TINE må ta ut økte priser for å kompensere for deler av dette. Deler av prisveksten inn til TINE er drevet av begrenset tilgang på varer og tjenester. Så langt har dette ikke påvirket TINEs leveringsgrad.

Konkurransforholdet i meierimarkedet: Særtilskudd gjennom prisutjevningsordningen til TINEs nasjonale konkurrenter bidrar fortsatt til å forskyve segmentandeler mellom aktørene. Ordningene ble evaluert høsten 2022 av Landbruksdirektoratet. Evalueringen er nå til behandling og det ventes forslag til endringer i løpet av våren 2023. Eventuelle endringer i ordningene kan påvirke konkurranseforholdet mellom de nasjonale aktørene i meierikategorien. Importen av meieriprodukter har flatet ut gjennom 2022. Videre utvikling vil avhenge av forholdet mellom prisutvikling nasjonalt og internasjonalt, samt etterspørsel etter meierivarer i Norge.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Styreleder har ordet

Tallenes tale

Vår strategiske retning

På gården

Blant medarbeiderne

I industrien

I markedet

Ut i verden

Finansielle forhold og kapitalstruktur

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Uttfordrende internasjonale forhold: TINE produserer majoriteten av Jarlsberg for markedene utenfor Norge i Irland. Den irske melkeprisen har økt kraftig gjennom 2022, og er ved utgangen av 2022 på nivå med prisen for norsk melk. Geopolitisk uro og høyere kostnadsnivåer i kombinasjon med dårlige avlinger driver utviklingen. TINE vurderer det relativt høye prisnivået å være midlertidig, men forventer å se høye prisnivåer på irsk melk også i 2023 og dermed fortsatt svakere lønnsomhet i internasjonal virksomhet. TINE har økt prisene i markedene utenfor Norge og vurderer løpende videre prisjusteringer.

Bærekraft påvirker finansielle forhold

Klima, miljø og andre bærekrafttema påvirker i stadig større grad samfunnet. Dette vil få betydning for landbrukets rammebetingelser, påvirke forbruker når de skal velge sine varer og tjenester, og dermed også få innvirkning på TINEs finansielle forhold. TINE jobber målrettet med å møte disse endringene, og dermed sikre evnen til å levere langsiktig god inntjening til eierne. Investeringsnivået fremover vil trolig bli påvirket av endringer relatert til oppnåelse av TINEs bærekraftsmål. Det er i 2022 etablert et grønt rammeverk for å kunne finansiere disse investeringene ved å utstede grønne obligasjoner.

Bærekraft er viktig innenfor alle områder i TINE og vil også i enda større grad fremover påvirke dialog og prising rundt finansiering. Se eget bærekraftsvedlegg for ytterligere informasjon om TINEs arbeid med bærekraft.

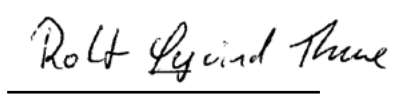
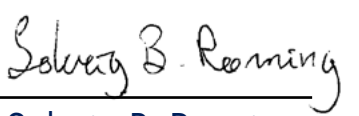
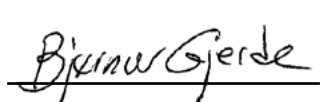
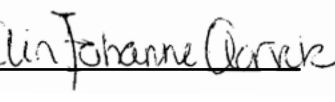
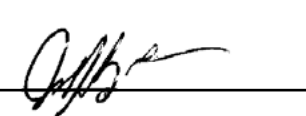
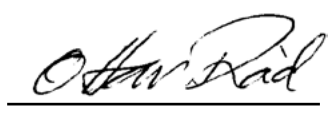
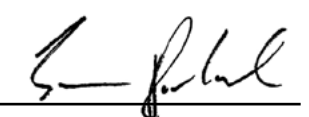
Stabile finansielle forhold

TINE Gruppen vurderes til å være i stabil finansiell posisjon for å dekke fremtidig kapitalbehov.

Styret presiserer at det normalt er betydelig usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold.

Forutsetning for fortsatt drift: Årsregnskapet for 2022 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Det har ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for bedømmelsen av regnskapet.

Oslo, 14. februar 2023

 Marit Haugen Styreleder	 Rolf Øyvind Thune Nestleder	 Anne Berit Løset
 Solveig B. Rønning	 Bjørnar Gjerde	 Asgeir Pollestad
 Helge Arne Espeland	 Tor Arne Johansen	 Elin Aarvik
 Jeffrey Thomas	 Ottar Råd	 Gunnar Hovland Konsernsjef



Fra venstre: Tor Arne Johansen (styremedlem, ansatt), Eivind Mehl (ordfører), Helge Arne Espeland (styremedlem), Jeffrey Thomas (styremedlem, ansatt), Elin Aarvik (styremedlem, ansatt), Gunnar Hovland (konsernsjef), Anne Berit Løset (styremedlem), Solveig B. Rønning (styremedlem), Marit Haugen (styreleder), Bjørnar Gjerde (styremedlem), Ottar Råd (styremedlem, ansatt), Asgeir Pollestad (styremedlem), Rolf Øyvind Thune (nestleder).



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Finansregnskap

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Årsregnskap 2022

Tabellen under viser noen sentrale elementer fra resultatregnskap, balanse, kontantstrømpoppstilling og noter for TINE Konsern for perioden fra 2018 til 2022.

TINE KONSERN

	2022	2021	2020 ¹⁾	2019	2018
Fra resultat:					
Driftsinntekter	25 293	24 479	24 708	23 812	23 001
Vareforbruk og varebeholdningsendringer	14 028	13 538	13 714	13 434	12 927
Lønnskostnader	4 513	4 401	4 321	4 313	4 058
Av- og nedskrivninger	1 476	1 405	1 382	1 223	1 104
Andre driftskostnader	4 019	3 410	3 299	3 654	3 375
Sum driftskostnader	24 036	22 755	22 716	22 623	21 464
Driftsresultat	1 257	1 725	1 992	1 189	1 537
Finansinntekter og -kostnader	-60	-43	-57	-86	-72
Resultat før skattekostnad	1 197	1 682	1 935	1 103	1 465
Skattekostnad	68	125	163	123	117
Årsresultat	1 130	1 557	1 772	980	1 348
Fra balanse:					
Immaterielle eiendeler	773	829	727	628	217
Varige driftsmidler	9 274	9 378	9 874	9 929	8 909
Finansielle anleggsmidler	3 074	3 034	3 144	2 919	2 998
Varer	3 388	3 005	2 580	2 594	2 579
Kortsiktige fordringer	2 486	2 100	2 078	1 933	2 019
Bankinnskudd, kontanter, pengemarkedspapirer	647	1 496	1 710	654	1 380
Sum eiendeler	19 643	19 843	20 113	18 657	18 103

Tall i MNOK

	2022	2021	2020 ¹⁾	2019	2018
Egenkapital	9 946	9 736	9 596	8 920	8 433
Langsiktig rentebærende gjeld	3 233	3 548	4 548	4 456	4 402
Avsetning for forpliktelser	1 046	1 126	1 171	1 092	1 094
Leverandørgjeld	2 114	1 969	1 871	1 819	1 873
Kortsiktig rentebærende gjeld	679	484	197	201	57
Annen kortsiktig gjeld	2 625	2 979	2 730	2 169	2 244
Sum gjeld og egenkapital	19 643	19 843	20 114	18 657	18 103
Fra netto kontantstrøm:					
Fra operasjonelle aktiviteter	1 950	2 541	2 916	2 194	2 285
Til investeringsaktiviteter	-983	-958	-1 249	-2 426	-1 807
Til/fra finansieringsaktiviteter	-1 829	-1 798	-600	-501	434
Netto endring i bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	-863	-215	1 067	-733	911
Noteopplysninger:					
Gjennomsnittlig antall ansatte regnet i årsverk	5 155	4 946	4 834 ²⁾	5 347	5 279
Disponert til etterbetaling fra TINE SA	940	1 410	1 083	608	829

¹⁾ 2020 er inkludert en positiv engangseffekt fra gevinst ved salg av anlegg på Minde, Bergen. Utgjør MNOK 217 for TINE Konsern.

²⁾ Antall årsverk er oppdatert ifht Årsrapporten 2020.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Resultatregnskap

TINE KONSERN

	Note	2022	2021
DRIFTSINNTEKTER			
Salgsinntekt ferdigvarer	1,2	23 331 051	22 558 318
Salgsinntekt råvarer	1	1 535 402	1 486 598
Andre driftsinntekter	3	426 546	434 559
Sum driftsinntekter		25 292 999	24 479 475
DRIFTSKOSTNADER			
Vareforbruk og varebeholdningsendringer	6	14 027 606	13 538 477
Lønnskostnader	7,8,26	4 513 406	4 401 012
Avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	14,15	1 369 990	1 358 330
Nedskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	14,15	106 020	46 924
Andre driftskostnader	9,10	4 018 845	3 409 774
Sum driftskostnader		24 035 867	22 754 517
Driftsresultat		1 257 132	1 724 958

Beløp i 1000 kroner

	Note	2022	2021
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Inntekt på investeringer i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap	16	11 976	14 191
Netto renteinntekter og -kostnader	12	-86 078	-77 328
Netto realisert og urealisert gevinst og tap på valuta	12	28 893	14 979
Netto andre finansinntekter og -kostnader	11	-14 520	5 470
Sum finansinntekter og finanskostnader		-59 729	-42 688
Resultat før skattekostnad		1 197 403	1 682 270
Skattekostnad	13	67 874	124 853
Årsresultat		1 129 529	1 557 417
Minoritetenes andel	21	28 613	-15 900
Majoritetens andel	21	1 100 916	1 573 317

Forts. neste side



Resultatregnskap forts.

TINE SA			
	Note	2022	2021
DRIFTSINNTEKTER			
Salgsinntekt ferdigvarer	1,2	17 361 514	17 158 685
Salgsinntekt råvarer	1	1 535 402	1 486 598
Andre driftsinntekter	3	658 566	628 498
Sum driftsinntekter		19 555 482	19 273 781
DRIFTSKOSTNADER			
Vareforbruk og varebeholdningsendringer	6	10 650 835	10 651 918
Lønnskostnader	7,8,26	3 398 092	3 297 670
Avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	14,15	1 072 903	1 064 094
Nedskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	14,15	90 893	40 424
Andre driftskostnader	9,10	3 184 734	2 622 890
Sum driftskostnader		18 397 457	17 676 996
Driftsresultat		1 158 025	1 596 785

Beløp i 1000 kroner			
	Note	2022	2021
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Inntekter fra investeringer i datterselskap	16	34 790	54 730
Inntekt på investeringer i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap	16	4 226	28 456
Netto renteinntekter og -kostnader	12	-72 854	-71 267
Netto realisert og urealisert gevinst og tap på valuta	12	-23 023	80 875
Netto andre finansinntekter og -kostnader	11	-3 923	-31 386
Sum finansinntekter og finanskostnader		-60 784	61 408
Resultat før skattekostnad		1 097 241	1 658 193
Skattekostnad	13	29 692	60 980
Årsresultat		1 067 549	1 597 213
Overføringer:			
Etterbetaling utbetales melkeprodusentene	21	-939 762	-1 410 107
Etterbetaling overført til/fra etterbetalingsfond	21	117 000	283 000
Avsatt til annen egenkapital	21	-244 788	-470 106
Sum overføringer		-1 067 549	-1 597 213
Netto avgitt konsernbidrag til datterselskap		18	15 634



Balanse

TINE KONSERN			
	Note	2022	2021
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	13	42 090	51 682
Goodwill	14	122 323	140 000
Andre immaterielle eiendeler	14	608 803	637 730
Sum immaterielle eiendeler		773 216	829 412
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	15	4 582 278	4 520 522
Maskiner, inventar og transportmidler	15	4 691 530	4 857 397
Sum varige driftsmidler		9 273 808	9 377 919
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap	16	107 874	98 245
Investeringer i aksjer og andeler		1 275	1 306
Pensjonsmidler	8	2 784 221	2 774 404
Andre langsiktige fordringer	12	180 975	159 621
Sum finansielle anleggsmidler		3 074 345	3 033 576
Sum anleggsmidler		13 121 369	13 240 907

Beløp i 1000 kroner			
	Note	2022	2021
OMLØPSMIDLER			
Varer	17	3 387 962	3 004 686
Kortsiktige fordringer			
Kundefordringer	18	2 286 958	1 907 540
Andre kortsiktige fordringer	19, 27	199 069	192 897
Sum kortsiktige fordringer		2 486 027	2 100 437
Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	20	647 142	1 496 492
Sum omløpsmidler		6 521 131	6 601 615
Sum eiendeler		19 642 500	19 842 522

Forts. neste side



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Balanse forts.

TINE KONSERN

	Note	2022	2021
GJELD OG EGENKAPITAL			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Andelskapital	21	4 895	5 040
Sum innskutt egenkapital		4 895	5 040
Opptjent egenkapital			
Etterbetalingsfond	21	60 000	177 000
Annen egenkapital	12, 21	9 565 460	9 205 111
Sum opptjent egenkapital		9 625 460	9 382 111
Minoritetenes andel	21	315 369	348 497
Sum egenkapital		9 945 724	9 735 648
LANGSIKTIG GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	8	289 277	289 847
Andre avsetninger for forpliktelser	23	13 558	71 083
Utsatt skatt	13	743 079	765 133
Sum avsetning for forpliktelser		1 045 914	1 126 063
Annen langsiktig gjeld			
Obligasjonslån		1 755 000	2 205 000
Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner		1 230 401	1 266 912
Øvrig langsiktig gjeld		247 472	76 567
Sum annen langsiktig gjeld	24	3 232 873	3 548 479
Sum langsiktig gjeld		4 278 787	4 674 542

Beløp i 1000 kroner

	Note	2022	2021
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld			
Gjeld til melkeprodusenter	19	731 276	778 615
Leverandørgjeld	19	1 382 706	1 190 862
Sum leverandørgjeld		2 113 982	1 969 477
Annen kortsiktig gjeld			
Kortsiktig rentebærende gjeld	22	678 916	483 660
Avsatt til etterbetaling melkeprodusenter	21	939 762	1 410 107
Betalbar skatt	13	106 445	120 635
Skyldig offentlige avgifter		211 248	209 382
Annen kortsiktig gjeld	23	1 367 636	1 239 071
Sum annen kortsiktig gjeld		3 304 007	3 462 855
Sum kortsiktig gjeld		5 417 989	5 432 332
Sum gjeld og egenkapital		19 642 500	19 842 522

Forts. neste side



Balanse forts.

TINE SA			
	Note	2022	2021
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler	14	327 186	337 955
Sum immaterielle eiendeler		327 186	337 955
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	15	3 596 301	3 766 370
Maskiner, inventar og transportmidler	15	3 725 091	3 870 660
Sum varige driftsmidler		7 321 392	7 637 030
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	16	2 213 083	2 171 401
Investeringer i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap	16	12 662	12 662
Investeringer i aksjer og andeler		1 201	1 231
Pensjonsmidler	8	2 613 465	2 599 545
Andre langsiktige fordringer	12	165 984	141 709
Sum finansielle anleggsmidler		5 006 395	4 926 548
Sum anleggsmidler		12 654 973	12 901 533

Beløp i 1000 kroner			
	Note	2022	2021
OMLØPSMIDLER			
Varer	17	2 377 730	2 150 482
Kortsiktige fordringer			
Kundefordringer	18	1 657 765	1 384 499
Kortsiktige fordringer til selskap i samme konsern	19	944 745	907 358
Andre kortsiktige fordringer	19,27	168 018	139 982
Sum kortsiktige fordringer		2 770 528	2 431 839
Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	20	556 725	1 384 645
Sum omløpsmidler		5 704 983	5 966 966
Sum eiendeler		18 359 956	18 868 499

Forts. neste side

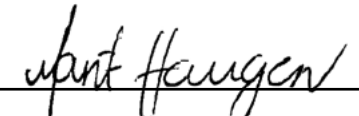


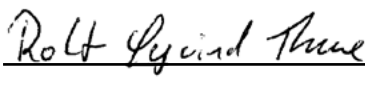
Balanse forts.

TINE SA			
	Note	2022	2021
GJELD OG EGENKAPITAL			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Andelskapital	21	4 895	5 040
Sum innskutt egenkapital		4 895	5 040
Opptjent egenkapital			
Etterbetalingsfond	21	60 000	177 000
Annen egenkapital	12,21	9 226 044	8 889 452
Sum opptjent egenkapital		9 286 044	9 066 452
Sum egenkapital		9 290 939	9 071 492
LANGSIKTIG GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	8	235 369	221 612
Andre avsetninger for forpliktelser	23	1 889	45 881
Utsatt skatt	13	665 145	679 912
Sum avsetning for forpliktelser		902 403	947 405
Annen langsiktig gjeld			
Obligasjonslån		1 755 000	2 205 000
Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner		1 206 545	1 266 912
Øvrig langsiktig gjeld		59 422	31 838
Sum annen langsiktig gjeld	24	3 020 967	3 503 750
Sum langsiktig gjeld		3 923 370	4 451 155

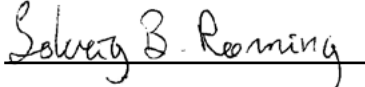
Beløp i 1000 kroner			
	Note	2022	2021
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld			
Gjeld til melkeprodusenter	19	731 276	778 615
Leverandørgjeld til selskap i samme konsern	19	699 673	603 535
Leverandørgjeld	19	897 341	830 206
Sum leverandørgjeld		2 328 290	2 212 356
Annen kortsiktig gjeld			
Kortsiktig rentebærende gjeld	22	450 000	340 000
Avsatt til etterbetaling melkeprodusenter	21	939 762	1 410 107
Betalbar skatt	13	81 782	96 362
Skyldig offentlige avgifter		179 037	173 613
Annen kortsiktig gjeld til selskap i samme konsern	19	10 731	104 084
Annen kortsiktig gjeld	23	1 156 045	1 009 330
Sum annen kortsiktig gjeld		2 817 357	3 133 496
Sum kortsiktig gjeld		5 145 647	5 345 852
Sum gjeld og egenkapital		18 359 956	18 868 499

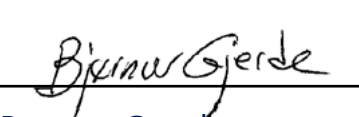
Oslo, 14. februar 2023


Marit Haugen
Styreleder

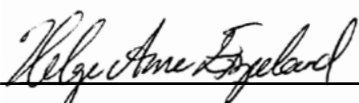

Rolf Øyvind Thune
Nestleder

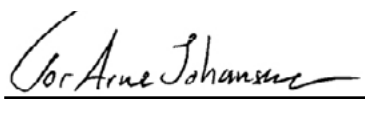

Arne Berit Løset

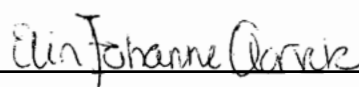

Solveig B. Rønning


Bjørnar Gjerde

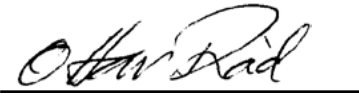

Asgeir Pollestad

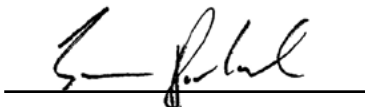

Helge Arne Espeland


Tor Arne Johansen


Elin Aarvik


Jeffrey Thomas


Ottar Råd


Gunnar Hovland
Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

TINE KONSERN

Beløp i 1000 kroner

	2022	2021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	1 197 404	1 682 269
Periodens betalte skatt	-136 538	-136 254
Gevinst (-) og tap ved salg av varige driftsmidler	-36 374	-25 545
Avskrivninger og nedskrivninger	1 476 010	1 405 254
Gevinst (-) og tap ved salg av finansielle anleggsmidler	240	341
Urealisert verdiendring finansielle poster	15 747	38 132
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn- og utbetalinger i pensjonsordninger	-10 388	39 639
Forskjell mellom resultatført og mottatt utbytte fra felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap	-7 750	-231
Effekt av valutakursendringer og urealisert agio	-66 093	-41 486
Endring i varelager	-383 276	-424 198
Endring i kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	-385 589	-18 260
Endring i leverandørgjeld	144 504	98 242
Endring i annen kortsiktig gjeld	141 995	-76 814
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 949 892	2 541 089
Kontantstrømmer til investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	66 539	37 332
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 034 862	-1 045 391
Endring i langsiktige fordringer	29 800	53 773
Innbetalinger ved salg av finansielle anleggsmidler	-	24 315
Utbetalinger ved kjøp av virksomhet	-44 876	-27 897
Netto kontantstrøm til investeringsaktiviteter	-983 399	-957 868

Kontantstrømmer til/fra finansieringsaktiviteter

Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-534 898	-957 541
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	110 000	340 000
Utbetalt til minoriteter	-79 499	-44 528
Netto endring i kassekreditt	85 256	-53 316
Inn- og utbetalinger av andelskapital	-145	-149
Utbetalt etterbetaling til melkeprodusentene	-1 410 107	-1 082 756
Netto kontantstrøm til/fra finansieringsaktiviteter	-1 829 393	-1 798 290
Netto endring i bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	-862 900	-215 069
Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer 01.01	1 496 492	1 710 087
Valutaeffekt på kontanter og kontantekvivalenter	13 550	1 474
Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer 31.12	647 142	1 496 492

Forts. neste side



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Kontantstrømoppstilling forts.

TINE SA	Beløp i 1000 kroner	
	2022	2021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	1 097 241	1 658 193
Periodens betalte skatt	-106 603	-96 743
Gevinst (-) og tap ved salg av varige driftsmidler	-34 625	-22 377
Avskrivninger og nedskrivninger	1 163 796	1 104 518
Gevinst (-) og tap ved salg av finansielle anleggsmidler	240	19 788
Urealisert verdiendring finansielle poster	68 860	-31 332
Mottatt utbytte fra datterselskap	-34 790	-34 722
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn- og utbetalinger i pensjonsordninger	-163	26 501
Endring i varelager	-227 248	-360 084
Endring i kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	-301 302	7 929
Endring i leverandørgjeld	19 796	135 065
Endring i annen kortsiktig gjeld	175 790	-81 101
Endring på konsernmellomværende av operasjonelle aktiviteter	-38 987	-71 723
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 782 005	2 253 912
Kontantstrømmer til investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	54 997	28 762
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-857 761	-902 777
Endring i langsiktige fordringer	40 410	52 266
Innbetalinger ved salg av finansielle anleggsmidler	-	7 691
Utbetalinger ved kjøp av finansielle anleggsmidler	-41 874	-650
Inn- og utbetalinger til konserninterne langsiktige fordringer	34 778	34 722
Netto kontantstrøm til investeringsaktiviteter	-769 450	-779 986

Beløp i 1000 kroner		
	2022	2021
Kontantstrømmer til/fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-544 609	-935 383
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	110 000	340 000
Inn- og utbetalinger av andelskapital	-145	-149
Endring på mellomværende av konsernbidrag	4 386	29 583
Utbetalt etterbetaling til melkeprodusentene	-1 410 107	-1 082 756
Netto kontantstrøm til/fra finansieringsaktiviteter	-1 840 475	-1 648 705
Netto endring i bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	-827 920	-174 779
Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer 01.01	1 384 645	1 559 424
Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer 31.12	556 725	1 384 645

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge for øvrige foretak.

Presentasjonsvaluta

Alle beløp er i TNOK dersom ikke annet er angitt. Den funksjonelle valuta til morselskapet TINE SA og konsernets presentasjonsvaluta er NOK.

Endring av regnskapsprinsipper og sammenligningstall

Sammenligningstall er utarbeidet basert på de samme prinsipper som tall for inneværende regnskapsperiode.

Det er ikke blitt gjennomført vesentlige reklassifiseringer eller prinsippendringer i 2022.

Nye regnskapsstandarder

Det har ikke vært vedtatt nye regnskapsstandarder for 2022 som har konsekvens for TINE.

Delsummer og totaler i noen av tabellene er nødvendigvis ikke lik summen av beløpene som vises på grunn av avrunding.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet presenterer samlet økonomisk stilling, resultat av årets virksomhet og kontantstrømmer for morselskapet, TINE SA, og datterselskapene. Datterselskap omfatter de selskap hvor TINE SA direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse, som følge av juridisk eller

faktisk kontroll. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Det utøves gjennom styrerepresentasjon. Det anvendes enhetlige regnskapsprinsipper for alle selskap som inngår i konsernet. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er oppnådd i konsernet til det tidspunkt hvor kontroll opphører. Mellomværende og transaksjoner med konsoliderte selskaper, samt urealisert internfortjeneste er eliminert i konsernregnskapet.

Eierandeler i datterselskap innarbeides i konsernregnskapet etter oppkjøpsmetoden. Forskjellen mellom kostpris for eierandelene og bokført verdi av netto eiendeler på oppkjøpstidspunktet analyseres og henføres til de enkelte balanseposter i henhold til virkelig verdi. Kostpris som overstiger virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler, aktiveres som goodwill og avskrives i resultatregnskapet i takt med de underliggende forhold og forventet økonomisk levetid. Se eget avsnitt om goodwill.

Minoritetsinteresser balanseføres til minoritetens andel av netto eierandeler og forpliktelser, og minoritetens andel inngår i konsernets egenkapital. Det oppstår ikke gevinst eller tap i konsernregnskapet.

Felleskontrollert virksomhet er selskap hvor TINE har felles kontroll sammen med en eller flere eiere, og hvor andelen er av langsiktig strategisk karakter. Felles kontroll foreligger normalt der konsernet har en eierandel på 50 %. Det er likevel felles kontroll gjennom krav om enstemmighet mellom deltakerne som er avgjørende.

Tilknyttede selskap er selskap der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, og hvor andelen er av langsiktig strategisk karakter. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har en eierandel på mellom 20 % og 50 %.

Felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap innarbeides etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Kostpris som overstiger ervervet andel av bokført egenkapital balanseføres som merverdi og avskrives i takt med de underliggende forhold og forventet økonomisk levetid. Konsernets resultat består av andel av årets resultat etter skatt i de tilknyttede og felleskontrollerte virksomhetene med fradrag for eventuelle avskrivninger på merverdier, eliminering av forholdsmessig internegevinst/-tap, tilhørende utsatt skatt, samt gevinst og tap ved realisasjon av andeler. I resultatregnskapet er andel av resultatet presentert som del av finansresultatet. I balansen klassifiseres eierandeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap som finansielle anleggsmidler. Andel av underskudd resultatføres ikke hvis dette medfører at balanseført verdi av investeringen blir negativ, med mindre konsernet har påtatt seg en forpliktelse eller avgitt garantier for det selskapet.

Ved innarbeidelse av investeringer i datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap hvor årsregnskapene er utarbeidet i utenlandsk valuta, omregnes balanseposter til norske kroner på grunnlag av balansedagens kurs. Resultatposter omregnes til norske kroner på grunnlag av periodens gjennomsnittskurs. Omregningsdifferansen som oppstår ved at selskapets inngående egenkapital og årets resultat er omregnet til annen kurs enn utgående egenkapital inngår i konsernets egenkapital.

Vurderinger og prinsipper for klassifisering

Driftsinntekter

Driftsinntekter vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og andre offentlige avgifter. Inntekt fra salg av varer resultatføres når produktene er levert til kunden og det ikke er uoppfylte forpliktelser som kan påvirke kundens aksept av leveringen. Levering er ikke foretatt før produktene er sendt til avtalt sted og risiko for tap og ukurans er overført til kunden. Optjeningsprinsippet brukes som grunnlag for å estimere og bokføre avsetninger for kvantumsrabatter og varereturer på salgstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Driftskostnader

Kostnader resultatføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk, klassifiseres som anleggsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år, samt andre eiendeler som knytter seg til varekretsløpet, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill oppføres med både majoritetens og minoritetens andel, det vil si oppføres med 100 prosent. Goodwill beregnes da som forskjellen

mellom summen av anskaffelseskost og virkelig verdi av minoritetsinteressene (jf. NRS 17.6.1.10) og virkelig verdi av overtatte identifiserte nettoeiendeler målt på oppkjøpstidspunktet.

Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i felleskontrollert virksomhet eller tilknyttet selskap inngår i balanseført verdi av investeringen. Goodwill testes for verdifall og balanseføres til anskaffelseskostnad med fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningstid for goodwill er fem år med mindre lengre levetid er særskilt begrunnet.

Det beregnes utsatt skatt av merverdier. Goodwill nettoføres etter skatt. Merverdi skal føres brutto med avsetning for utsatt skatt på merverdi.

Datterselskapets balanse- og resultatposter inkluderes etter enhetssynet fullt ut i konsernregnskapet uavhengig av om datterselskapet er heleid eller deleid. Endret eierandel i datterselskap er derfor, uansett form, en egenkapitaltransaksjon for konsernet. Det oppstår ikke tap eller gevinst i konsernregnskapet.

Ved en økning av majoritetens eierandel i et datterselskap, bokføres denne økte eierandel i datterselskapet som en egenkapitaltransaksjon. Forskjellen mellom kostpris for den nye andelen og den kjøpte minoritetsandelens regnskapsførte verdi bokføres mot majoritetens egenkapital (annen egenkapital).

Dersom majoritetens eierandel i datterselskap reduseres, vil vederlag som overstiger majoritetens andel av netto eiendeler i datterselskapet tilfalle majoritetens egenkapital direkte. Goodwill endres ikke ved redusert eierandel. Dette innebærer at minoriteten får en forholdsmessig andel av goodwill og tilordnes dermed avskrivninger i det etterfølgende.

Andre immaterielle eiendeler

Utgifter til andre immaterielle eiendeler i form av patenter, varemerker, kunder, software og andre rettigheter, balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres denne type utgifter fortløpende. Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Immaterielle eiendeler nedskrives til virkelig verdi dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn sum av balanseført verdi og eventuelle gjenstående tilvirkningsutgifter.

Forsknings- og produktutviklingskostnader

Utgifter til egen forskning og utvikling kostnadsføres løpende.

Anleggsmidler

Varige driftsmidler

Investeringer i varige driftsmidler i form av tomter, bygninger/ fast eiendom, maskiner/inventar og transportmidler. måles til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Renter som knytter seg til anleggsperioden for betydelige varige driftsmidler under oppføring balanseføres som en del av kostprisen. Anskaffelseskost for varige driftsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives lineært over den økonomiske levetiden. Kostnader forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir kostnadsført løpende. Kostnader ved større utskiftninger og fornyelser som øker driftsmidlenes levetid vesentlig, aktiveres og avskrives i takt med driftsmidlets levetid. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmidlet er lavere enn balanseført verdi og verdifallet forventes å ikke være forbigående, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere. Aktiverte reservedeler inngår som anleggsmidler.

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Regnskapsprinsipper forts.

Leieavtaler

Leieavtaler klassifiseres som finansiell eller operasjonell leie etter en konkret vurdering av den enkelte avtale. Leieavtaler knyttet til eiendeler som leies på betingelser hvor TINE SA i all hovedsak innehar økonomisk risiko og kontroll til eierskapet, blir klassifisert som finansielle leieavtaler. Varige driftsmidler under finansielle leieavtaler balanseføres og tilhørende leieforpliktelser blir inkludert i balanseposten annen langsiktig gjeld til nåverdien av leiebetalingene. Driftsmiddelet avskrives planmessig, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebeløp knyttet til operasjonelle leieavtaler kostnadsføres lineært over leieperioden.

Aksjer og andeler i datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap

Investeringer i datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringene vurderes til anskaffelseskost fratrukket eventuelle nedskrivninger. Nedskrivning til virkelig verdi gjennomføres dersom verdifallet ikke er forbigående. Nedskrivningen reverseres i den grad grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede. Mottatt utbytte og konsernbidrag fra datterselskapene som representerer avkastning i eiertiden inntektsføres som annen finansinntekt. Konsernbidrag fra datterselskap bokføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytteinntekter fra datterselskap og andre investeringer inntektsføres når utbyttet er vedtatt.

Andre aksjer og andeler klassifisert som anleggsmidler

Investeringer i anleggsaksjer og andeler hvor selskapet ikke har betydelig innflytelse, balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Mottatt utbytte fra selskapene som representerer avkastning i eiertiden, inntektsføres som annen finansinntekt når utbyttet er vedtatt.

Langsiktige fordringer

Langsiktige fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger. Renteinntekter bokføres når de er opptjent.

Omløpsmidler Varebeholdning

Beholdninger av varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost etter «først inn - først ut» prinsippet og virkelig verdi. Anskaffelseskost for egentilvirkede varer og varer under tilvirkning består av direkte materialer, direkte lønn samt andre direkte og indirekte tilvirkningskostnader (basert på normal produksjon). Anskaffelseskost justeres for utjevningssavgifter og -tilskudd. Anskaffelseskost for råvarer og handelsvarer er netto innkjøpspris. Virkelig verdi er salgspris fratrukket nødvendige utgifter til ferdigstilling, salg og distribusjon.

Reservedeler

Innkjøpte reservedeler klassifisert som varelager omfatter vedlikeholdsutstyr som inngår i vareproduksjonen, herunder reservedeler til maskiner og utstyr, samt reservedeler til gårdstanker. Reservedeler kostnadsføres ved uttak.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Aksjefond og børsnoterte aksjer

Markedsbaserte finansielle instrumenter, herunder aksjefond og børsnoterte aksjer, som inngår i en handelsportefølje, vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Andre kortsiktige investeringer vurderes til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen.

Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer

Regnskapslinjen bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Egenkapital Andelskapital

Andelskapitalen i TINE SA er summen av de andeler medlemmene i TINE SA har. Hvert medlem eier en andel hvorav andelens pålydende er kr 500. Medlemskap i TINE SA er åpent for melkeprodusenter som disponerer melkekvote.

Avsatt etterbetaling

Avsatt etterbetaling reguleres av Lov om Samvirkeforetak § 27. Etterbetaling besluttet av årsmøtet og avsettes. Rammen er årets resultat etter skatt. Utdelingen fordeles på grunnlag av leveransen av melk i kalenderåret. Det kan ikke betales ut mer enn det som vil være i samsvar med forsiktig og god forretningsskikk.

I regnskapet behandles etterbetalingen som en resultatdisponering (egenkapitaltransaksjon) hvor foreslått etterbetaling avsettes som gjeld i tilhørende regnskapsår. Skatteeffekt av etterbetaling inngår i selskapets skattekostnad i resultatet.

Etterbetalingsfond

Overskudd kan etter innstilling fra styret og innenfor en totalramme som styret har forslått, disponeres til etterbetalingsfond og etterbetaling for levert melk i året. Det er årsmøtet som vedtar eventuelle utdelinger fra etterbetalingsfondet. Utdelinger skjer til de som er medlemmer på beslutningstidspunktet og skal skje på grunnlag av leveransen av melk for det foregående kalenderåret.

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Regnskapsprinsipper forts.

Gjeld

Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt gjeldsbeløp. Opptakskostnader kostnadsføres ved opptakstidspunktet.

Usikre forpliktelser

Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Avsetning til omstilling og restrukturering

Når det fattes vedtak om omstilling eller restrukturering, avsettes forventede utgifter knyttet til gjennomføringen av tiltaket. Avsetningen er basert på beste estimat og revurderes ved hver periodeavslutning. Utgifter som påløper under gjennomføring av restruktureringen, føres løpende mot avsetningen korrigert for eventuelle avvik mot opprinnelig avsetning.

Pensjon

TINE gruppa har pensjonsordninger, både ytelsesplaner og innskuddsplaner som gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser. Fondsbaserte ytelsesplaner blir finansiert gjennom innbetalinger og avkastning i pensjonskassen MP pensjon. Ytelsesplaner og ytelsesbaserte flerforetaksordninger (AFP) som finansieres direkte over drift har ikke øremerket særskilte eiendeler for finansiering og sikring av pensjonsforpliktelsene (udekket ordning over drift).

Ytelsesplaner

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn.

Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Beregningen gjennomføres ved bruk av demografiske forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang og uføretariff. I tillegg gjennomføres beregningen ved bruk av økonomiske

forutsetninger om diskonteringsrente, forventet lønnsregulering, pensjonsregulering, g-regulering og forventet avkastning på pensjonsmidler.

Den balanseførte forpliktelsen knyttet til fondsbaserte ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene. Dersom verdien av pensjonsmidlene overstiger nåverdien av de påløpte pensjonsforpliktelsene, foreligger det overfinansiering. For å kunne balanseføre overfinansieringen helt eller delvis som en fordel må det sannsynliggjøres en fremtidig økonomisk fordel av de overskytende pensjonsmidlene. Dersom man ikke kan sannsynliggjøre fremtidig bruk av overfinansiering, må den balanseførte fordelen reduseres tilsvarende. Overfinansieringen er begrenset til det laveste av nåverdien av forventet netto pensjonspremie de neste 10 år og estimerte midler tilgjengelig fra premiefond til dekning av fremtidig pensjonspremier.

Netto pensjonsforpliktelser på underfinansierte ytelsesplaner og ytelsesplaner som finansieres over drift balanseføres som langsiktige finansielle forpliktelser, mens netto pensjonsmidler på overfinansierte ytelsesplaner balanseføres som finansielle anleggsmidler.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid.

Endringer i forpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplanen, kostnadsføres umiddelbart dersom planendringer er ubetingede på tidspunkt for endring.

Eventuelle planendringer som er betinget av fremtidig ansettelse, amortiseres lineært over perioden frem til ytelsen er ubetinget.

Periodens kostnad ved pensjonsopptjening føres som lønnskostnader. Denne kostnaden inkluderer økningen i pensjonsforpliktelsen som følge av opptjening i inneværende år, endringer, avkortning og oppgjør. Netto rentekostnad beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidler. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønnskostnader.

Ytelsesbaserte flerforetaksordninger

Avtalefestet pensjon (AFP) er en ytelsesbasert flerforetaksordning. Det foreligger ikke tilstrekkelig informasjon til å behandle AFP ordningen som en ytelsesbasert ordning med tilhørende innregning av forpliktelse i balansen. Ordningen behandles derfor som en innskuddsordning med resultatføring av pensjonspremie når den påløper.

Innskuddsplan

Pensjonsplanen i en innskuddsbasert pensjonsordning er en pensjonsordninger hvor TINE betaler et årlig pensjonsinnskudd for hvert enkelt medlem. Pensjonsinnskuddet blir betalt til en forvalter og TINE har ingen forpliktelser knyttet til ordningen etter at innskuddet er betalt. Dermed kan man heller ikke bestemme på forhånd hvor stor den fremtidige pensjonsytelsen vil bli. For innskuddsplaner så balanseføres ikke forpliktelser eller eiendeler. Årets innskudd til innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres som lønnskostnader når de påløper.

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Regnskapsprinsipper forts.

Uførepensjon

Uføreordningen er en risikoordning hvor medlemmene har full uføredekning uavhengig av tjenestetid.

Skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt på skattepliktig inntekt, formue og endringer i utsatt skatt. Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessig resultat før skatt. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner, herunder skatteeffekt av etteroppgjør, føres mot egenkapitalen. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret, samt eventuelt skattemessig fremførbart underskudd. Ved beregningen benyttes nominell skattesats. Positive og negative forskjeller som reverserer i samme periode utlignes. Utsatt skatt og utsatt skattefordel presenteres netto i balansen. I konsernet presenteres utsatt skatt netto for skatteposisjoner knyttet til selskap som inngår i samme skattekonsern. Utsatt skattefordel oppstår dersom en har midlertidige forskjeller som gir opphav til skattemessige fradrag i fremtiden. Utsatt skattefordel balanseføres kun i den grad det er sannsynlig at det vil være fremtidig skattepliktig overskudd som er stort nok til å nyttiggjøre seg skattefordelen enten ved at enheten har vist overskudd nylig eller ved at det er identifisert eiendeler med merverdier.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til valutakurs på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta, som ikke inngår i sikringsforhold, vurderes til dagskurs. Realiserte og urealiserte gevinster og tap på valuta presenteres netto i resultatregnskapet som finanspost.

Finansielle derivater og sikring

Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Derivater klassifiseres som finansielt anleggsmiddel eller langsiktig finansiell forpliktelse dersom gjenværende løpetid er lengre enn ett år.

Rentederivat

TINE benytter rentesikringsinstrumenter for å sikre seg mot store svingninger i rentekostnadene. Regnskapsføring av gevinster og tap avhenger av om rentederivatet er utpekt som sikringsinstrument og type sikring. Rentederivater som ikke er sikringsinstrument vurderes i henhold til laveste verdis prinsipp, og urealiserte tap kostnadsføres som finanskostnad.

Valutaderivat

For å sikre seg mot svingninger i valutakursene inngår TINE valutaderivater i tråd med vedtatt finansiell policy. Regnskapsføring av gevinster og tap avhenger av om valutaderivatet er utpekt som sikringsinstrument og type sikring. Valutaderivater som ikke er sikringsinstrument, vurderes til virkelig verdi, og verdiendringer resultatføres som finansinntekt eller finanskostnad.

Sikring

Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater utpekt som sikringsinstrument, bokføres i henhold til prinsippene for sikringstypene verdisikring, kontantstrømsikring eller sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet. Ved verdisikring av balanseførte eiendeler eller forpliktelser balanseføres derivatet til virkelig verdi. Balanseført verdi av den sikrede eiendelen eller forpliktelsen justeres for verdien av det finansielle derivatets verdiendring som knytter seg til sikret risiko.

Ved sikring av fremtidige kontantstrømmer balanseføres derivatene til virkelig verdi. Både urealiserte og realiserte gevinster eller tap på derivatene etter skatt bokføres direkte mot egenkapitalen inntil sikret kontantstrøm påvirker resultatregnskapet.

Sikring av nettoinvestering i utenlandsk valuta benyttes på konsernnivå. Sikringsinstrumentene balanseføres til virkelig verdi som ved kontantstrømsikring. Urealiserte gevinster og tap på sikringsinstrumentene etter skatt bokføres direkte mot egenkapitalen inntil den utenlandske virksomheten blir solgt eller sikringsforholdet avvikes.

I tråd med vedtatt finansielle retningslinjer for 2022, sikrer TINE en andel av selskapets og konsernets innkjøp og salg i utenlandsk valuta gjennom bruk av finansielle instrumenter. Disse transaksjonene er behandlet som regnskapsmessig sikring i årsregnskapet.

Bruk av estimater og Informasjon om betydelige estimater

De beskrevne regnskapsprinsippene innebærer at ledelsen i TINE har anvendt estimater og forutsetninger som påvirker poster i resultat og balanse. Estimatenes baseres på erfaring og en vurdering av underliggende faktorer. Fremtidige hendelser og endringer i rammebetingelser kan medføre at estimater og forutsetninger må endres. Endringer i regnskapsmessige estimater resultatføres i den periode estimatene endres, med mindre utsatt resultattføring følger av god regnskapsskikk. Vurderinger, estimater og forutsetninger som har vesentlig effekt for regnskapet oppsummeres nedenfor.

Avskrivninger

Avskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler er basert på antatt levetid for disse. Endrede markedsforhold og fremtidige investeringsbeslutninger vil påvirke eksisterende produksjonskapasitet og forventet brukstid. Dette kan gi grunnlag for endrede avskrivningsprofiler og vil påvirke fremtidige resultater.

Nedskrivninger

TINE har betydelige investeringer i varige driftsmidler, immaterielle eiendeler inklusiv goodwill, datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap. Disse anleggsmidlene testes for nedskrivninger når det foreligger indikatorer på mulige verdifall. Slike indikatorer kan være endringer i markedspriser, avtalestrukturer, negative hendelser eller andre driftsforhold. Ved beregning av gjenvinnbart beløp må det gjøres en rekke estimater vedrørende fremtidige kontantstrømmer der pris, salgsvolum og levetid er de viktigste faktorene.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Pensjoner

Beregning av virkelig verdi av pensjonsforpliktelser er basert på flere økonomiske og demografiske forutsetninger og estimater. Enhver endring i de anvendte forutsetninger påvirker den beregnede forpliktelsen. Det henvises til note 8 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn og sammensetningen av pensjonsmidlene.

Virkelig verdi finansielle instrumenter

Prinsipper for å estimere virkelig verdi er basert på markedspriser og ulike verdsettelsesmetoder. Virkelig verdi av valutaterminkontrakter er fastsatt ved å benytte kursen på balansedagen. Virkelig verdi av valutaswapper er beregnet til nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. Virkelig verdi av opsjoner er fastsatt ved bruk av opsjonsprisindekser. Virkelig verdi av rentederivater beregnes som nåverdi av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar markedsrentekurve. For alle overnevnte derivater er virkelig verdi bekreftet av den finansinstitusjon som selskapet har inngått avtalene med.

Avsetninger

For enkelte resultatposter i regnskapet avsettes det for forventede fremtidige kostnader basert på estimater og informasjon som er tilgjengelig på tidspunkt for regnskapsavleggelse. Disse avsetningene kan avvike fra faktisk fremtidig kostnad. Avsetninger knytter seg eksempelvis til tap på kunder, rabatter, ukurans på varer, avsetning til restrukturering, omstilling og betingede tap som er sannsynlige og kvantifiserbare, herunder omtvistede forhold og rettssaker.

Segmenter

Salgsinntekter, driftsresultat og anvendt kapital er oppgitt pr. virksomhetsområde. Salgsinntekter er oppgitt pr. geografisk marked. Virksomhetsområde er definert ut fra TINEs naturlige satsingsområder.

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved internrapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og pengemarkedspapirer.

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Noteoversikt

Resultatregnskap

Note 1 Segmentinformasjon	50
Note 2 Salgsinntekt ferdigvarer fordelt på geografisk område	51
Note 3 Andre driftsinntekter	51
Note 4 Offentlige tilskudd	52
Note 5 Større enkelttransaksjoner	52
Note 6 Vareforbruk og varebeholdningsendringer	53
Note 7 Lønnskostnader og ledende personell	53
Note 8 Pensjoner og pensjonsforpliktelser	57
Note 9 Honorar til revisor	62
Note 10 Andre driftskostnader	62
Note 11 Netto andre finansinntekter og -kostnader	63
Note 12 Resultateffekter rente og valuta, sikringsinstrumenter og risiko	64
Note 13 Skatter	68

Balanse

Note 14 Immaterielle eiendeler og goodwill	71
Note 15 Varige driftsmidler	73
Note 16 Datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap	75
Note 17 Varer	77
Note 18 Kundefordringer	78
Note 19 Mellomværende med selskap i samme konsern	78
Note 20 Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	79
Note 21 Egenkapital	80
Note 22 Kortsiktig rentebærende gjeld	82
Note 23 Balanseført avsetninger for forpliktelser	82
Note 24 Annen langsiktig gjeld	83

Øvrige opplysninger

Note 25 Ikke balanserte leieforpliktelser	85
Note 26 Transaksjoner med nærstående parter	86
Note 27 Garantier	86
Note 28 Pantsettelser	87
Note 29 Mellomværende med Landbruksdirektoratet – markedsregulering og prisutjevningsordningen	88



Resultat og balanse

TINE Gruppas virksomhet er inndelt i tre driftssegmenter. Segmentinndelingen er basert på produkt og geografi, og er i samsvar med inndelingen anvendt i konsernets interne prestasjonsmåling og ressursallokering.

Note 1 Segmentinformasjon

Beløp i 1000 kroner

			2022			2021				
	TINE SA ekskl. Osteeksport	TINE Internasjonal inkl. Osteeksport	Annen virksomhet	Øvrige aktiviteter og elimineringer	TINE Gruppen	TINE SA ekskl. Osteeksport	TINE Internasjonal inkl. Osteeksport	Annen virksomhet	Øvrige aktiviteter og elimineringer	TINE Gruppen
Salgsinntekter/resultat										
Flytende meieriprodukter	7 869 842	-	151 418	-	8 021 260	7 945 009	-	161 259	-	8 106 268
Faste meieriprodukter	6 669 165	4 332 061	484 797	-	11 486 022	6 462 787	3 762 585	462 793	-	10 688 165
Juice, fruktdrikker og vann	828 958	-	-	-	828 958	800 816	-	-	-	800 816
Ferdigmat	16 996	-	1 308 658	-	1 325 654	18 146	-	1 245 430	-	1 263 577
Iskrem og desserter	318 025	-	1 264 569	-	1 582 594	307 978	-	1 316 961	-	1 624 940
Øvrige produkter	86 562	-	-	-	86 562	74 552	-	-	-	74 552
Salgsinntekt ferdigvarer eksternt	15 789 549	4 332 061	3 209 442	-	23 331 051	15 609 289	3 762 585	3 186 444	-	22 558 318
Salgsinntekt ferdigvarer eksternt	15 789 548	4 332 061	3 209 442	-	23 331 051	15 609 289	3 762 585	3 186 444	-	22 558 999
Salgsinntekt ferdigvarer internt	956 365	23 521	-	-979 886	-	888 457	23 068	-	-911 526	-
Salgsinntekt ferdigvarer totalt	16 745 914	4 355 581	3 209 442	-979 886	23 331 051	16 497 747	3 785 653	3 186 444	-911 526	22 558 318
Salgsinntekt råvarer	1 535 402	-	-	-	1 535 402	1 486 598	-	-	-	1 486 598
Andre inntekter	638 422	2 522	114 405	-328 802	426 546	612 350	12 072	111 794	-301 658	434 559
Sum driftsinntekter	18 919 738	4 358 103	3 323 847	-1 308 688	25 293 000	18 596 695	3 797 725	3 298 238	-1 213 183	24 479 475
Varekostnader	-9 904 199	-3 308 742	-1 797 274	982 609	-14 027 606	-9 849 819	-2 862 393	-1 731 436	905 171	-13 538 477
Personalkostnader	-3 388 451	-520 302	-604 653	-	-4 513 406	-3 286 389	-478 725	-637 628	1 730	-4 401 012
Andre driftskostnader	-3 123 997	-491 984	-731 374	328 509	-4 018 845	-2 571 869	-445 557	-691 871	299 523	-3 409 774
Av- og nedskrivninger	-1 163 796	-155 509	-156 705	-	-1 476 010	-1 104 518	-145 756	-154 981	-	-1 405 254
Driftsresultat	1 339 295	-118 434	33 842	2 429	1 257 132	1 784 099	-134 705	82 322	-6 759	1 724 958

Beskrivelse av segmentene: Segmentet TINE SA eksklusiv Osteeksport består av TINE SA eksklusiv avdelingene for osteeksport i TINE SA. TINE Internasjonalt består av underkonsernene Wernersson Ost AB (Sverige), Norseland Inc. (USA), Norseland Ltd. (UK) og TINE Holding Ireland Ltd, og avdelingene for osteeksport i TINE SA. Annen virksomhet består av underkonsernene Diplom-Is AS og Fjordland AS, samt MIMIRO AS og TINE SA sine øvrige datterselskap (se note 16). TINE Holding AB er inkludert i Øvrige aktiviteter og elimineringer.

Salgsinntekt råvarer: Salgsinntekt råvarer består av salg av rå melk til andre aktører. Henviser til eget kapittel i denne årsrapport om TINE Råvare.



Note 2 Salgsinntekt ferdigvarer fordelt på geografisk område

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Geografisk område	2022	2021
18 795 501	18 828 702	Norge	16 128 055	16 247 253
1 761 002	1 328 476	Øvrig Europa	749 300	378 640
-	1 084	Afrika	-	-
2 667 857	2 257 948	Amerika	377 468	415 285
6 190	2 466	Asia	6 190	939
100 501	139 642	Oceania	100 501	116 568
23 331 051	22 558 318	Sum salgsinntekt ferdigvarer	17 361 514	17 158 685

Det henvises til omtale i styrets beretning.

Note 3 Andre driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Inntektsgrupper	2022	2021
118 484	104 450	Transportinntekter	151 639	137 077
69 597	72 691	Analyse- og konsulentinntekter	70 732	74 673
32 988	48 401	Leieinntekter	11 273	8 069
54 860	27 392	Salg av anlegg	53 095	24 199
81 133	109 995	Markedsreguleringsaktiviteter ¹⁾	81 133	109 995
18 833	25 160	Andre statlige og kommunale tilskudd ²⁾	13 644	19 865
-	-	Øvrige konserninterne inntekter ³⁾	248 636	242 919
50 651	46 470	Øvrige inntekter	28 414	11 701
426 546	434 559	Sum andre driftsinntekter	658 566	628 498

1) Henviser til note 29 angående Markedsreguleringsaktiviteter.

2) Henviser til note 4 Offentlige tilskudd

3) Øvrig konserninterne inntekter består av Felleskostnader, Royalty og interne tjenester.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 4 Offentlige tilskudd

Beløp i 1000 kroner

Det er mottatt Skattefunnmidler og andre statlige og kommunale tilskudd i henhold til tabellen under. Markedsreguleringsaktiviteter er ikke inkludert i tilskudd.

TINE SA har i 2022 ett aktivt skattefunnprosjekt med varighet fra 2019 til 2022. Andre statlige og kommunale tilskudd består av støtte fra Landbruksdirektoratet MNOK 5,5 og Norges forskningsråd MNOK 1,7, samt 7 MNOK fra andre statlige og kommunale organisasjoner.

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Inntektsart	2022	2021
3 091	3 990	Skattefunnmidler	549	82
18 833	25 160	Andre statlige og kommunale tilskudd	13 644	19 865
21 924	29 150	Sum offentlige tilskudd	14 193	19 947

Note 5 Større enkelttransaksjoner

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Resultatposter	2022	2021
-	47 000	Ikke balanseføring av utsatt skattefordel Mimiro	-	-
Balanse				
44 876	26 597	Oppkjøp Lotito Foods Holding LLC		
-	-	Investering i datterselskap	-	-

Oppkjøp av Lotito Foods Holding LLC 2022 og 2021

I 2021 økte Norseland Inc eierandelen i Lotito Foods Holding LLC med 4,33 % til 80 % for for 3 141 297 USD (27 MNOK). I januar 2022 ble andelen økt fra 80 % til 87 % ved kjøp av 7 % eierandel til 5 049 812 USD (45 MNOK). Det trinnvise kjøpet representerer endringer i majoritetseiers og minoritetseiers eierandel. Norseland Inc skal iht. avtale kjøpe seg gradvis opp til 90 % eierandel i 2023. De har i tillegg opsjon på kjøp av de siste 10 % i 2024.

Ikke balanseføring av utsatt skattefordel i Mimiro AS 2021

Mimiro har et skattemessig fremførbart underskudd fra driften pr 31.12.21 som gir totalt skattereduserende forskjeller på TNOK 212 000. Dette tilsvarer en utsatt skattefordel på TNOK 47 000. Utsatt skattefordel er ikke balanseført.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 6 Vareforbruk og varebeholdningsendringer

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Kostnadsart	2022	2021
14 248 777	13 957 893	Forbruk av råvarer og innkjøpte handelsvarer	10 801 854	10 987 774
-221 171	-419 416	Beholdningsendring av varer i arbeid og ferdigvarer	-151 019	-335 857
14 027 606	13 538 477	Sum vareforbruk og varebeholdningsendringer	10 650 835	10 651 918

Note 7 Lønnskostnader og ledende personell

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Kostnadsart	2022	2021
3 678 464	3 572 269	Lønn, feriepenger og kostnader til vikarhjelp	2 785 675	2 704 697
466 927	461 676	Arbeidsgiveravgift	366 082	358 465
141 054	152 564	Pensjonskostnader inkludert arbeidsgiveravgift, jfr. note 8	103 786	109 249
226 961	214 503	Andre ytelser	142 549	125 259
4 513 406	4 401 012	Sum lønnskostnader	3 398 092	3 297 670
5 155	4 946	Gjennomsnittlig antall ansatte regnet i årsverk	3 794	3 704

Retningslinjer for godtgjørelse til ledende personer

Innledning

Konsernstyret, rådet, kontrollkomite, konsernsjef og konsernledergruppen er definert som ledende personer i TINE Gruppen.

Beslutningsmyndighet

Styret i TINE SA har et særskilt kompensasjonsutvalg. Kompensasjonsutvalget skal være et forberedende og rådgivende organ for styret i styrets arbeid med hovedprinsipper for kompensasjon for ledende personer.

Årsmøtet fastsetter godtgjørelsen for styret, rådet og kontrollkomitee basert på innstilling fra valgkomite. Styret fastsetter godtgjørelse for konsernsjef. Konsernsjef fastsetter godtgjørelse for konsernledergruppen.

Retningslinjer for godtgjørelse for styre

Styremedlemmer mottar et fast årlig styrehonorar. Det er fastsatt egen godtgjørelse for leder og nestleder i styret.

Godtgjørelsen til styret skal reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Godtgjørelse til styret skal ikke være resultatavhengig.



Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 7 forts.

Styremedlemmer, eller selskaper som de er tilknyttet, skal ikke påta seg særskilte oppgaver for TINE i tillegg til styrevervet. Dersom de likevel gjør det, skal hele styret være informert. Honorar for slike oppgaver skal godkjennes av styret. Dersom det har vært gitt godtgjørelser utover vanlig styrehonorar, skal det spesifiseres i årsrapporten.

Retningslinjer for godtgjørelse for konsernsjef

Godtgjørelse til konsernsjef følger de samme retningslinjer som for øvrige ansatte.

Kompensasjonsutvalget skal gi tilrådning til styret i alle saker som gjelder selskapets vederlag til konsernsjef og konsernledergruppen.

Retningslinjer for godtgjørelse for konsernledelsen

Godtgjørelse til konsernledelsen følger de samme retningslinjer som for øvrige ansatte.

Enkelte i konsernledelsen har et variabelt lønnselement i tillegg til fastlønn. Betingelsessettet skal være drivende for leveranser som er viktige for konsernet.

Kompensasjonsutvalget skal gi tilrådning til konsernsjef i alle saker som gjelder selskapets vederlag til konsernledelsen.

GODTGJØRELSE TIL LEDENDE PERSONER

Beløp i 1000 kroner			
Styret	Rolle	Styrehonorar	Andre godtgjørelser
Marit Haugen	Styreleder	589	489
Rolf Øyvind Thune	Nestleder	295	123
Bjørnar Gjerde	Styremedlem	207	126
Helge Arne Espeland	Styremedlem	207	134
Solveig Bratteng Rønning	Styremedlem	207	106
Asgeir Pollestad	Styremedlem	207	126
Anne Berit Løset ¹⁾	Styremedlem	156	43
Hege Persen ²⁾	Styremedlem	51	49
Elin Johanne Aarvik	Ansattevalgt styremedlem	207	-
Tor Arne Johansen	Ansattevalgt styremedlem	207	-
Ottar Råd	Ansattevalgt styremedlem	207	-
Jeffrey Elliot Thomas	Ansattevalgt styremedlem	207	-

1) Begynte 08.04.2022.

2) Sluttet 08.04.2022.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 7 forts.

Beløp i 1000 kroner			
Varamedlem	Rolle	Honorar	Andre godtgjørelser
Hans M. Ulberg	Varamedlem	85	41
Hans Olav Minsås ¹⁾	Varamedlem	79	27
Elise Unander Mjølhus ¹⁾	Varamedlem	79	33
Anne Berit Løset ²⁾	Varamedlem	21	-
Ole Henrik Rindli ²⁾	Varamedlem	79	56
Randi Einarsen	Ansattevalgt varamedlem	59	-
Dag Rune Herting	Ansattevalgt varamedlem	59	-
Kurt I. Haugeland ¹⁾	Ansattevalgt varamedlem	44	-
Siri Margrethe Byberg ²⁾	Ansattevalgt varamedlem	14	-

Årsmøte og rådsmøte	Rolle	Honorar	Andre godtgjørelser
Eivind Mehl ¹⁾	Ordfører	129	77
Odd Einar Hjortnæs ²⁾	Ordfører	111	42
Nina Vangen Ranøien	Varaordfører	109	47

Kontrollkomite	Rolle	Honorar	Andre godtgjørelser
Petter Arne Ekroll	Leder	86	19
Bjørn Lende	Nestleder	62	8
Sigrun Bakken Lerhol		62	35

1) Begynte 08.04.2022.

2) Sluttet 08.04.2022.

Note 7 forts.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 7 forts.

Konsernsjef	Beløp i 1000 kroner	
	2022	2021
Lønn	4 049	4 049
Styrehonorar datterselskap	86	-
Pensjon (opptjent, ikke utbetalt)	1 605	1 886
Naturalytelser/Andre godtgjørelser	168	138

Konsernsjef

Godtgjørelse til konsernsjef følger de samme retningslinjer som for øvrige ansatte.

Godtgjørelse til konsernsjef skal ikke være resultatavhengig. Konsernsjef har ingen variable lønnselementer eller er berettiget til andre overskuddsdelinger.

Basislønn skal fastsettes basert på stillingsinnhold, ansvarsnivå og kompetanse.

Konsernsjefen inngår i de til enhver tid gjeldende firmabilordning, ordning for dekning av avisabonnement, mobil og bredbånd.

Konsernsjefen er medlem av og inngår i de til enhver tid gjeldende kollektive pensjon-og forsikringsordninger i konsernet.

I tillegg inngår konsernsjefen i konsernets driftspensjonsordning for ansatte med lønn over 12 G. Pensjonsytelsen i denne ordningen utgjør 66 % av lønn utover 12 G og trer i kraft fra 67 år.

Den gjensidige oppsigelsestiden er 6 måneder, og ved oppsigelse fra TINE SA sin side har konsernsjef rett til å motta etterlønn i 18 måneder. De siste 12 månedene med etterlønn avkortes for all annen inntekt konsernsjefen opparbeider i denne perioden.

Det er ikke ytet lån eller stilt sikkerhet til fordel for konsernsjef. Konsernsjef er fra 2022 ikke berettiget til særskilt vederlag for styreverv i konsernets selskaper.

Det er utbetaling i regnskapsåret som er lagt til grunn i noten med unntak av pensjoner hvor årets aktuar beregnet pensjonsopptjening er lagt til grunn.

Øvrig konsernledelse	Beløp i 1000 kroner	
	2022	2021
Lønn	15 298	20 352
Variabel lønn	1 713	-
Styrehonorar datterselskap	53	-
Pensjon (opptjent, ikke utbetalt)	6 992	8 742
Naturalytelser/Andre godtgjørelser	1 627	1 940

Antall medlemmer i konsernledelsen er i 2022 redusert som følge av prosjektet optimal struktur. Konsernledelsen består av 6 medlemmer ved utgangen av 2022 og 9 medlemmer ved utgangen av 2021.

Øvrig konsernledelse

Godtgjørelse til ledende ansatte følger de samme retningslinjer som for øvrige ansatte. Basislønn skal fastsettes basert på stillingsinnhold, ansvarsnivå, kompetanse og ansinnet. Enkelte i konsernledelsen har et variabelt lønnselement i tillegg til fastlønn som lønnsinnberettes på utbetalingestidspunktet. Godtgjørelse til øvrig konsernledelse har ingen variable lønnselement. Konsernledelsen er ikke berettiget til andre overskuddsdelinger. Konsernledelsen inngår i de til enhver tid gjeldende firmabilordning, ordning for dekning av avisabonnement, mobil og bredbånd.

Konsernledelse er medlem av og inngår i de til enhver tid gjeldende kollektive pensjon-og forsikringsordninger i konsernet.

I tillegg inngår konsernledelsen i konsernets driftspensjonsordning for ansatte med lønn over 12 G. Pensjonsytelsen i denne ordningen utgjør 66 % av lønn utover 12 G og trer i kraft fra 67 år.

Det er ikke ytet lån eller stilt sikkerhet til fordel for konsernledelsen.

Det er utbetaling som er lagt til grunn i noten med unntak av pensjoner hvor årets aktuar beregnet pensjonsopptjening er lagt til grunn.



Note 8 Pensjoner og pensjonsforpliktelser

TINE SA og norske datterselskap har kollektiv pensjonsordning i MP Pensjon i henhold til lov om foretakspensjon. Ordningen tilfredsstiller reglene for obligatorisk tjenestepensjon (OTP). Den kollektive pensjonsordningen er ytelsesbasert og ordningen innregnes regnskapsmessig som en ytelsesplan. Ytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Tjenestepensjonen kommer i tillegg til folketrygden og er uavhengig av ytelsen fra folketrygden. Konsernets datterselskap utenfor Norge har etablert pensjonsordninger i samsvar med lokale lover.

MP Pensjon er en selveiende stiftelse som omfatter ansatte i TINE SA og norske datterselskap. Formålet til MP Pensjon er å yte alders- og uførepensjoner til medlemmer og etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner, samboer og barn. MP Pensjons midler holdes adskilt fra foretakets midler. MP Pensjon står under tilsyn av Finanstilsynet og har konsesjon til å drive virksomhet som pensjonskasse.

Pensjonsordningen i MP Pensjon gir følgende ytelser ved full opptjeningstid (30 år eller mer):

Pensjon	Beregningsgrunnlag	Pensjonsytelse
Alderspensjon	Inntil 6 G	16 % av sluttlønn.
	Fra 6 G til 12 G	44 % av sluttlønn.
Etterlattpensjon ektefelle / samboer	Beregnet alderspensjon	55 % av beregnet alderspensjon.
Etterlattpensjon barn	Sluttlønn	50 % av beregnet alderspensjon for yngste barn og 25 % for øvrige barn under 21 år. Samlet barnepensjon deles likt mellom barna.
Uførepensjon	Dagens lønn	3 % av lønn inntil 12 G. Tillegg på 25 % av G, begrenset til 6 % av lønn. Tillegg på 66 % av lønn mellom 6 G og 12 G. Oppsparte rettigheter fra privat og offentlige tjenestepensjon trekkes fra i beregningen.

I tillegg til den kollektive pensjonsordningen har TINE SA og de norske datterselskapene en driftspensjonsordning for ansatte med lønn over 12 G. Pensjonsytelsen i denne ordningen utgjør 66 % av lønn utover 12 G og trer i kraft fra 67 år.

TINE SA og de fleste norske datterselskap er innen avtaleområdet LO-NHO. Ansatte i selskapene har, basert på dette, anledning til å søke om AFP fra 62 år. Gjeldende AFP-ordning er en ytelsesbasert flerforetaksordning. Selskapene innen avtaleområdet LO-NHO har en reell økonomisk forpliktelse som følge av avtalen om AFP. Det foreligger ikke tilstrekkelig informasjon til å behandle AFP ordningen som en ytelsesbasert ordning med tilhørende innregning av forpliktelse i balansen. Ordningen regnskapsføres derfor som innskuddsplan og finansieres gjennom årlig premie.

Note 8 forts.



Note 8 forts.

For TINE Konsern og TINE SA omfatter de ulike ordningene pr 31.12.2022 følgende antall personer:

TINE KONSERN			TINE SA	
Ansatte	Pensjonister	Kostnadsart	Ansatte	Pensjonister
5 086	4 002	Ytelsesbaserte ordninger i MP Pensjon	4 490	3 677
60	27	Udekkede ordninger ¹⁾	52	25
758	-	Innskuddsordninger ²⁾	-	-
5 623	-	AFP	4 630	-

¹⁾ Udekkede ordninger gjelder i hovedsak driftspensjon for ansatte med lønn over 12 G og gavepensjon for ansatte som tidligere har falt utenfor den kollektive pensjonsordning i MP Pensjon.

²⁾ Innskuddsordninger er etablert i utenlandske datterselskap og enkelte norske datterselskaper. Norske datterselskaper har 117 ansatte med innskuddsordning

Beløp i 1000 kroner					
TINE KONSERN			TINE SA		
2022	2021	Pensjonskostnader	2022	2021	
436 833	446 379	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	378 750	391 812	
247 502	228 863	Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	230 738	210 573	
-581 615	-545 122	Nettoavkastning på pensjonsmidler	-536 005	-499 531	
-943	-24 045	Resultatført estimatavvik	1 981	-20 433	
-18 052	-	Avkorting/oppgjør	-860	-	
-56 637	-55 041	Tilskudd fra ansatte	-50 178	-49 253	
14 669	12 105	Periodisert arbeidsgiveravgift	11 515	8 806	
99 296	89 426	Øvrige pensjonskostnader (herunder AFP-premie og innskuddsordninger)	67 845	67 276	
141 054	152 564	Netto pensjonskostnad	103 786	109 249	

Note 8 forts.



Note 8 forts.

Avstemming av pensjonsordningens finansielle status 31.12 mot beløp i balansen:

			Beløp i 1000 kroner	
TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Pensjonsforpliktelser og -midler	31.12.2022	31.12.2021
-15 482 505	-16 484 363	Påløpte pensjonsforpliktelser	-14 472 348	-15 395 067
18 002 210	19 735 154	Pensjonsmidler	16 712 984	18 416 479
2 519 705	3 250 791	Netto pensjonsmidler eksklusiv arbeidsgiveravgift og estimatavvik	2 240 636	3 021 412
264 516	-476 386	Ikke resultatført virkning av estimatavvik (pensjonsperiodisering)	372 829	-421 867
2 784 221	2 774 404	Netto pensjonsmidler overfinansiert ordning	2 613 465	2 599 545
31.12.2022	31.12.2021	Pensjonsforpliktelser og -midler	31.12.2022	31.12.2021
-182 643	-325 397	Påløpte pensjonsforpliktelser	-150 160	-186 905
-	105 472	Pensjonsmidler	-	-
-182 643	-219 925	Netto pensjonsforpliktelser eksklusiv arbeidsgiveravgift og estimatavvik	-150 160	-186 905
-80 881	-37 951	Ikke resultatført virkning av estimatavvik (pensjonsperiodisering)	-64 036	-8 353
-25 753	-31 971	Arbeidsgiveravgift	-21 173	-26 354
-289 277	-289 847	Netto pensjonsforpliktelse underfinansiert ordning	-235 369	-221 612

Følgende forutsetninger er anvendt i Norge for TINE Konsern og TINE SA:

Økonomiske forutsetninger	31.12.2022	31.12.2021
Diskonteringsrente	3,20 %	1,50 %
Forventet lønnsvekst	3,75 %	3,00 %
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp (G)	3,50 %	2,25 %
Forventet pensjonsregulering	3,50 %	2,00 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,90%	3,60 %
Demografiske forutsetninger		
Anvendt dødelighetstabell	K2013	K2013
Anvendt uføretariff	Styrket KU	Styrket KU
Frivillig avgang (alle aldre)	Gjennomsnitt 3-5 % pr år	Gjennomsnitt 3-5 % pr år

Note 8 forts.



Note 8 forts.

Økonomiske og demografiske forutsetninger lagt til grunn for beregning og regnskapsføring av pensjoner, er basert på forventninger til den faktiske medlemsbestanden, forholdene i pensjonsordningen i MP Pensjon og TINE sine antagelser om fremtidig økonomisk utvikling.

Tjenestepensjonsordningen som TINE Gruppa har i MP pensjon er overfinansiert siden verdien av pensjonsmidlene overstiger nåverdien av de påløpte pensjonsforpliktelsene. For å kunne balanseføre overfinansieringen helt eller delvis som en fordel, må det sannsynliggjøres en fremtidig økonomisk fordel av de overskytende pensjonsmidlene. Dersom man ikke kan sannsynliggjøre fremtidig bruk av overfinansiering, må den balanseførte fordelene reduseres tilsvarende. Overfinansieringen er begrenset til det laveste av nåverdien av forventet netto pensjonspremie de neste 10 år og estimerte midler tilgjengelig fra premiefond til dekning av fremtidig pensjonspremier.

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Pensjonsmidler	31.12.2022	31.12.2021
25 016 474	26 275 517	Pensjonsmidler (til markedsverdi)	23 334 447	24 495 310
-7 014 264	-6 540 364	Ikke belanseførte pensjonsmidler	-6 621 462	-6 078 830
18 002 210	19 735 154	Pensjonsmidler benyttet i beregningen	16 712 984	18 416 479

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Faktisk avkastning på sammensetning av pensjonsmidlene	2022	2021
-2,6 %	12,4 %	Faktisk avkastning på pensjonsmidlene i foretakspensjonsordningen	-2,6 %	12,4 %
31.12.2022	31.12.2021	Pensjonsmidler i foretakspensjonsordningen i MP Pensjon har følgende sammensetning	31.12.2022	31.12.2021
47%	51 %	Aksjer	47%	51 %
47%	43 %	Rentepapirer	47%	43%
5%	4 %	Eiendom	5%	4 %
1%	1 %	Øvrige eiendeler	1%	1 %

Note 8 forts.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 8 forts.

Sensitivitetsanalyse ved endring i forutsetninger

Måling av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader baseres på flere økonomiske og demografiske forutsetninger. Tabellen nedenfor viser estimert følsomhet for de vesentligste økonomiske forutsetningene i TINE Konsern. Sensitiviteten spesifiserer beløpsmessig effekt på pensjonskostnad og brutto pensjonsforpliktelse knyttet til den kollektive pensjonsordningene i MP Pensjon som følge av en rimelig økning eller reduksjon i en av de benyttede forutsetninger.

	Diskonteringsrente		Forventet lønnsregulering		Forventet pensjonsregulering	
	0,5 %	-0,5 %	0,5 %	-0,5 %	0,5 %	-0,5 %
Endring i (MNOK)						
Balanseførte påløpte pensjonsforpliktelser	-1 345	1 551	450	-368	1 243	-1 107
Kostnadsført nåverdi av årets opptjening	-43	51	40	-32	22	-20

Den vesentligste demografiske forutsetningen er dødelighetstabell. Et år lengre levetid i dødelighetstabellen vil medføre en økning i brutto pensjonsforpliktelse 31.12.2022 på MNOK 732.

Analysen som er spesifisert over, er gjennomført av aktuar og basert på forhold 31.12.2022. Beregningene er basert på en antakelse om at alle andre forutsetninger er uendret. Det å holde øvrige forutsetninger uendret, representerer en begrensning på analysen, da det vil kunne være en korrelasjon mellom noen av endringene.



Note 9 Honorar til revisor

TINE KONSERN			TINE SA		
2022	2021	Honorar til valgt revisor - Ernst & Young AS	2022	2021	
13 297	7 444	Lovpålagte revisjonstjenester	4 355	4 750	
1 441	961	Honorar for attestasjonstjenester	1 277	806	
356	260	Honorar for skatterådgivning	-	-	
1 153	823	Honorar for andre tjenester	1 108	667	
16 247	9 488	Sum honorar til valgt revisor - Ernst & Young AS	6 740	6 223	

Tabellen viser kostnadsført honorar til revisor eksklusiv merverdiavgift. Honorar for attestasjonstjenester gjelder hovedsakelig attestasjonstjenester mot Landbruksdirektoratet, skattefunn og attestasjon av rapport om samfunnsansvar.

Note 10 Andre driftskostnader

TINE KONSERN			TINE SA		
2022	2021	Kostnadsart	2022	2021	
1 675 597	1 351 118	Indirekte kostnader knyttet til produksjon og drift	1 352 372	1 056 927	
1 280 520	1 215 045	Transportkostnader	1 146 447	1 086 826	
-448 488	-471 394	Stedsfrakttinntekter (innfraktt tillegg og distribusjonstillegg) 1)	-448 488	-471 394	
1 511 216	1 315 005	Salgs-, markedsførings- og andre driftskostnader	1 134 403	950 531	
4 018 845	3 409 774	Sum andre driftskostnader	3 184 734	2 622 890	

¹⁾ Refusjon fra Prisutjevningsordningen av transportkostnader for rå melk for strekningen fra melkeprodusent til noteringspunktet, se eget kapittel om TINE Råvare.

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN		
Honorar til andre revisorer	2022	2021
Lovpålagte revisjonstjenester	1 106	2 208
Honorar for attestasjonstjenester		
Honorar for skatterådgivning	649	610
Honorar for andre tjenester	1 976	1 528
Sum honorar til andre revisorer	3 731	4 346

Honorar til andre revisorer omfatter selskapene Norseland Inc., Alpine Dairy LLC og Lotito Foods Holding LLC.



Note 11 Netto andre finansinntekter og -kostnader

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021		2022	2021
-	-	Nedskrivning av investeringer i datterselskap	-	-30 000
-240	-	Nedskrivning av investeringer i andre selskap	-240	-
1 889	3 664	Verdiendring av markedsbaserte finansielle omløpsmidler	1 889	3 664
3 441	21 536	Andre finansinntekter	2 726	3 492
-19 610	-19 730	Andre finanskostnader	-8 298	-8 542
-14 520	5 470	Netto andre finansinntekter og -kostnader	-3 923	-31 386

Nedskrivning av investeringer i datterselskap i 2021 knytter seg til investering i Mimirol Holding AS som er nedskrevet med MNOK 30. Andre finansinntekter i 2021 inkluderer Covid 19-kompensasjon i Norseland Inc-konsernet på MNOK 14.



Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 12 Resultateffekter rente og valuta, sikringsinstrumenter og risiko

Beløp i 1000 kroner

TINE SA har en helhetlig tilnærming til konsernets finansielle risikoer. Overordnet målsetting i TINEs finansielle retningslinjer er å bidra til et stabilt resultat. TINE SA benytter rente- og valutaderivater som ledd i styringen av konsernets valuta- og renteeksponering. Rentederivater inngås for å oppnå ønsket rentestruktur på låneporteføljen. Valutaterminer, valutaopsjoner og valutaswaps inngås for å sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta og egenkapital i utenlandske datterselskaper.

Valutarisiko

TINE SA har valutarisiko i form av resultatrisiko som i hovedsak er knyttet til varesalg og kjøp av innsatsfaktorer, samt investeringer i og utbytte fra datterselskap utenfor Norge. Balanserisiko knytter seg til eierandeler i utenlandske datterselskap i Sverige, Danmark, Storbritannia, Irland og USA med funksjonell valuta ulik NOK.

For å redusere risiko i forbindelse med handelstransaksjoner i utenlandsk valuta, har TINE SA inngått valutaterminer og valutaopsjoner knyttet til valutaene USD og EUR hvor TINE SA har sin hovedeksponering. Valutaderivatene vurderes i henhold til regnskapslovens § 5-9 til virkelig verdi i balansen. Urealiserte endringer i virkelig verdi føres mot egenkapitalen.

I TINE Konsern anvendes valutasikring av nettoinvesteringen i utenlandske datterselskap. TINE SA har valutasikret hoveddelen av nettoinvesteringene i TINE Holding AB, Wernersson Ost AB, Norseland Ltd., TINE Ireland Holding Ltd. og Norseland Inc. Valutalån og valutaderivater benyttes som sikringsinstrument. Verdiendringene på sikringsinstrumentene føres mot egenkapital i TINE Konsern.

TINE KONSERN			TINE SA		
2022	2021	Realisert og urealisert gevinst og tap på valuta	2022	2021	
-63 907	-3 559	Realisert gevinst/tap valuta	6 436	56 973	
92 800	18 538	Urealisert gevinst/tap valuta	-29 459	23 902	
28 893	14 979	Netto realisert og urealisert gevinst og tap på valuta	-23 023	80 875	
TINE KONSERN			TINE SA		
31.12.2022	31.12.2021	Markedsverdi av valutaderivater eksklusiv påløpte renter	31.12.2022	31.12.2021	
35 037	-172	Valutaderivater som vurderes til virkelig verdi i balansen FX-forward, opsjoner (Kontantstrømsikring)	35 037	-172	
-52 812	-24 857	Valutaderivater som vurderes til virkelig verdi i balansen Basisswap (EK-sikring)	-52 812	-24 857	
-17 775	-25 029	Sum markedsverdi av valutaderivater ¹⁾	-17 775	-25 029	

¹⁾ Sum balanseført verdi av valutaderivater er klassifisert som langsiktig gjeld eller langsiktig fordring.

Det benyttes sikringsbokføring av valutaderivater. Verdiendringer på valutaderivater som gjelder sikring av investering i utenlandske datterselskap bokføres mot egenkapitalen i TINE Konsern. Valutaendringer som gjelder sikring av kontantstrømmer bokføres mot egenkapital i TINE SA.

Markedsverdirapport for valutaderivater sendes månedlig fra de aktuelle bankene og verdistillelsen kontrolleres opp mot verdiestimat i Bloomberg.

Note 12 forts.



Note 12 forts.

Sikringsbokføring mot egenkapital

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSEERN			TINE SA	
2022	2021	Realisert gevinst/tap på valutaderivater	2022	2021
-5 383	-54 687	Realisert gevinst/tap derivater - EURNOK	-5 383	-54 687
7 895	2 543	Realisert gevinst/tap derivater - USDNOK	7 895	2 543
-15 968	-1 050	Realisert gevinst/tap derivater - EURUSD	-15 968	-1 050
-13 456	-53 194	Netto realisert gevinst/tap på valutaderivater ²⁾	-13 456	-53 194

²⁾ Urealiserte valutaeffekter knyttet til kontantstrømsikring sikringsbokføres. Realiserte valutaeffekter knyttet til kontanstrømsikring føres over driftsresultatet. Gevinst og tap knyttet til valutasikring av nettoinvestering i utenlandske datterselskap føres over resultatet i TINE SA, men tilbakeføres i TINE Konsern.

Renterisiko

Det vesentligste av TINE SA sin renterisikoeksponering er knyttet til låneporteføljen. TINEs finansielle retningslinjer for styring av renterisiko har som formål å gi konsernet en mest mulig kostnadseffektiv finansiering, samtidig med et ønske om en viss stabilitet og forutsigbarhet i finanskostnadene.

For å redusere risiko knyttet til fremtidige rentebetalinger som følge av svingninger i markedrenter, benytter TINE SA seg av rentesikringsinstrumenter. Rentesikringene har i dag en gjenværende løpetid på opptil 9 år. Sikringsgraden varierer, men begrenses til maksimalt 50 % av forventet fremtidig netto rentebærende gjeld. Utover bruk av rentesikringsinstrumenter, bidrar også utstedelse av fastrenteobligasjoner til å redusere renterisikoeksponeringen.

TINE KONSEERN			TINE SA	
2022	2021	Renteinntekter og -kostnader	2022	2021
-	-	Renteinntekter fra selskap i samme konsern	19 828	9 171
5 992	4 614	Eksterne renteinntekter	5 489	4 203
-92 070	-81 942	Eksterne rentekostnader	-98 171	-84 641
-86 078	-77 328	Netto renteinntekter og -kostnader	-72 854	-71 267

TINE KONSEERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Markedsverdi av rentederivater eksklusiv påløpte renter	31.12.2022	31.12.2021
29 661	-43 808	Rentederivater hvor verdiendring føres mot egenkapital (kontantstrømsikring)	29 661	-43 808
29 661	-43 808	Sum markedsverdi av rentederivater eksklusiv påløpte renter ³⁾	29 661	-43 808

TINE KONSEERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Realiserte rentederivater	31.12.2022	31.12.2021
-102 875	-109 909	Realiserte balanseverdier rentederivater (kontantstrømsikring)	-102 875	-109 909
-102 875	-109 909	Sum markedsverdi av rentederivater eksklusiv påløpte renter ⁴⁾	-102 875	-109 909

³⁾ Sum balanseført verdi av rentederivater inngår i balanselinjen langsiktige finansielle forpliktelser eller andre langsiktige fordringer.

⁴⁾ Sum balanseført verdi av realiserte rentederivater inngår i regnskapslinjen annen egenkapital.

Rentederivater knytter seg til kontantstrømsikring av fremtidige rentebetalinger og verdiendringer føres mot egenkapitalen. Det ble ikke realisert nye rentederivater i 2022. Rentederivater inngår i kontantstrømsikringen av fremtidige rentebetalinger. Realisasjonsbeløpet inngår i annen egenkapital og resultatføres i takt med rentebetalingene som derivatene opprinnelig sikret. Beløpet inngår i balanseposten annen egenkapital både for TINE Konsern og TINE SA. Porteføljen av rentederivater har en vektet løpetid per 31.12.22 på 8,1 år. I henhold til de finansielle retningslinjene, kan et rentederivat ha en maks løpetid på 10 år. Markedsverdirapport for rentederivater sendes månedlig fra de aktuelle bankene og verdistillelsen kontrolleres opp mot verdiestimat i Bloomberg.

Note 12 forts.



Note 12 forts.

				Beløp i 1000 kroner		
TINE KONSERN				TINE SA		
31.12.2022	31.12.2021	Verdiendring ⁵⁾	Verdi kontanstrømsikring e/skatt	31.12.2022	31.12.2021	Verdiendring
23 136	-172		Markedsverdi kontantstrømsikring valutaderivater	23 136	-172	
27 328	-34 133		Markedsverdi kontantstrømsikring rentederivater	27 328	-34 133	
-102 875	-109 910		Realiserte renteswapper	-102 875	-109 910	
-52 411	-144 215	91 804	Totalt verdi kontantstrømsikring e/skatt	-52 411	-144 215	91 804

TINE KONSERN			
31.12.2022	31.12.2021	Verdiendring ⁵⁾	Verdi EK-sikring e/skatt
-41 193	-19 388		Markedsverdi basisswap EK-sikring
-76 579	-74 489		Markedsverdi gjeld EK-sikring
-57 313	-39 780		Realisert EK-sikring
-175 085	-133 657	-41 428	Totalt verdi EK-sikring e/skatt

⁵⁾ Føres mot Annen EK, se note 21

Det benyttes sikringsbokføring av valuta- og rentederivater. Verdiendringer på valuta- og rentederivater og gjeld som gjelder sikring av investering i utenlandske datterselskap (EK-sikring) bokføres mot egenkapitalen i TINE Konsern. Verdiendring av valuta- og rentederivater som gjelder sikring av kontantstrømmer bokføres mot egenkapital i TINE SA. I tabellen over spesifiseres verdiendringer på EK-sikring og kontantstrømsikring.

Note 12 forts.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 12 forts.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at en part vil påføre den annen part et finansielt tap ved å ikke innfri sin forpliktelse. TINE Konsern påtar seg motpartsrisiko ved salg av varer, gjennom driftsgarantiordningen for melkeprodusenter, ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle derivater. Kredittrisiko på finansielle motparter begrenses via tydelige rammer under finansielle retningslinjer.

TINE Konsern har etablert rutiner for løpende kredittvurdering av kunder og kredittgrenser fastsettes i henhold til selskapets retningslinjer. Disse retningslinjene åpner blant annet for å kreve en oppgjørsform som gir sikkerhet for betaling for vareleveranser. Kunder av TINE er grossister og enkeltkunder innenfor flere kundesegmenter. Deres betalingsevne anses som god og tap på fordringer i TINE Konsern har historisk vært lave. Utviklingen i norsk makroøkonomi har medført forsterket oppfølging av utsatte kundegrupper i TINE Konsern. Det har vært en økning i inkasso og konkurser gjennom 2022 i B2B-markedet, som også er tilfellet blant TINEs kunder hvor det har vært en økning i mislighold og tap på fordringer.

Finansieringsrisiko og likviditetsrisiko

Finansieringsrisiko er risikoen for at TINE ikke kan skaffe finansiering ved behov, mens likviditetsrisiko er risikoen for at det ikke er tilstrekkelig likviditet til å dekke løpende forpliktelser. Finansiering- og likviditetsrisiko ivaretas i TINEs finansielle retningslinjer. Vedrørende finansieringsrisiko setter styrevedtatte rammer krav til durasjon, spredning av forfall på gjeld, utestående volum av sertifikatlån, maks løpetid gjeld, minimum EK-andel, NIBD/EBITDA og Gjeld/FCF.

TINE Konsern styrer sin likviditetsrisiko ved å ha tilstrekkelige likviditetsreserver og trekkmuligheter på avtalte kredittrammer med bank og ved løpende overvåking av framtidige

kontantstrømmer knyttet til finansielle eiendeler og gjeld i balansen. Likviditeten i TINE Konsern vurderes som god. TINE Konsern har 31.12.2022 ledige rammer innenfor lånefasiliteter som vil kunne dekke inn kortsiktig refinansieringsbehov, og tilgjengelige rammer tilsier at likviditetsrisikoen kan anses som svært lav.

Det vises til note 24 hvor det er gitt en nærmere beskrivelse av trekkfasilitetene og finansieringsstruktur.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for økonomisk tap eller tap av omdømme som følge av svikt i interne prosesser, menneskelige feil eller systemfeil, eller andre tap som skyldes eksterne forhold som ikke er en konsekvens av den finansielle markedsrisikoen i TINE. Operasjonell risiko reduseres ved at det eksisterer tydelige rutiner og prosesser og en klar fullmaktstruktur.

Råvarerisiko:

Innkjøp

Råvarerisiko er risikoen for manglende tilgang og eller økte kostnader for TINE til å produsere produkter i tråd med sine kunders bestillinger. TINE håndterer denne risikoen gjennom å sikre råvarepriser fremover enten direkte gjennom innkjøpsavtaler på råvarer eller indirekte gjennom innkjøpsavtaler på emballasje eller leieproduksjon. TINE sikrer seg også gjennom å opprettholde sikkerhetslager på råvarer som egner seg for det.

Råvarerisikoen ansees normalt forutsigbar. Samtidig vil store endringer i markedene kunne påvirke tilgangen, særlig ved uforutsett knapphet på råvarer. Videre vil store prisøkninger på råvarer påvirke TINEs økonomi på kort sikt ved at det tar tid før prisøkningen kan tas ut til kunde.

Meierimarkedet internasjonalt

Utviklingen i det internasjonale meierimarkedet påvirker TINE direkte gjennom import til Norge. Prisene på verdensmarkedet for de viktigste bulkproduktene, store generiske varegrupper som produseres tilnærmet likt over landegrenser, hadde en stigende trendkurve fra og med annet halvår 2021 da melkeinnveiningen gikk under 2020 og etterspørselen fortsatt var høy ut av pandemien. Dette vedvarte i 2022, og prisene fortsatte å stige frem til senhøsten 2022, drevet av begrenset tilbud. Prisen på smør, Cheddar og Gouda, WMP (Whole Milk Powder - helmelkspulver) og SMP (Skimmed Milk Powder -skummetmelkpulver) har utviklet seg tilnærmet likt.

Grunnet de endrede økonomiske utsiktene, med lavere disponibel inntekt som treffer forbrukere, ser det ut til å bli en reduksjon i etterspørselen på verdensmarkedet inn i 2023 som vil påvirke meierimarkedet. Prisene falt mot slutten av 2022, og det estimeres at prisene går i samme retning i 2023.

Globale priser på rå melk påvirker de internasjonale datterselskapene i TINE Gruppa. I USA er estimat for 2023 en begrenset økning i innveid melkemengde. For EU estimeres melkemengden tilnærmet identisk med 2022, der noen land fortsetter trenden med en nedgang og noen øker for å utligne totalen for regionen. EU, USA og Oceania ser ut til å holde tilbudet på omtrent samme nivå for 2022. Estimater er allikevel en høyere pris enn før pandemien, inntil markedet normaliserer seg noe over tid.



Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 13 Skatter

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	2022	2021
1 197 404	1 682 270	Resultat før skatt	1 097 241	1 658 193
263 429	370 099	Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats i Norge	241 393	364 802
Skattevirkningen av følgende poster				
348	7 450	Ikke fradragsberettigede kostnader	3 191	3 109
-2 331	-6 144	Ikke skattepliktige inntekter	-8 447	-18 775
-2 806	-562	Skattesatsforskjeller i utlandet	-	-
-206 748	-310 224	Utbetaling til melkeprodusentene	-206 748	-310 224
5 498	8 541	Avskrivning av goodwill	-	-
11 188	47 114	Effekt av endring i utsatt skattefordel	-	-
-2 089	-4 065	Resultat fra felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper	-	-
-	-	Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	-	6 600
1 112	-	Effekt av endret skattesats	-	-
11 700	11 422	Formuesskatt	11 700	11 422
-3 508	-139	Skatt tidligere år	-3 508	-139
-7 919	1 361	Andre poster	-7 889	4 185
67 874	124 853	Sum skattekostnad	29 692	60 980
5,7 %	7,4 %	Effektiv skattesats	2,7 %	3,7 %

Effekt av endring i utsatt skattefordel i TINE Konsern gjelder utsatt skattefordel i Mimiro AS som ikke balanseføres.

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Utsatt skatt virkning av poster ført mot egenkapitalen	2022	2021
-23 909	-10 689	Sikring av fremtidige kontantstrømmer	-23 909	-10 689
-11 685	15 282	Sikring av nettoinvestering i utenlandske datterselskap	-	-
-35 594	4 593	Utsatt skatt virkning av poster ført mot egenkapitalen	-23 909	-10 689

TINE KONSERN / NORGE			TINE KONSERN / UTLAND	
2022	2021	Fordeling av skattekostnaden på Norge og utlandet	2022	2021
59 054	110 793	Skattekostnad	8 820	14 060

Note 13 forts.



Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 13 forts.

			Beløp i 1000 kroner	
TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Betalbar skatt i balansen	31.12.2022	31.12.2021
94 745	109 213	Inntektsskatt	70 087	84 947
-	-	Skattevirkning av avgitt konsernbidrag	-5	-7
11 700	11 422	Formuesskatt	11 700	11 422
106 445	120 635	Betalbar skatt i balansen	81 782	96 362

TINE KONSERN			31.12.2021	
31.12.2022				
Fordel	Forpliktelser	Spesifikasjon av skattevirkningen av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring	Fordel	Forpliktelser
-	157 444	Varige driftsmidler	-	183 549
-	59 559	Merverdier ved oppkjøp	-	44 771
-69	-	Langsiktige forpliktelser / fordringer	2 796	-
-	43 339	Finansielle derivater	-	21 689
-	622 769	Pensjonsmidler	-	622 021
-	35 863	Varebeholdning	-	38 673
66 168	-	Kortsiktige fordringer	59 652	-
48 707	-	Kortsiktige forpliktelser	30 565	-
74 021	-	Pensjonsforpliktelser	75 511	-
-	33 609	Gevinst- og tapskonto	-	35 293
9 026	-	Underskudd til fremføring	38 353	-
197 853	952 583	Sum før utligning	206 877	945 996
-179 002	-179 002	Utlignet skattefordel / skatteforpliktelse	-149 702	-149 702
18 851	773 581	Utsatt skattefordel / skatteforpliktelse	57 175	796 294
23 239	-30 502	Ikke balanseført utsatt skattefordel / skatteforpliktelse	-5 493	-31 161
42 090	743 079	Utsatt skattefordel / skatteforpliktelse i balansen	51 682	765 133

I konsernet presenteres utsatt skatt netto for skatteposisjoner knyttet til selskap som inngår i samme skattekonsern.

Utsatt skattefordel er oppført med utgangspunkt i fremtidig inntekt og som forventes å kunne utnyttes. Hoveddelen av skattefordelen er knyttet til virksomhet utført av deleide datterselskap i Norge og heleide datterselskap i utlandet.

Fremførbart underskudd har ingen tidsbegrensning. Underskudd fra driften i Mimiro som gir totalt skattereduserende forskjeller på MNOK 264 pr 31.12.22 og tilsvarer en utsatt skattefordel på MNOK 58 er ikke balanseført.

Note 13 forts.



Note 13 forts.

Beløp i 1000 kroner

TINE SA			31.12.2021	
31.12.2022				
Fordel	Forpliktelser	Spesifikasjon av skattevirkningen av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring	Fordel	Forpliktelser
-	125 911	Varige driftsmidler	-	149 499
-	43 339	Finansielle derivater	-	21 689
-	574 954	Pensjonsmidler	-	571 897
-	32 655	Varebeholdning	-	36 120
62 591	-	Kortsiktige fordringer	52 415	-
51 781	-	Pensjonsforpliktelser	48 755	-
-	31 800	Gevinst- og tapskonto	-	33 038
114 372	808 659	Sum før utligning	101 170	812 243
-114 372	-114 372	Utlignet skattefordel / skatteforpliktelse	-101 170	-101 170
-	694 287	Utsatt skattefordel / skatteforpliktelse	-	711 073
-	-29 142	Ikke balanseført utsatt skattefordel / skatteforpliktelse	-	-31 161
-	665 145	Utsatt skattefordel / skatteforpliktelse i balansen	-	679 912

Ikke balanseført utsatt skatt i TINE SA gjelder realiserte renteswapper som regnskapsmessig periodiseres over opprinnelig løpetid.

TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Spesifikasjon av skattekostnad	2022	2021
-29 550	67 159	Endring i utsatt skatt	-14 769	-21 143
94 750	109 220	Betalbar inntektsskatt	70 087	84 947
11 700	11 422	Betalbar formuesskatt	11 700	11 422
-9 026	-62 948	Øvrige effekter	-37 326	-14 246
67 874	124 853	Sum skattekostnad	29 692	60 980

Balanse

Note 14 Immaterielle eiendeler og goodwill

Beløp i 1000 kroner

TINE KONERN	Patenter	Varemerke	Kunde- kontrakter	Software og andre rettigheter	Goodwill	Sum 2022	Sum 2021
Anskaffelseskost 01.01	102 863	54 301	18 500	761 608	358 555	1 295 827	1 002 207
Tilgang (+) i året ¹⁾	-	508	-	119 446	-	119 954	283 829
Avgang (-) i året	-472	-	-	-1 800	-	-2 272	-3 398
Valutaeffekter	12 093	974	-	16 021	17 505	46 593	13 189
Anskaffelseskost 31.12	114 484	55 783	18 500	895 275	376 060	1 460 102	1 295 827
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	-21 290	-33 195	-11 608	-409 146	-253 737	-728 976	-518 097
Bokført verdi 31.12	93 194	22 588	6 892	486 129	122 323	731 126	777 730
Årets avskrivninger	-5 191	-3 350	-1 850	-115 337	-25 017	-150 745	-129 986
Årets nedskrivninger	-	-	-	-50 946	-	-50 946	-26 815
Økonomisk levetid	20 år-Evig	10-20 år	10 år	5-10 år	5-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

¹⁾ Tilgang Software og andre rettigheter.
Årets tilgang andre rettigheter for TINE Konsern er på MNOK 119. Årets tilganger er spesiallaget programvare (software). Dette behandles som immateriell eiendel og klassifiseres under andre rettigheter.

Goodwill knytter seg til:	Økonomisk levetid	31.12.2022	31.12.2021
Diplom-Is Konsern	5 år	1 679	3 365
Fjordland Konsern	5 år	253	1 772
Mimiro AS	10 år	42 900	51 050
Norseland Inc. Konsern	10 år	77 491	83 813
Sum goodwill		122 323	140 000
Merverdier knyttet til oppkjøp av andre immaterielle eiendeler knytter seg til:			
Diplom-Is Konsern		9 727	12 408
Fjordland Konsern		1 632	2 112
Norseland Inc. Konsern		186 517	178 058
Norseland Ltd Konsern		9 384	11 023
Sum merverdier knyttet til oppkjøp av andre immaterielle eiendeler		207 260	203 601

Note 14 forts.



Note 14 forts.

Beløp i 1000 kroner			
TINE SA	Software	Sum 2022	Sum 2021
Anskaffelseskost 01.01	426 067	426 067	148 241
Tilgang (+) i året ¹⁾	104 028	104 028	277 826
Avgang (-) i året	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12	530 095	530 095	426 067
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	-202 909	-202 909	-88 112
Bokført verdi 31.12	327 186	327 186	337 955
Årets avskrivninger	-71 524	-71 524	-47 229
Årets nedskrivninger	-50 946	-50 946	-20 315
Økonomisk levetid	3-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær		

¹⁾ Tilgang Software:
Spesiallaget programvare (software) klassifiseres under andre rettigheter. Årets tilgang av spesiallaget programvare (software) utgjør MNOK 104. Tilgang avskrives over 3, 5 eller 10 år. Majoriteten av årets tilganger avskrives over 5 år.

Det er foretatt vurdering av nedskrivningsbehov for goodwill og andre immaterielle eiendeler. Ved indikasjoner på verdifall er beregning av gjenvinnbart beløp basert på neddiskontering av fremtidige kontantstrømmer gjennomført. Kontantstrømmene er basert på budsjett og øvrig tilgjengelig informasjon på vurderingstidspunktet.
I TINE SA er det i 2022 nedskrevet software med MNOK 50,9.

Beløp i 1000 kroner					
TINE KONSERN			TINE SA		
2022	2021	Kostnadsført forskning og produktutvikling	2022	2021	
28 561	28 315	Forskning	28 561	28 315	
79 983	79 802	Produktutvikling	66 643	65 312	
108 544	108 117	Sum kostnadsført forskning og produktutvikling	95 204	93 627	

Vesentlige pågående forsknings- og utviklingsarbeid knytter seg til våre satsningsområder innen meierisektoren, spesielt innenfor helse og sunnhet.

Beløp i 1000 kroner					
TINE KONSERN			TINE SA		
2022	2021	Immaterielle eiendeler under arbeid	2022	2021	
57 521	123 575	Software	31 200	109 525	
57 521	123 575	Sum immaterielle eiendeler under arbeid	31 200	109 525	

Immaterielle eiendeler under arbeid i TINE Konsern gjelder spesiallaget programvare (software) i TINE SA og Mimiro AS.



Note 15 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN	Tomter	Bygninger/fast eiendom	Maskiner/inventar	Transportmidler	Sum 2022	Sum 2021
Anskaffelseskost 01.01	377 952	8 217 426	13 003 517	1 178 621	22 777 516	22 332 723
Tilgang (+) i året	58 940	320 577	589 140	153 642	1 122 299	791 646
Avgang (-) i året	-879	-90 554	-90 317	-61 351	-243 101	-327 733
Valutaeffekter	447	41 319	76 084	688	118 538	-19 120
Anskaffelseskost 31.12	436 460	8 488 768	13 578 424	1 271 600	23 775 252	22 777 516
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	-78 295	-4 264 655	-9 355 342	-803 152	-14 501 444	-13 399 597
Bokført verdi 31.12	358 165	4 224 113	4 223 082	468 448	9 273 808	9 377 919
Årets avskrivninger	-6 946	-377 497	-703 097	-131 705	-1 219 245	-1 228 344
Årets nedskrivninger	-27	-150	-54 897	-	-55 074	-20 109
Økonomisk avskrivningsperiode	10 år-evig	20-30 år	3-15 år	5-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		
Regnskapmessig gevinst (+) / tap (-) solgte driftsmidler	-	32 370	31	19 736	52 137	23 285

TINE SA	Tomter	Bygninger/fast eiendom	Maskiner/inventar	Transportmidler	Sum 2022	Sum 2021
Anskaffelseskost 01.01	338 346	7 205 223	11 001 617	989 005	19 534 191	19 165 943
Tilgang (+) i året	10 736	121 769	485 856	135 372	753 733	627 108
Avgang (-) i året	-879	-90 554	-85 891	-57 810	-235 134	-258 860
Anskaffelseskost 31.12	348 203	7 236 438	11 401 582	1 066 567	20 052 790	19 534 191
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	-52 562	-3 935 778	-8 081 311	-661 747	-12 731 398	-11 897 161
Bokført verdi 31.12	295 641	3 300 660	3 320 271	404 820	7 321 392	7 637 030
Årets avskrivninger	-6 901	-279 947	-606 352	-108 179	-1 001 379	-1 016 865
Årets nedskrivninger	-	-150	-39 797	-	-39 947	-20 109
Økonomisk avskrivningsperiode	10 år-evig	20-30 år	3-15 år	5-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		
Regnskapmessig gevinst (+) / tap (-) solgte driftsmidler	-	32 370	-588	19 147	50 929	9 733

Note 15 forts.



Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 15 forts.

Bygninger og annen fast eiendom består av egne produksjonslokaler, lager og administrasjonsbygg for anvendelse i egen meierivirksomhet og for produksjon av iskrem. Utleie til eksterne leietakere foregår i ubetydelig omfang. Varige driftsmidler hvor det forelå indikasjoner på verdifall, er vurdert for nedskrivningsbehov. Nedskrivninger til gjenvinnbart beløp av varige driftsmidler er gjennomført som følge av vedtak om framtidige nedleggelse av anlegg, omleggelser av driften og prosjekter som er blitt mindre lønnsomme enn forutsatt. Aktiverte reservedeler inngår som anleggsmidler.

Tabellen under viser bokført verdi av bygg, tekniske installasjoner og maskiner under oppføring. Anlegg under oppføring bokføres som varige driftsmidler, men avskrives ikke før anlegget tas i bruk.

Beløp i 1000 kroner				
TINE KONSERN			TINE SA	
2022	2021	Anlegg under oppføring	2022	2021
34 529	31 394	Bygg	31 142	29 679
22 028	38 376	Tekniske installasjoner	18 965	38 307
243 307	266 964	Maskiner	223 938	250 901
299 864	336 734	Sum anlegg under oppføring	274 045	318 887



Note 16 Datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN	Forretningskontor	Anskaffelses- tidspunkt	Morselskap TINE SA Eierandel stemmeandel	Underkonsern datterselskap Eierandel/stemmeandel	Andel egenkapital i selskapet 31.12.2022	Bokført verdi i TINE SA 31.12.2022	Bokført verdi i TINE SA 31.12.2021
Bunes Fryselager AS ¹⁾	Porsgrunn	1975	19%	40%	7 898	95	95
Diplom-Is AS	Nittedal	1991	100%		402 397	491 758	491 758
Norsk Iskrem AS	Nittedal	1989		100%			
Laguna Produkter AS	Holmestrand	2016		100%			
Isdalen AS	Oslo	2016		100%			
Kulinaris AS	Trollåsen	2017		51%			
Plug-in Service AS	Hagan	2019		100%			
Fjordland AS	Oslo	1985	51%		134 971	18 333	18 333
Matvarehuset AS	Bergen	2014		100%			
Safari Næringsmidler AS	Bergen	2016		65%			
Hallheimslien 12 AS	Bergen	2018		100%			
Kukraft AS	Oslo	2018	100%		250	314	296
Mimiro Holding AS	Ås	2018	57%		93 221	118 974	118 974
Mimiro AS	Ås	2018		100%			
Norseland Holdings Ltd.	Ilchester, UK	2004	100%		157 451	119 999	119 999
Norseland Ltd.	Ilchester, UK	2008		100%			
Phonefood Ltd.	Ilchester, UK	2008		100%			
Ridgebrick Ltd.	Ilchester, UK	2013		100%			
Norseland Inc.	Stamford, USA	1978	100%		542 149	193 517	193 517
Alpine Dairy LLC	Winesburg, USA	2012		100%			
Lotito Foods Holding LLC	Edison, USA	2019		87%			
Næringsmiddelproduksjon AS	Oslo	2001	100%		1 000	1 103	1 103
GVN 16 AS	Oslo	2022	100%		81	41 664	-
TINE Holding AB	Ulricehamn, Sverige	2007	100%		874 124	751 395	751 395
Wernersson Glass AB	Ulricehamn, Sverige	2007		100%			
Wernersson Ost AB	Ulricehamn, Sverige	2007		100%			
Wernersson Ost Danmark A/S	Roskilde, Danmark	2007		100%			
TINE Holding Ireland Ltd.	Dublin, Irland	2016	100%		446 081	475 930	475 930
TINE Ireland Ltd.	Dublin, Irland	2016		100%			
Sum					2 659 624	2 213 083	2 171 401

1) Samlet eierandel i Bunes Fryselager AS for TINE Konsern utgjør 59 % (TINE SA 19 % og Diplom-Is AS 40 %).



Note 16 forts.

FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET (FKV) OG TILKNYTTETE SELSKAP (TS)					TINE KONSERN		TINE SA			
	Forretnings- kontor	Anskaffelses- tidspunkt	Eierandel/ stemmeandel	Antall aksjer/andeler	Resultatandel 2022	Andel egenkapital 31.12.2022	Resultatandel 2021	Andel egenkapital 31.12.2021	Verdi i balansen 31.12.2022	Verdi i balansen 31.12.2021
Fjordkjøkken AS	Varhaug	1996	23,46%	6 100	3 482	44 029	5 594	42 893	9 700	9 700
Skala Gruppen AS	Oslo	1948	44,00%	11 000	7 587	56 923	18 763	49 336	866	866
TUN Media AS ¹⁾	Oslo	2000	0,00%	0	-	-	-11 568	-	-	-
Andre FKV og TS					907	6 922	1 402	6 016	2 096	2 096
Sum FKV og TS					11 976	107 874	14 191	98 245	12 662	12 662

1) Tun Media solgt i 2021

INNTEKTER FRA INVESTERINGER I DATTERSELSKAP		Beløp i 1000 kroner
Finansinntektsart	TINE SA	
	2022	2021
Diplom-Is AS	0	20 000
Næringsmiddelproduksjon AS	12	8
Konsernbidrag	12	20 008
Fjordland AS ¹⁾	34 492	26 731
Norseland Ltd	0	7 725
Bunes Fryselager AS ¹⁾	285	266
Utbytte	34 777	34 722
Sum inntekter fra investeringer i datterselskap	34 790	54 730

¹⁾ Fjordland AS og Bunes Fryselager har i 2022 gitt utbytte til TINE SA på hhv. 34 MNOK og 0,3 MNOK.

SELSKAPSENDRINGER

Nye virksomheter:

Norseland Inc. økte sin eierandel i Lotito Foods Holding med 7 % i januar 2022, fra 80 % til 87 %.
GVN 16 AS, 100 % eid fra oktober 2022.



Note 17 Varer

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Spesifikasjon	31.12.2022	31.12.2021
621 382	515 871	Råvarer	400 794	329 296
336 373	240 736	Varer under tilvirkning	121 856	136 919
1 798 523	1 672 989	Egentilvirkede ferdigvarer	1 672 468	1 506 386
445 707	405 642	Handelsvarer	13 328	17 161
185 977	169 448	Reservedelslager	169 284	160 720
3 387 962	3 004 686	Sum varer	2 377 730	2 150 482

Varelager er bokført til anskaffelseskost. Ukurante varer er nedskrevet til virkelig verdi (salgspris fratrukket nødvendige utgifter til ferdigstilling, salg og distribusjon).

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Verdivurdering	31.12.2022	31.12.2021
3 212 810	2 735 553	Vurdert til anskaffelseskost	2 206 637	2 032 328
175 152	269 133	Vurdert til virkelig verdi	171 093	118 154
3 387 962	3 004 686	Sum varer	2 377 730	2 150 482

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Spesifikasjon	31.12.2022	31.12.2021
3 240 625	2 873 081	Lager til pålydende	2 233 263	2 110 596
61 170	59 995	Avsetning ukurans varelager	58 300	39 886
86 167	71 610	Avsetning ukurans reservedelslager	86 167	71 610
3 387 962	3 004 686	Sum varelager	2 377 730	2 150 482

Konsernets varelager er totalt nedskrevet med MNOK 147 pr 31.12.2022. Tilsvarende tall for 2021 var MNOK 132. Nedskrivningen gjelder i hovedsak ukurans og nedvurdering som følge av endrede markedsvilkår for hovedsakelig melkepulver, smør og ost internasjonalt.



Note 18 Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Spesifikasjon	31.12.2022	31.12.2021
2 303 151	1 923 372	Kundefordringer til pålydende	1 672 365	1 399 299
16 193	15 832	Avsetning til tap på kundefordringer	14 600	14 800
2 286 958	1 907 540	Sum kundefordringer	1 657 765	1 384 499

Note 19 Mellomværende med selskap i samme konsern

Beløp i 1000 kroner

Mellomværende med datterselskaper i samme konsern		TINE SA	
		31.12.2022	31.12.2021
Kortsiktige fordringer til selskap i samme konsern		944 745	907 358
Leverandørgjeld til selskap i samme konsern		699 673	603 535
Annen kortsiktig gjeld til selskap i samme konsern		10 731	104 084

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Mellomværende med felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap	31.12.2022	31.12.2021
1 933	2 279	Kortsiktige fordringer til felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap	1 933	2 279
37 544	37 999	Leverandørgjeld til felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap	37 544	37 999

Pantstillelser, garantier og annen sikkerhetsstillelser til fordel for selskap i samme konsern opplyses om i note 27 og 28.



Note 20 Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA		
31.12.2022	31.12.2021	Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	31.12.2022	31.12.2021	
95 869	312 275	Bankinnskudd og kontanter	5 452	200 428	
551 273	683 736	Bankinnskudd konsernkontoordning	551 273	683 736	
-	500 481	Rentefond	-	500 481	
647 142	1 496 492	Sum bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	556 725	1 384 645	
2 692	2 743	herav: Bundne bankinnskudd	-	-	

Bundne bankinnskudd består hovedsaklig av skattetrekkskonti for datterselskaper av TINE SA.

Ubenyttet del av kassekreditt og andre trekkrettigheter er opplyst i note 22 og 24.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 21 Egenkapital

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN					31.12.2022	31.12.2021				
Andels-kapital	Etter-betalingsfond	Annen egenkapital	Minoritetenes andel	Sum egenkapital		Andels-kapital	Etterbetalings-fond	Annen egenkapital	Minoritetenes andel	Sum egenkapital
5 040	177 000	9 205 111	348 497	9 735 648	Egenkapital 01.01	5 188	460 000	8 717 464	412 863	9 595 515
					Årets endring i egenkapital					
-	-	1 100 916	28 613	1 129 529	Årsresultat majoritetens og minoritetenes andel	-	-	1 573 317	-15 900	1 557 417
-	-	-939 762	-	-939 762	Etterbetaling til melkeprodusentene	-	-	-1 410 107	-	-1 410 107
-	-117 000	117 000	-	-	Overført til/fra etterbetalingsfond	-	-283 000	283 000	-	-
-145	-	-	-	-145	Netto inn- og utbetaling av andelskapital	-148	-	-	-	-148
-	-	91 804	-	91 804	Sikring av fremtidige kontantstrømmer	-	-	49 031	-	49 031
-	-	-41 428	-	-41 428	Sikring av nettoinvestering i utenlandske datterselskap	-	-	54 182	-	54 182
-	-	-18 363	-27 229	-45 592	Endring i minoritet	-	-	3 940	-21 507	-17 567
-	-	-	-34 513	-34 513	Minoritetenes andel av utbetalt utbytte	-	-	-	-26 959	-26 959
-	-	60 774	-	60 774	Omregningsdifferanse	-	-	-57 379	-	-57 379
-	-	-10 592	-	-10 591	Andre poster	-	-	-8 337	-	-8 337
4 895	60 000	9 565 460	315 369	9 945 724	Egenkapital 31.12	5 040	177 000	9 205 111	348 497	9 735 648

Netto inn- og utbetaling av andelskapital

Andelskapitalen i TINE SA er summen av de andeler medlemmene i TINE SA har. Hvert medlem eier en andel hvorav andelens pålydende er kr 500. Medlemskap i TINE SA er åpent for melkeprodusenter som disponerer melkekvote

Minoriteter representerer eksterne eierandeler i datterselskap

Minoritetenes andel av egenkapitalen fordeler seg som følger.

	TINE KONSERN	
	31.12.2022	31.12.2021
Fjordland Konsern	162 347	147 885
Diplom-Is Konsern	6 911	6 431
Norseland Inc. Konsern	69 592	96 788
Mimiro AS	71 030	90 930
Bunes Fryselager AS	5 489	6 463
Sum minoritetenes andel av egenkapitalen	315 369	348 497

Note 21 forts.



Note 21 forts.

TINE SA				Beløp i 1000 kroner				
31.12.2022				31.12.2021				
Andelskapital	Etter- betalingsfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital		Andels- kapital	Etter- betalingsfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
5 040	177 000	8 889 452	9 071 492	Egenkapital 01.01	5 188	460 000	8 370 315	8 835 503
				Årets endring i egenkapital				
-	-	1 067 549	1 067 549	Årsresultat	-	-	1 597 213	1 597 213
-	-	-939 762	-939 762	Etterbetaling til melkeprodusentene	-	-	-1 410 107	-1 410 107
-	-117 000	117 000	-	Overført til/fra etterbetalingsfond	-	-283 000	283 000	-
-145	-	-	-145	Netto inn- og utbetaling av andelskapital	-148	-	-	-148
-	-	91 804	91 804	Sikring av fremtidige kontantstrømmer	-	-	49 031	49 031
4 895	60 000	9 226 044	9 290 939	Egenkapital 31.12	5 040	177 000	8 889 452	9 071 492

Etterbetaling til melkeprodusentene

Rammen for etterbetalingen er årets resultat etter skatt og besluttet av årsmøtet. TINEs styre har vedtatt en etterbetalingspolitikk hvor målsettingen er at mellom 50 og 75 prosent av konsernets årsresultat etter skatt avsettes til etterbetaling til eierne. Den årlige disponeringen påvirkes av fremtidig investeringsnivå, finansielle nøkkeltall og skatteposisjon. Kravet om minimum 45 prosent egenkapital skal ha prioritet foran etterbetalingspolitikken.

Utdelingen fordeles på grunnlag av leveransen av melk i kalenderåret. Det kan ikke utbetales mer enn det som er i samsvar med forsiktig og god forretningsskikk.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 22 Kortsiktig rentebærende gjeld

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Kortsiktig rentebærende gjeld	31.12.2022	31.12.2021
450 000	340 000	Obligasjonslån, kortsiktig	450 000	340 000
228 916	143 660	Kreditt, utenfor konsernkontoordning	-	-
678 916	483 660	Sum kortsiktig rentebærende gjeld	450 000	340 000
807 572	858 105	Ubenyttet del av kassekreditt	700 000	700 000

TINE SA har en konsernkontoavtale med Danske Bank A/S med en samlet kassekreditt for hele konsernet på MNOK 700. Unntaket er Norseland Inc. med datterselskaper. Dette selskapet har en separat bankavtale og kassekreditt med DNB ASA på MUSD 20. Videre har Norseland Inc. sitt datterselskap Lotito Foods Holding LLC en kassekreditt på MUSD 12,5 fra en amerikansk bank, i tillegg til term loans på totalt MUSD 4,0 hvorav MUSD 1,6 er kortsiktig pr 31.12.22.

Note 23 Balanseført avsetninger for forpliktelser

Beløp i 1000 kroner

Følgende avsetninger for forpliktelser er balanseført som gjeld.

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021		31.12.2022	31.12.2021
129 764	104 011	Avsetninger for forpliktelser	146 748	99 899

Avsetninger gjelder kostnader relatert til omstillingstiltak, sluttvederlag og avsetninger etter god regnskapsskikk.



Note 24 Annen langsiktig gjeld

Beløp i MNOK

Tabellen under viser annen langsiktig gjeld:

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Type lån	31.12.2022	31.12.2021
1 755	2 205	Obligasjonslån	1 755	2 205
400	400	Gjeld til kredittinstitusjoner NOK	400	400
442	483	Gjeld til kredittinstitusjoner EUR	442	483
389	383	Flervaluta trekkrettighet	365	383
1 230	1 267	Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner	1 207	1 267
53	25	Finansielle derivat - valutaswap	53	25
195	52	Diverse langsiktig gjeld	7	7
247	77	Øvrig langsiktig gjeld	59	32
3 233	3 548	Sum annen langsiktig gjeld	3 021	3 504

	TINE SA				
	Bokført verdi		Virkelig verdi*		
Obligasjonslån (Kortsiktig og langsiktig)	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	Valuta
TINE SA 21/26 FRN (NO0011151904)	500	500	490	500	NOK
TINE SA 19/29 2,80 % (NO0010856768)	150	150	135	151	NOK
TINE SA 19/24 FRN (NO0010856727)	400	400	399	404	NOK
TINE SA 18/28 3,09 % (NO0010816838)	205	205	191	211	NOK
TINE SA 18/23 FRN (NO0010816309)	450	450	450	452	NOK
TINE SA 17/24 2,50 % (NO0010782667)	500	500	490	506	NOK
TINE SA 17/22 FRN (NO0010793250)	-	340	-	342	NOK

*Virkelig verdi er basert på kurser i Bloomberg per 31.12

Note 24 forts.



Note 24 forts.

Tabellen viser forfall og avdrag pr år for langsiktig gjeld:

TINE KONSERN						TINE SA				
Forfall og avdrag: 2023	2024	2025	2026	2027 og senere	Type lån	Forfall og avdrag: 2023	2024	2025	2026	2027 og senere
-	900	-	500	355	Obligasjonslån (langsiktig)	-	900	-	500	355
67	145	506	131	380	Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner	67	131	496	131	380
67	1 045	506	631	735	Sum forfall og avdrag	67	1 031	496	631	735

Tabellen under viser netto rentebærende gjeld:

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2022	31.12.2021	Type lån	31.12.2022	31.12.2021
3 233	3 548	Sum annen langsiktig gjeld	3 021	3 504
679	484	Kortsiktig rentebærende gjeld ¹⁾	450	340
3 912	4 032	Rentebærende gjeld	3 471	3 844
-647	-1 496	Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer ²⁾	-557	-1 385
3 265	2 536	Netto rentebærende gjeld	2 914	2 459
2 733	3 130	12 mnd EBITDA	2 322	2 701
1,19	0,81	NIBD/EBITDA	1,26	0,91

1) Henviser til note 22

2) Henviser til note 20

Obligasjonslån

TINE SA har seks obligasjonslån notert på ABM (Alternative Bond Market). For samtlige obligasjonslån er det inngått låneavtale med Norsk Tillitsmann ASA. Lånene har negativ pantsettelsesklausul og er sidestilt med andre rentebærende lån.

Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner

TINE SA sin gjeld til kredittinstitusjoner består av ett lån fra KfW IPEX-Bank (MEUR 42) og ett fra Nordic Investment Bank (MNOK 400).

TINE SA har en avtale med Danske Bank og DNB om en langsiktig flervaluta trekkrettighet på MNOK 1 200. Trekkfasiliteten på 3+1+1 år ble inngått i juli 2021. Det forfaller

juli 2025 med opsjon på ytterligere ett års forlengelse. Trekkfasiliteten benyttes primært som ‘back-stop’ for kortsiktig finansiering. Trekket er knyttet til sikring av nettoinvestering i utenlandske datterselskap. Se ytterligere omtale i note 12. Det ble også introdusert et bærekraftselement til avtalen ved at det ble lagt til tre KPI’er for svinn, dyrevelferd og utslipp. Marginen på lånet kan bli endret avhengig av til hvilken grad man oppnår målene som er satt for avtaleperioden.

Lånebetingelser

Gjennomsnittlig rente for obligasjonslån og langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner har for 2022 vært 2,2 prosent. Tallet inkluderer ikke aktive renteswapper. Tilsvarende gjennomsnittlig rente for 2021 var 1,3 prosent.

Avtalene begrenser muligheten for opptak av nye lån med pantesikkerhet uten godkjenning av långiverne. Viktige lånevilkår utover dette er krav til at egenkapitalandelen i TINE Konsern minimum skal være 40 %, begrensning på adgang til bruk av finansiell leasing og at salg av eiendeler som utgjør en betydelig del av virksomheten, skal godkjennes av långiverne. TINE SA tilfredsstiller alle lånevilkår.

Forfallsstruktur

Forfallsstruktur på gjeld er balansert og følger finansielle retningslinjer hvor forfall neste 12 måneder maksimalt kan utgjøre 25% av totalt utestående gjeld, eksl. sertifikatgjeld.

Øvrige opplysninger

Note 25 Ikke balanserte leieforpliktelser

Beløp i 1000 kroner

TINE SA og datterselskap i TINE Konsern har leieforhold og leiekontrakter som gjelder leie av kontorlokaler, lager, fryselager, produksjonsmaskiner, transportmidler, data- og kontormaskiner og frysebokser.

Tabellen under viser årlige leiebeløp og leieavtalenes varighet:

TINE KONSERN				TINE SA	
2022	2021	Leieforhold	Leieavtalenes varighet	2022	2021
102 853	86 345	Kontorlokaler	3-10 år	62 166	52 095
20 599	27 115	Lager og fryselager	1-10 år	-	-
21 185	23 039	Produksjonsmaskiner	3-7 år	3 993	4 539
9 293	8 298	Transportmidler	2-5 år	1 034	731
2 901	1 395	Data- og kontormaskiner	3 år	744	513
-	25	Frysebokser	4-5 år	-	-
156 831	146 217	Sum ikke balanseførte leieforpliktelser		67 937	57 878



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 26 Transaksjoner med nærstående parter

Beløp i 1000 kroner

Transaksjoner med datterselskap	TINE SA	
	2022	2021
Salg av varer og tjenester	1 793 525	1 669 935
Kjøp av varer og tjenester	529 822	469 634
Transaksjoner med felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap		
	2022	2021
Salg av varer og tjenester	26 590	21 458
Kjøp av varer og tjenester	692 334	736 862

Vi definerer nærstående parter som våre eiere, ledende ansatte, alle datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap av TINE SA.

Vedrørende transaksjoner med våre eiere henvises det til eget kapittel om TINE Råvare som spesifiserer transaksjoner knyttet til etterbetaling og kjøp av rå melk fra melkeprodusenten. Vedrørende transaksjoner med MP Pensjon henvises det til opplysninger om innbetalt pensjonspremie i note 8 om pensjoner og pensjonsforpliktelser. Ytelse til ledende ansatte er omtalt i note 7.

Mellomværende med konsernselskap er spesifisert på egne linjer i balansen, samt omtalt i note 19 og mellomværende med felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap er omtalt i note 19. Når det gjelder eierandeler TINE SA har i datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap, henvises til note 16.

Varer til datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskap er solgt til samme priser og vilkår som benyttes overfor eksternt tredjepart. Tjenester til de samme nærstående parter er solgt til kostpris med tillegg av beregnet fortjeneste til markedsmessige vilkår avhengig av type tjeneste.

Note 27 Garantier

Garantier:

Bankgarantier

TINE Konsern har til rådighet en garantiramme på MNOK 250 hos Handelsbanken Norge. Garantiansvaret dekker i all hovedsak skattetrekksgarantier og transportløyvegarantier for TINE SA og datterselskap.

Garantier stilt av TINE

TINE SA er solidarisk ansvarlig overfor Handelsbanken Norge for garantier stilt på vegne av datterselskap. Pr 31.12.2022 utgjorde dette engasjementet MNOK 209. For øvrig dekker TINE SA maksimalt 50 % av de gjeldende driftskreditter melkeprodusentene har i Driftskredittordningen for landbruket. Det vises også til note 12, avsnitt om kredittrisiko.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 28 Pantsettelse

Beløp i 1000 kroner

	TINE KONSERN	
	31.12.2022	31.12.2021
Balanseført verdi av gjeld som er sikret ved pant	151 429	60 398
Balanseført verdi for eiendeler som er stillet som sikkerhet for denne gjelden		
Varebeholdning	238 180	215 082
Kundefordringer	225 666	167 761
Sum pantsatte eiendeler	463 846	382 843

Det er gitt pantesikkerhet for en begrenset del av den kortsiktige gjelden på konsernnivå. Denne gjelden ble tatt opp av TINE's datterselskap før TINE Konsern etablerte dagens lån. TINE har forpliktet seg til å ikke ta opp nye lån med pantesikkerhet i konsernets eiendeler uten långivers samtykke.



Note 29 Mellomværende med Landbruksdirektoratet – markedsregulering og prisutjevningsordningen

Markedsordningene for melk består blant annet av:

1. Markedsreguleringen som TINE SA ivaretar på vegne av alle landets melkeprodusenter
2. Prisutjevningsordningen som utjevner ulike melkeanvendelser og melkeprodusentenes geografiske lokalisering

Mellomværendet i denne noten omfatter disse ordningene:

Markedsreguleringen

Omsetningsrådet er ansvarlig for regelverket som legger premissene for gjennomføringen av markedsreguleringen. Markedsreguleringen finansieres av omsetningsavgift og overproduksjonsavgift som betales av alle landets melkeprodusenter ved trekk i oppgjøret for melken.

Det er Omsetningsrådet som styrer anvendelsen av midlene. Landbruksdirektoratet er Omsetningsrådets sekretariat og behandler søknader og forslag fra markedsregulator og fremmer innstillinger om vedtak overfor rådet.

Hensikten med markedsreguleringen er å gjennomføre ulike tiltak slik at:

- Melkeprodusentene sikres avsetning for sin produksjon opp mot avtalt målpris.
- TINE Råvare kan ivareta en tilfredsstillende forsyning av rå melk på samme vilkår til alle aktørene i markedsordningen for melk.
- Forbrukermarkedet sikres tilstrekkelig og jevn tilgang på melkebaserte næringsmidler.

Tildelte midler til reguleringstiltak i regi av TINE SA var i 2022 på MNOK 88,0. Forbrukte midler til reguleringstiltak i regi av TINE SA var i 2022 på MNOK 82,4. Tilsvarende tall for 2021 var henholdsvis MNOK 115,8 og MNOK 110,6.

Oppgavene over markedsregulering og søknader om kostnadsdekning blir ikke ferdigbehandlet i Omsetningsrådet før i april måned det påfølgende året. Dette innebærer at det kan oppstå endringer etter årsskiftet. Endelig avregning mellom Landbruksdirektoratet og TINE SA foretas derfor i det etterfølgende regnskapsår.

	Beløp i 1000 kroner	
MIDLER TIL DISPOSISJON TIL MARKEDSREGULERING	2022	2021
Mellomværende pr. 01.01	5 218	2 658
Korreksjon vedrørende forrige år	1 283	592
Avregnet Landbruksdirektoratet skyldig forrige år	-6 501	-3 251
Midler til reguleringstiltak i regi av TINE SA	87 992	115 805
Mottatt til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet	36 965	36 526
Sum midler til disposisjon til markedsregulering	124 957	152 331
FORBRUKTE MARKEDSREGULERINGSMIDLER		
Prisnedskrivning innland, eksklusiv skolemelk	12 698	17 785
Skolemelkordningen	6 175	6 242
Andre tiltak, eksklusiv administrasjon	54 855	77 580
Administrasjon av markedsreguleringsordningen i TINE SA	8 689	8 980
Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet	36 965	36 526
Sum forbrukte markedsreguleringsmidler	119 381	147 113
Mellomværende med Landbruksdirektoratet vedrørende markedsregulering pr. 31.12	5 576	5 218



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Note 29 forts.

Satsene for innkrevd omsetningsavgift fra melkeprodusentene i 2022 var 8 øre pr. liter i januar og 3 øre pr. liter resten av året. For 2021 var avgiften 10 øre pr. liter i 1. halvår og 9 øre pr. liter i 2. halvår. Overproduksjonsavgiften har vært kr 4,90 pr. liter for begge årene. I tillegg kreves det inn forskningsavgift på rå melk levert TINE SA og andre aktører. TINE Råvare krever inn avgiftene på vegne av Landbruksdirektoratet.

Prisutjevningsordningen

Prisutjevningsordningen for melk har som formål å regulere prisdifferensieringen av melk som råvare til ulike anvendelser i henhold til jordbruksavtalens bestemmelser ved å sikre et høyere samlet markedsuttak og samtidig gi melkeprodusentene mulighet for lik melkepris uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produksjonen. Det er videre en viktig premiss for ordningen å sikre like konkurransevilkår for aktørene som omfattes av ordningen. Ordningen er hjemlet i forskrift om prisutjevningsordningen for melk, fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 18. desember 2007.

Utjevningsavgift/-tilskudd	Beløp i 1000 kroner	
	2022	2021
Hovedmelk- og biproduktanvendelsen	-495 681	-509 920
Etteroppgjør hovedmelk- og biproduktanvendelsen tidligere år	-2 577	-8 425
Netto utjevningsavgift/-tilskudd	-498 259	-518 346
Innfrakttillegg	442 176	464 743
Distribusjonstillegg	6 312	6 651
Sum innfrakttillegg og distribusjonstillegg	448 488	471 394
Netto avgifter og tilskudd vedrørende prisutjevningsordningen	-49 771	-46 951

Hovedmelk- og biproduktanvendelsen er belastet varekost. Innfrakttillegg og distribusjonstillegg regnskapsføres som kostnadsreduksjon under andre driftskostnader, se [note 10](#).

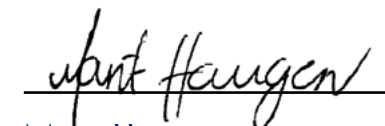
	Beløp i 1000 kroner	
	31.12.2022	31.12.2021
Mellomværende med Landbruksdirektoratet vedrørende prisutjevningsordningen	-51 246	-33 789

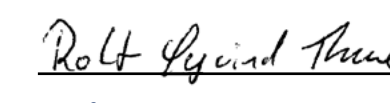
Erklæring fra styret og konsernsjef

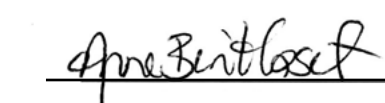
Styret og konsernsjefen har i dag behandlet og fastsatt årsregnskapet for TINE SA og TINE Gruppen for perioden 1. januar til 31. desember 2022. Vi bekrefter etter beste overbevisning at:

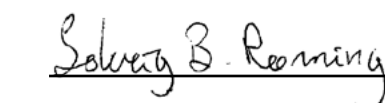
- Årsregnskapet 2022 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarter.
- Opplysningene i årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.
- Årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet.
- Årsberetningen gir en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står ovenfor.

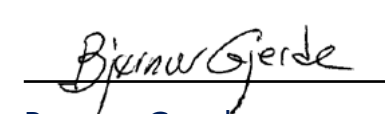
Oslo 14. februar 2023

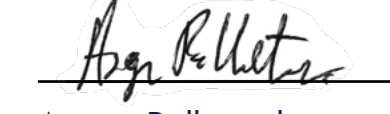

Marit Haugen
Styreleder


Rolf Øyvind Thune


Anne Berit Løset

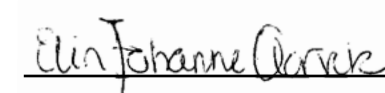

Solveig B. Rønning


Bjørnar Gjerde

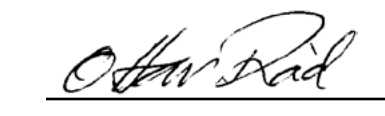

Asgeir Pollestad


Helge Arne Espeland


Tor Arne Johansen


Elin Aarvik


Jeffrey Thomas


Ottar Råd


Gunnar Hovland
Konsernsjef



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Finansregnskap

Revisjonsberetning

Side 1/3



Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6a, 0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, 0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til årsmøtet i TINE SA

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for TINE SA som består av selskapsregnskapet og konsernregnskapet. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarter) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Side 2/3



2

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet, konsernet eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, samt å følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Side 3/3



3

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 14. februar 2023
ERNST & YOUNG AS

Asbjørn Ler
statsautorisert revisor

Resultater

TINE Råvare

TINE Råvare ble etablert i 2004 som en administrativt- og regnskapsmessig atskilt virksomhet i TINE SA, med ansvar for råvarehåndtering. TINE Råvare ivaretar mottakspått og forsyningspått i melkesektoren.

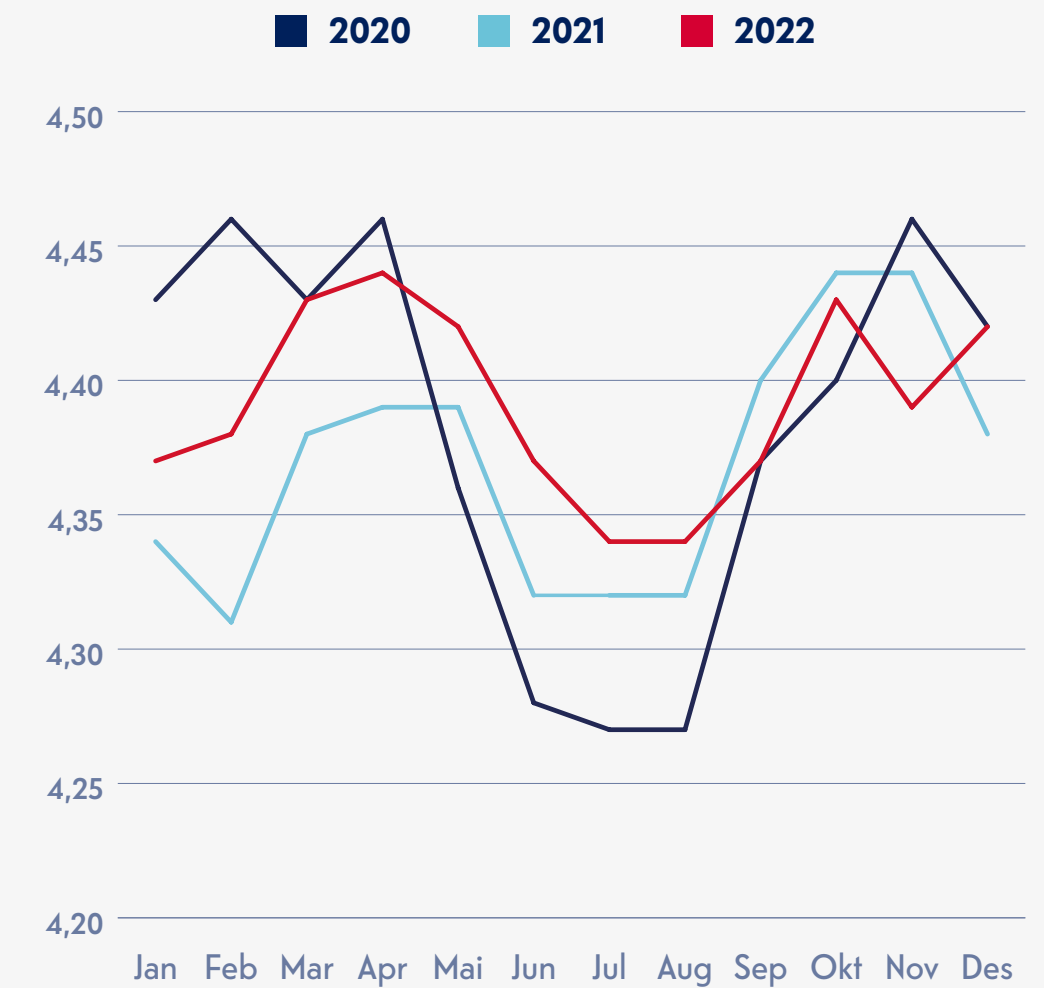
TINE Råvares regnskap omfatter omsetningen av melkeråstoff og kostnader knyttet til råvarehåndtering. Inntekter og utgifter salderes mot melkeprodusentene i form av melkeoppgjør. TINE Råvare rapporterer prisuttak i forhold til målpris løpende til Landbruksdirektoratet og legger fram eget revidert årsregnskap med egen årsrapport. Revisjon av TINE Råvare utføres av samme revisjonsselskap som utfører revisjonen av årsregnskap og konsernregnskap for TINE SA. Detaljer om TINE Råvares aktiviteter og nøkkeltall framgår av deres årsrapport.

Målprisen for melk fastsettes av avtalepartene i jordbruksoppgjøret. Et avtaleår strekker seg fra 1. juli til 30. juni påfølgende år. For første halvår 2022 var målprisen kr 5,55 pr. liter og for andre halvår 2022 var målprisen kr 5,91 pr. liter. TINE Råvare har oppnådd målprisen ved omsetning til aktørene i markedsordningen for melk.

TINEs ansvar som markedsregulator er organisatorisk tillagt TINE Råvare. Dette innebærer en jevnlig rapportering til Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådet, samt løpende informasjon til aktørene om markedssituasjonen og markedsutsiktene for melk og melkeprodukter på TINEs nettsider. Informasjonsbrev finnes under lenken: <https://www.tine.no/markedsregulator>

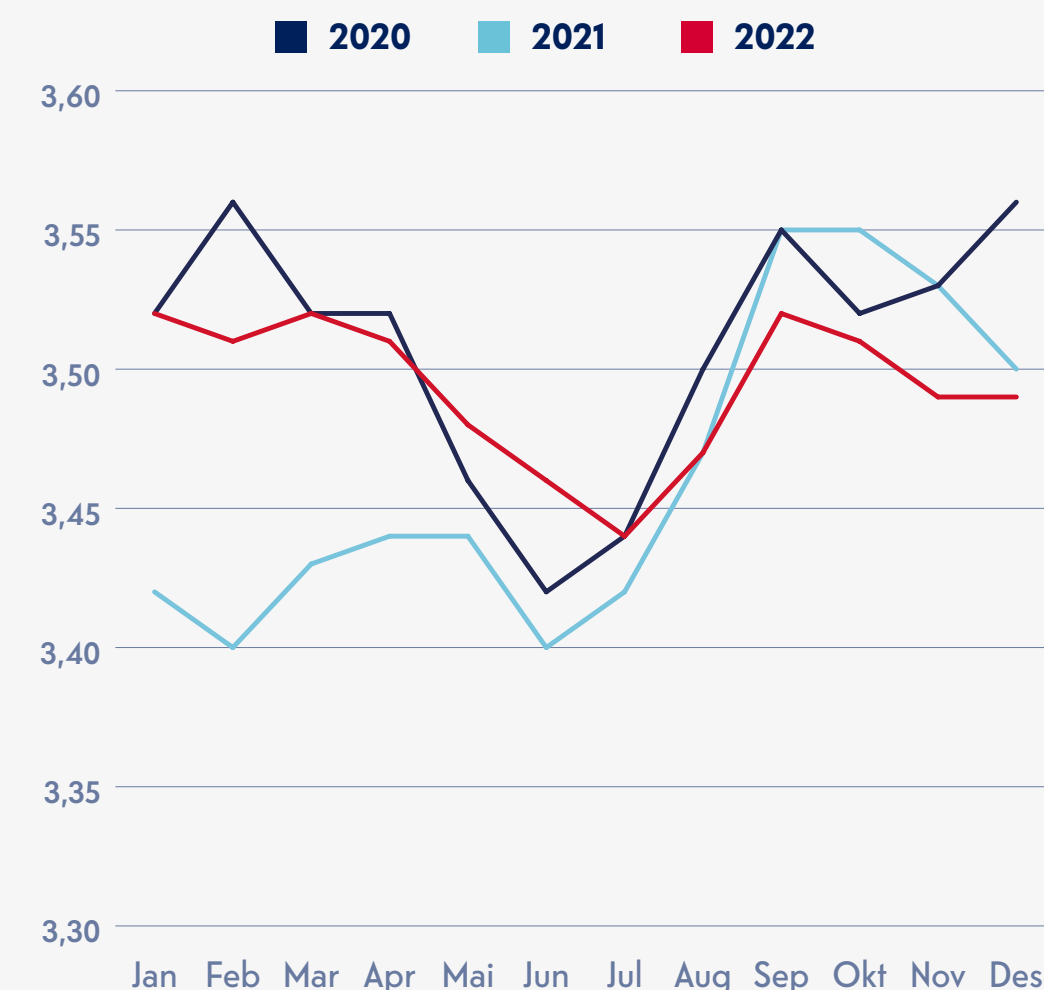
Fettprosent i kumelk

Prosent



Proteinprosent i kumelk

Prosent





Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Regnskap — TINE Råvare

	Beløp i 1000 kroner	
	2022	2021
Regnskap TINE Råvare		
Salg av rå ku- og geitemelk	7 893 829	7 996 553
Kostnad for rå ku- og geitemelk	-7 439 345	-7 652 401
Bruttofortjeneste	454 484	344 152
Produsentfunksjoner	67 155	70 343
Gårdstanker	125 543	133 908
Råmelkkontroll	71 843	70 130
Oppsamling og inntransport (netto)	154 134	85 088
Egne kostnader i TINE Råvare	8 575	8 228
Administrasjon og infrastruktur	22 561	15 358
Andre inntekter og kostnader	2 651	4 253
Renter av arbeidskapital	-8 002	-3 855
Totale kostnader	444 460	383 454
Resultat TINE Råvare før overføring av resultat fra forrige år	10 025	-39 302
Overført resultat fra forrige år	-12 498	26 804
Resultat TINE Råvare til fremføring	-2 473	-12 498

Regnskap TINE Råvare forts.	Beløp i 1000 kroner	
Spesifikasjon av kjøp av rå ku- og geitemelk fra melkeprodusentene	2022	2021
Kjøp av rå kumelk inklusiv kvalitet	7 293 135	7 465 451
Kjøp av rå geitemelk inklusiv kvalitet	118 533	119 762
Sum kjøp av rå ku- og geitemelk	7 411 668	7 585 213
Resultatdisponeringer TINE Råvare		
Overført resultat fra forrige år	-12 498	26 804
Resultat TINE Råvare som fremføres til neste år	2 473	12 498
Totalt utbetalt til melkeprodusentene fra TINE Råvare	7 401 643	7 624 515
Avregnet rå ku- og geitemelk i 1 000 liter		
Kumelk inkludert økologisk melk	1 352 774	1 425 547
Geitemelk	18 496	19 047
Totalt avregnet rå ku- og geitemelk	1 371 270	1 444 593
Gjennomsnittlig samlet utbetalingspris til melkeprodusent fra TINE Råvare uttrykt i kr/liter	5,40	5,28



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

Regnskap — TINE Råvare forts.

Regnskapet for TINE Råvare viser for 2022 et overskudd på MNOK 10,0 før overført resultat fra forrige år. Fremførbart resultat pr. 31.12.2022 utgjør et underskudd på MNOK 2,5 som avregnes mot melkeprodusentene det etterfølgende år. Beløpet inngår dermed i grunnlaget for fastsettelse av utbetalingspris til produsent (basisprisen) for 2023.

Tabellen nedenfor spesifiserer akkumulerte avgifter som er innkrevd av TINE Råvare:

INNKREVDE AVGIFTER	Beløp i 1000 kroner	
	2022	2021
Innkrevd omsetningsavgift	47 411	137 448
Innkrevd overproduksjonsavgift	51 221	36 520
Innkrevd forskningsavgift	27 393	27 761

Tilskuddsordninger

Dette er grunn- og distriktstilskudd som TINE Råvare utbetaler til melkeprodusentene på vegne av Landbruksdirektoratet. Størrelsen på tilskuddet framforhandles i jordbruksavtalen og varierer ut fra størrelsen på produksjonen og geografisk lokalisering. Tilskuddene overføres fra Landbruksdirektoratet til TINE Råvare og utbetales til produsentene over produsentavregningen.

Tabellen nedenfor spesifiserer tilskudd utbetalt av TINE Råvare:

GRUNN- OG DISTRIKTSTILSKUDD	Beløp i 1000 kroner	
	2022	2021
Grunntilskudd	63 423	63 311
Distriktstilskudd	594 777	626 559

GRUNN- OG DISTRIKTSTILSKUDD	Beløp i 1000 kroner	
	31.12.2022	31.12.2021
Mellomværende med Landbruksdirektoratet vedrørende innkrevede avgifter og tilskudd	-54 458	-40 584





Statistikk

1 Ku- og geitemelk levert til TINE, pr. eierområde | mill. liter

EIEROMRÅDER	Totalt kumelk		Herav økologisk		Geitemelk		Totalt ku- og geitemelk		Medlemmer 2022			
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	Ku	Geit	Ku og geit	Sum
Øst	356,3	368,1	24,2	26,2	4,3	4,2	360,6	372,3	2 119	61	9	2 189
Sør-Vest	407,0	435,1	1,5	1,7	5,2	5,4	412,2	440,5	2 670	87	2	2 759
Midt	443,1	467,8	17,7	18,7	2,5	2,6	445,6	470,3	2 425	27		2 452
Nord	144,7	152,8	1,4	1,6	6,4	6,7	151,1	159,5	812	78	1	891
Sum	1 351,1	1 423,8	44,7	48,1	18,4	18,9	1 369,5	1 442,7	8 026	253	12	8 291

2 Avregnet kumelk fra foretak som leverte melk til TINE, pr. eierområde | mill. liter

EIEROMRÅDER	Leveranser				Disponibel kvote		Overprod. avgift		Foretak som leverte melk 2022	
	Mill. liter		% av total melkemengde		Mill. liter		Mill. liter		Antall	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	Ku	Ku og geit
Øst	356,7	368,6	26,4 %	25,9 %	387,7	412,5	3,3	1,8	1 754	7
Sør-Vest	407,5	435,5	30,1 %	30,6 %	440,4	483,8	3,4	2,8	2 179	2
Midt	443,6	468,2	32,8 %	32,8 %	482,7	520,7	3,0	2,4	1 904	
Nord	145,0	153,2	10,7 %	10,7 %	167,0	178,7	0,7	0,5	699	1
Sum	1 352,8	1 425,5	100,0 %	100,0 %	1 477,9	1 595,7	10,4	7,4	6 536	10



3 Avregnet geitemelk fra foretak som leverte melk til TINE, pr. eierområde | mill. liter

EIEROMRÅDER	Leveranser				Disponibel kvote		Overprod. avgift		Foretak som leverte melk 2022	
	Mill. liter		% av total melkemengde		Mill. liter		Mill. liter		Antall	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	Geit	Ku og geit
Øst	4,4	4,3	23,5 %	22,5 %	4,8	4,6	0,007	0,006	61	7
Sør-Vest	5,2	5,4	28,1 %	28,6 %	5,9	5,9	0,013	0,026	80	2
Midt	2,5	2,6	13,7 %	13,7 %	2,8	2,9	0,005	0,015	26	
Nord	6,4	6,7	34,7 %	35,3 %	8,1	8,0	0,021	0,001	73	1
Sum	18,5	19,0	100,0 %	100,0 %	21,5	21,4	0,046	0,049	240	10

4 Leverandørstruktur, kvoter og leveranser - kumelk | mill. liter

Omfatter foretak som disponerte kvote.

LEVERANSEGRUPPER	2022 Leveranser				2021 Leveranser			
	Hele 2022	Kvote	Lever i % av kvote	Lever i % av total melkemengde	Hele 2021	Kvote	Lever i % av kvote	Lever i % av total melkemengde
1: 0-60	28,2	48,8	57,9 %	2,1 %	26,4	54,2	48,6 %	1,8 %
2: 60-80	36,8	44,8	82,0 %	2,7 %	34,3	43,5	78,9 %	2,4 %
3: 80-100	53,3	61,0	87,3 %	3,9 %	53,4	62,5	85,5 %	3,7 %
4: 100-120	60,7	68,3	88,8 %	4,5 %	64,2	73,4	87,4 %	4,5 %
5: 120-160	126,7	140,0	90,5 %	9,4 %	133,5	150,9	88,5 %	9,4 %
6: 160-200	107,8	119,6	90,1 %	8,0 %	119,9	134,9	88,9 %	8,4 %
7: 200-300	254,3	276,1	92,1 %	18,8 %	241,7	269,4	89,7 %	17,0 %
8: 300-400	282,2	299,8	94,1 %	20,9 %	268,1	292,3	91,7 %	18,8 %
9: Over 400	402,8	419,4	96,0 %	29,8 %	484,2	514,7	94,1 %	34,0 %
Sum	1 352,8	1 477,9	91,5 %	100,0 %	1 425,5	1 595,7	89,3 %	100,0 %



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

5 Leverandørstruktur, kvoter og leveranser - geitemelk | mill. liter

Omfatter foretak som disponerte kvote.

LEVERANSEGRUPPER	2022 Leveranser				2021 Leveranser			
	Hele 2022	Kvote	Lvert i % av kvote	Lvert i % av total melkemengde	Hele 2021	Kvote	Lvert i % av kvote	Lvert i % av total melkemengde
1: 0-20	0,3	0,6	41,1 %	1,4 %	0,2	0,3	73,6 %	1,2 %
2: 20-25	0,2	0,4	56,2 %	1,3 %	0,2	0,2	72,5 %	0,8 %
3: 25-30	0,2	0,3	63,5 %	0,9 %	0,3	0,5	62,2 %	1,7 %
4: 30-40	1,0	1,3	79,2 %	5,6 %	0,9	1,1	82,1 %	4,9 %
5: 40-60	2,4	2,8	86,5 %	13,2 %	2,6	3,0	86,3 %	13,6 %
6: 60-80	3,8	4,4	87,2 %	20,7 %	3,7	4,1	90,1 %	19,6 %
7: 80-120	4,3	5,1	85,0 %	23,5 %	5,1	5,7	90,8 %	27,0 %
8: Over 120	6,2	6,6	93,3 %	33,3 %	5,9	6,4	92,7 %	31,2 %
Sum	18,5	21,6	85,7 %	100,0 %	19,0	21,4	89,0 %	100,0 %



6 Utvikling av kvalitet på leverandørmelken — kumelk

	2022	2021
KUMELK		
Elitemelk (%) av leveranser	95,41	95,47
Elitemelk (%) av volum	96,40	96,42
Bakterier (% av leveranser)		
Elite	99,31	99,33
1. klasse	0,56	0,55
2. klasse	0,05	0,05
3. klasse	0,07	0,07
Frie fettsyrer (% av leveranser)		
Elite	99,57	99,63
1. klasse	0,27	0,25
2. klasse	0,13	0,11
3. klasse	0,03	0,01
Unormal melk (ant. leveranser)	169	216
Celletall (% av leveranser)		
Elite	96,7	96,91
1. klasse	2,73	2,58
2. klasse	0,41	0,37
3. klasse	0,16	0,14
Uveid artimetisk middel	137	136
Kjemisk innhold (% i melken)		
Protein	3,49	3,50
Fett	4,39	4,38
Laktose	4,68	4,72
Sum kjemisk innhold	12,56	12,60

	2022	2021
Anaerobe sporer (% av leveranser)		
Elitemelk	99,91	99,72
1. klasse	0,04	0,11
2. klasse	0,03	0,10
3. klasse	0,01	0,06
Aerobe sporer (% av leveranser)		
Elitemelk	99,94	99,95
1. klasse	0,04	0,03
2. klasse	0,01	0,00
3. klasse	0,01	0,01
Frysepunkt (grader celcius)	-0,540	-0,540
Antall stopp		
Bakterier	52	34
Celletall	121	73
Frie fettsyrer	7	0
Sporer	0	0
Unormal melk/lukt/smak	6	3
Frysepunkt	4	5
Sum antall stopp	190	115



7 Utvikling av kvalitet på leverandørmelken — geitemelk

	2022	2021
GEITEMELK		
Elitemelk (%) av leveranser	88,32	89,30
Elitemelk (%) av volum	89,53	91,09
Bakterier (% av leveranser)		
Elite	95,31	93,88
1. klasse	3,91	4,46
2. klasse	0,40	0,86
3. klasse	0,38	1,39
Frie fettsyrer (% av leveranser)		
Elite	99,85	99,75
1. klasse	0,13	0,16
2. klasse	0,01	0,08
3. klasse	0,00	0,00
Frie fettsyrer med pristillegg (<1,0)	99,89	99,62
Frie fettsyrer uten pristillegg (>1,0)	0,11	0,38

	2022	2021
Celletall (% av leveranser)		
Elitemelk	93,36	95,74
1. klasse	3,85	3,15
2. klasse	2,66	0,90
3. klasse	0,13	0,20
Uveid artimetisk middel	1 057	974
Kjemisk innhold (% i melken)		
Protein	3,39	3,36
Fett	4,52	4,50
Laktose	4,47	4,50
Sum kjemisk innhold	12,38	12,36
Frysepunkt (grader celcius)	-0,580	-0,580
Antall stopp		
Bakterier	4	16
Celletall	1	1
Frie fettsyrer	0	1
Unormal melk/lukt/smak	0	1
Frysepunkt	0	1
Sum antall stopp	5	20



Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

8 Samdriftsutvikling i TINE

EIEROMRÅDER	Antall medlemmer i samdrift		Antall samdrifter	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Øst	404	409	128	131
Sør-Vest	561	582	186	196
Midt	643	665	217	226
Nord	122	125	41	42
Sum	1 730	1 781	572	595

9 Pris til eierne

KRONER PR. LITER LEVERT	2022	2021
Melkepris fra TINE Råvare	5,40	5,28
Etterbetaling fra TINE SA	0,69	0,98
Sum pris til eierne	6,08	6,26

10 Indikasjon over melkeanvendelsen

TALL I MILL. LITER	2022	2021
Innland		
Flytende produkter	373,4	394,7
Ferske oster	36,2	34,9
Hvitost/mysost	535,3	593,7
Geitemelksprodukter	15,6	15,0
Flytende til industriproduksjon	29,8	32,1
Pulver	95,0	90,2
Sum innland	1085,2	1 160,6
Eksport		
Hvitost og mysost	24,8	31,1
Sum	1 110,0	1 191,7

11 Produksjon av faste produkter

TALL I TONN	2022	2021
Hvitost	54 300	58 876
Brunost/prim	7 702	9 895
Smelteost	1 295	1 588
Smør	15 520	14 197
Pulver	31 960	33 087
Sum	110 777	117 643

De største produktgruppene.

12 Produksjon av flytende produkter

TALL I 1000 LITER	2022	2021
TINE Melk	324 438	326 314
Yoghurt	40 663	41 508
TINE Fløte	25 816	27 301
TINE Rømme	13 406	14 333
Juice, fruktdrikker og vann	38 635	47 928
Desserter og iskrem	41 912	30 212
Sum	484 870	487 596

De største produktgruppene.

13 Anleggsstruktur

TYPE ANLEGG	31.12.2022	31.12.2021
Meierier	29	30
Sentrallagre	2	2
Distribusjonsterminaler	2	2
Sum	33	34



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Årsregnskap 2022

Revisjonsberetning

TINE Råvare

Statistikk

Øvrig informasjon

Bærekraftsvedlegg

14 Salg i Norge

TALL I 1000 LITER	2022	2021
TINE Melk	308 936	326 314
TINE Fløte	26 002	27 301
Juice, fruktdrikker og vann	48 163	47 928
Desserter og iskrem	37 451	39 839

TALL I TONN	2022	2021
TINE Rømme	13 441	14 333
Yoghurt	40 427	41 508
Hvitost	53 300	55 596
Brunost	7 455	8 030
Smør	11 813	11 837
Fersk ferdigmat	9 878	9 751

Det er tilnærmet et 1-1 forhold mellom produksjon og salg av flytende produkter.

De største produktgruppene.

15 Forbruk pr. innbygger | salg innland

ANTALL KG/LITER	2022	2021
Melk/liter	73,8	78,9
Yoghurt inkl import/kg	10,7	10,9
Fløte og rømme/kg	9,0	9,5
Ost inkl. import/kg	19,5	20,3
Smør inkl. import/kg	3,4	3,6

Kilde: Opplysningskontoret for Meieriprodukter (www.melk.no), februar 2023.

16 Merkevareeksport og salg Meieri Internasjonalt | pr. land

LAND	Merkevareeksport i tonn		Totalsalg i tonn	
	2022	2021	2022	2021
USA	1585	1 996	24 285	24 909
Australia	98	184	2 048	2 308
Canada	186	114	1 805	1 878
Storbritannia	0	274	5 920	6 268
Sverige/Danmark	1066	536	13 251	14 029
Andre markeder	268	292	1 155	1 265
Sum	3 203	3 395	48 463	50 657

Merkevareeksport er merkevarer produsert i og eksportert fra Norge, slik som Jarlsberg, Brunost, Snøfrisk, Alpeost, Ridder etc.

Totalsalg er samlet salg av ost i de internasjonale markedene, både egne og andre merkevarer.

Totalsalg er justert for konserninterne transaksjoner mellom TINE SA og datterselskaper samt mellom datterselskaper

17 Merkevareeksport og salg Meieri Internasjonalt | pr. merke

MERKE	Merkevareeksport i tonn		Totalsalg i tonn	
	2022	2021	2022	2021
Jarlsberg	2 015	2 403	15 360	15 458
Andre TINE-merker	1 188	992	1 359	1 582
Andre merker	0	0	31 744	33 617
Sum	3 203	3 395	48 463	50 657

Merkevareeksport er merkevarer produsert i og eksportert fra Norge. Totalsalg er alt salg til markedene, inkludert irsk og amerikansk Jarlsberg, men også andre merkevarer og produkter i de ulike datterselskapenes porteføljer.



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Tillitsvalgte

Produsentlagsledere

TINE-kartet

TINE Gruppa

Bærekraftsvedlegg

Øvrig informasjon

Konsernledelsen

Pr. 01.01.2023



Gunnar Hovland
Konsernsjef



Ann-Beth Freuchen
Visekonsernsjef med kommersielt ansvar



Kristin Muri Møller
Konserndirektør CFO



Tina Hermansson Berg
Konserndirektør for HR, Kommunikasjon,
Bærekraft, Politikk og Samfunnskontakt



Christian Granlund
Konserndirektør Forsyning



Johnny Ødegård
Konserndirektør TINE Rådgiving
og Medlemsservice



Elisabeth Tapper
Konserndirektør Langsiktig innovasjon
og digitalisering

Styrets beretning

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Tillitsvalgte

Produsentlagsledere

TINE-kartet

TINE Gruppa

Bærekraftsvedlegg

Tillitsvalgte

Årsmøte

Årsmøtet består av 125 eiervalgte utsendinger. Utsendingene fordeles forholdsmessig mellom hvert eierområde på grunnlag av antall medlemmer i året før årsmeldingsåret. I tillegg kommer styrets og rådets medlemmer.

Rådet

Eivind Mehl, ordfører
Nina Vangen Ranøien, varaordfører

Øvrige eiervalgte medlemmer

Allan Falkmo Hansen
Veronica Berntsen Hjelle
Einar Åbergsgjord
Agnete Hansen
Trond Hodne
Jannicke Tafjord
Elise Unander Mjølhus
Rolf-Daniel Midthun
Morten Malmin
Andreas W. Wiese
Hans Mathias Ulberg
Ole Henrik Rindli
Cathinka Jerkø
Odd-Einar Hjortnæs

Kontrollkomitéen

Petter Arne Ekroll, leder
Sigrun Bakken Lerhol
Bjørn Lende, nestleder

Styret

Eiervalgte medlemmer

Marit Haugen, Leder
Rolf Øyvind Thune, nestleder
Solveig Bratteng Rønning
Anne Berit Løset
Bjørnar Gjerde
Helge Arne Espeland
Asgeir Pollestad

Ansattvalgte medlemmer

Tor Arne Johansen
Ottar Råd
Elin J. Aarvik
Jeffrey Thomas

Varamedlemmer til eiervalgte medlemmer

Hans Olav Minsåst, 1. vara
Hans Mathias Ulberg, 2. vara
Elise Unander Mjølhus, 3. vara

Varamedlemmer til ansattvalgte medlemmer

Dag Rune Herting (NNN), 1. vara
Randi Einarsen (NML), 1. vara
Kurt I. Haukeland, 1. vara (andre)

Sentral valgkomité

Øyvind Skarstad, leder
Sonja Herikstad Skårland, nestleder
Hege Sæter Hass
Marianne Rønning
Rune Håkstad
Boye Olav Skøre
Jorunn Gunnerød
Per Jarle Myklebust



Styrets beretning

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Tillitsvalgte

Produsentlagsledere

TINE-kartet

TINE Gruppa

Bærekraftsvedlegg

Produsentlagsledere

Nedenfor ser du en oversikt over alle produsentlag og produsentlagsledere i TINE.

Prod.lag	Navn på produsentlag	Navn på leder
1	Kålfjord	Even Steinlien
2	Nordreisa, Kvæningen og Langfjorden	Widar Marvik
4	Alta og Kautokeino	Jørn Suhr
7	Midt-Finnmark	Peder Jenssen
8	Tana - Varanger	Britt Mari Andersen
10	Sør-Varanger	Ivar Øverli
50	Ullsfjord	Jon Arne Johansen
53	Balsfjord	Camilla Heimro
56	Midt-Troms	Line Mari Ryvoll
57	Bardu og Astafjord produsentlag	Anne Britt Hanstad
73	Harstad/Kvæfjord	Stine Krogh Johnsen
77	Ofoten	Roger Jakobsen
80	Andøy	Eirik Solvoll
81	Vesterålen	Veronica Hjellev
83	Bø	Rolf-Hugo Eriksen
88	Lofoten	Arild Johansen
91	Salten	Per Arne Joakimsen
92	Beiarn og Skjerstad	Andrè Kristoffersen
96	Sør-Salten	Christine Jonassen
98	Nord-Salten	Marita Helskog
111	Sømna	Daniel Davidsen
112	Velfjord	Gro Estensen
113	Vevelstad	Stig Roar Olsen
114	Vega	Ingebjørg Grindhaug
115	Brønnøy	Margrethe Moe

Prod.lag	Navn på produsentlag	Navn på leder
119	Hemnes	Allan Falkmo Hansen
120	Hattfjelldal	Anne Tove E. Lie
121	Vefsn og Grane	Dagfinn Mosheim
125	Ytre Helgeland	John-Erik Skjellnes Johansen
201	Vestnes	Grete Skar Misfjord
202	Rauma	Anders Øverbø
203	Neset	Børge Rød
204	Molde	Jorunn Gunnerød
208	Fræna nord	Ole Håkon Farstad
209	Hustadvika	Ole Per Nøsen
210	Averøy	Kari Raanes
212	Gjemnes	Jens Marius Harstad
213	Sunndal	Ragnhild Nes
214	Tingvoll	Marita Lervik
215	Surnadal og Halså	Stine Rangnes
216	Rindal	Ivar Myklegard
220	Aure og Smøla	Arve Johan Goa
222	Hemne	Trine Reinfjell Engdal
223	Snillfjord, Hitra og Frøya	Torbjørn Flenstad
225	Agdenes	Olav Sterten
226	Orkdal	Inger Karin Dyndal
228	Meldal	Ole Johan Svartbekk
229	Rennebu	Kristine Ek Brattset
230	Oppdal	Stein Richard Outzen
231	Røros	Stian Greni
233	Midtre Gauldal	Anne Sundli
235	Melhus	Odd Erik Gåsbakk

Prod.lag	Navn på produsentlag	Navn på leder
237	Skaun	Ole Otterstad
238	Trondheim og Omegn	Ingunn Dretvik
240	Leksvik	Nils Tronstad
242	Rissa	Vegard Aune
243	Ørland og Bjugn	Arne Hernes
245	Åfjord	Erling Iversen
248	Osen	Mildrid Einmo
249	Tydal/Selbu	Jo Vegard Hilmo
250	Stjørdal og Meråker	Mona Raaen
253	Levanger og Frosta	Torbjørn Støre
255	Verdal	Hans Olav Minsås
256	Inderøy/Sparbu	Åge Morten Stavran
258	Steinkjer	Erland Kjesbu
260	Snåsa	Jo Ivar Husås
261	Beitstad/Verran	Johan Kristian Daling
262	Namdalseid og Flatanger	Sol Hege Elden Urtegård
264	Namsos	Trine Skjærvik
265	Midtre Namdal	Lene Elise Mevassvik
267	Indre Namdal	Knut Magne Trones
272	Ytre Namdal	Jacob Sandvik
400	Nordvest	Per Berge
401	Eid & Bremanger	Cecilie Bjørlo
402	Hornindal og Stryn	Silje Åsnes Skarstein
403	Gloppen	Per Jarle Myklebust
405	Flora	Beate Steindal
406	Naustdal	Tor Arne Herstad



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Tillitsvalgte

Produsentlagsledere

TINE-kartet

TINE Gruppa

Bærekraftsvedlegg

Produsentlagsledere forts.

Prod.lag	Navn på produsentlag	Navn på leder
407	Førde og Kvammen	Terje Hagen
408	Jølster	Inger Birgitte Flatjord Kjosnes
409	Vik og Balestrand	Asbjørn Grindedal
410	Indre Sogn	Per Hilleren
411	Luster	Tomas Kjørlaug
414	Nordre Sunnmøre	Ann Mari Bjørnøy
420	Indre Sunnmøre	Karl Inge Lilleås
422	Sunnylven, Stranda og Sykkylven	Per Kristian Gjerde
424	Søre Sunnmøre	Kristine Godø
451	Sand/Vikedal	Sigrid Bakka
452	Etne/Vindafjord	Bård Oliver Gjellestad
452	Etne/Vindafjord	Kristian Nordgård
454	Sunnhordland	Randi Dalen
456	Folgefonn	Knut Flatebø
457	Hardanger	Nils Neteland
460	Voss og Indre Hardanger	Ove Neteland
462	Vossestrand	Leif Arne Lirhus
463	Vaksdal & Modalen	Magnar Nese
467	Midthordaland	Eivind Myrdal
469	Nordhordland	Kari Heggenes Kvammen
470	Masfjorden nord, Gulen, Høyanger sør	Eldfrid Førde
473	HAFS	Arnt Inge Hjelmeland
474	Gaular og Høyanger Nord	Margun Myrmel Øren
610	Haugaland	Lisa R. Langåker
611	Skjold/Vik	Norleif Fjeldheim
612	Bokn/Tysvær	Louis Medhaug
615	Finnøy	Njål Meling
616	Rennesøy	Ivar Finnesand

Prod.lag	Navn på produsentlag	Navn på leder
617	Hjelmeland	Gunnar Bø
618	Strand/Forsand	Geir Johan Heggheim
620	Nord-Jæren	Trond Vistnes
621	Sandnes	Marianne Haga
623	Gjesdal	Torben Gilje
625	Klepp	Jan Arild Anda
626	Time	Øystein Susort
628	Nærbø	Trond Lode
629	Varhaug	Geir Egil Ånestad
630	Vigrestad/Ogna	Elling Aarsland
631	Bjerkreim	Tor Gaute Eikeland
633	Dalane	May Sissel Nodland
634	Lund	Øyvind Steinnes
651	Hauklid Aust Geit	Kirsti Sandland
654	Vest-Telemark	Aasmund Nordstoga
657	Gaustafjell	Olav Nordbø
659	Nedre Telemark	Kim E. Ellingsen
665	Østre Agder	Kåre Gunnar Fløystad
667	Setesdal	Tom Løland
673	Kristiansand og Lindesnes produsentlag	Torstein Kaddan
675	Midtre Vest-Agder	Audun Meland
678	Lister	Ole Helle
701	Ringsaker	Ole Morten Lier
704	Midt-Hedmark	Thomas C.M. French
708	Trysil og Engerdal	Halvor Hansson
711	Alvdal	Ingar Moldstad
712	Folldal	Erik Stuedal
713	Tynset og Rendalen	Eivind Langberg Vangen
715	Tolga	Ole Oscar Kleven
716	Os	Aina Eggen

Prod.lag	Navn på produsentlag	Navn på leder
730	Lesja/Dovre	Pål-Lasse Torstad
733	Lom og Skjåk	Hans Jørgen Bøye
734	Sel og Vågå	Roger Pladsen
743	Fron	Wenche Kvebu Bjørli
744	Ringebu/Fåvang	Mari Holen Berge
745	Gausdal	Jon Fjeldet
746	Lillehammer	Lars Høvren
761	Nedre Buskerud	Kristian Kjenseth Lundteigen
763	Rollag/Nore/Uvdal	Anne Beate Rye Teigen
765	Vestfold	Andreas Botne
770	Nedre Hallingdal	Oskar Renslo
772	Hemsedal	Ove Yrstad Vøllo
773	Ål og Hol	Liv Marit Hamarsbøen
775	Sør Valdres	Knut-Harald Bergum
777	Vestre Slidre	Marianne Aastad
778	Øystre Slidre	Guri Hegge Skrindsrud
779	Vang	Jon Lerhol
780	Hadeland	Jon Tøfte
781	Gjøvik	Margunn Nummedal
782	Toten	Johannes Stikbakke
783	Land/Etnedal	Arne Goplen
850	Indre Østfold	Randi Liverud
851	Søndre Østfold	Lars Håkon Wennersberg
852	Søndre Akershus	Jon Ansten Johansen
853	Øvre Romerike	Ole Kristian Skallerud
855	Glåmdal	Hans Kristian Bakken



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Tillitsvalgte

Produsentlagsledere

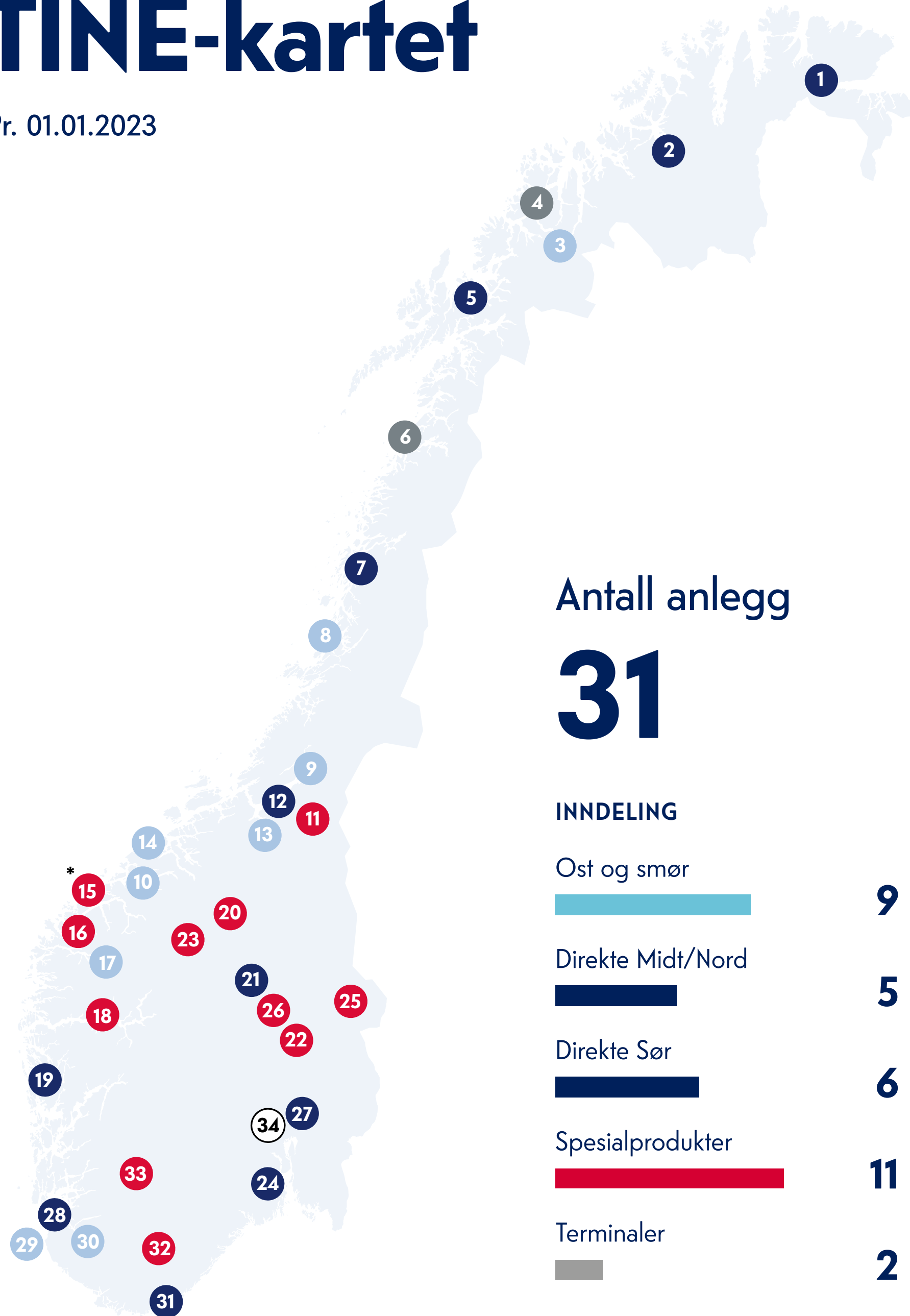
TINE-kartet

TINE Gruppa

Bærekraftsvedlegg

TINE-kartet

Pr. 01.01.2023



- TINE Tana**
Søtmelk, Kesam®, fløte, rømmekolle, proteinyoghurt, smør, kulturmilk, lager og distribusjon
- TINE Alta**
Søtmelk, fløte, lager og distribusjon
- TINE Størsteinnes**
Norvegia®, Norvegia® Nøkkel, brunost, Snøfrisk® Hvit geitost
- TINE Tromsø**
Lager, omlasting og distribusjon
- TINE Harstad**
Søtmelk, rømme, fløte, juice, lager og distribusjon
- TINE Bodø**
Lager, omlasting og distribusjon
- TINE Sandnessjøen**
Søtmelk, tørrmelk, smør, fløte, lager, omlasting og distribusjon
- TINE Sømna**
Norvegia®: Original og Lettost, Østavind®, Norsk Gräddost
- TINE Verdal**
Norvegia®: Original og Økologisk, Jarlsberg®, Norsk Gräddost, Norsk Cheddar, smør, Bremykt®, tørkede myseprodukter
- TINE Tresfjord**
Ridder® og Norsk Port Salut
- TINE Selbu**
Normanna®, Selbu Blå®, Norzola®, KYBOS®, ternet marinert Jarlsberg®
- TINE Tunga**
Søt og syrnnet melk, fløte, Biola®, Go'morgen® Yoghurt, økologisk kefir og melk, lager og distribusjon
- TINE Heimdal**
Revet, skivet og stykket ost, pakking, lagring og eksport
- TINE Elnesvågen**
Jarlsberg®, Norsk Sveitser, Norsk Alpeost, Norvegia®
- TINE Ålesund**
Søt og syrnnet melk, fløte, YT®, iskaffe, Piano® desserter, kremer og sauser, Sjøkomelk *Lager og distribusjon er under Direkte Midt/Nord
- TINE Ørsta**
Norsk Edamer, Kvitlin, TINE® Kremgo®, Snøfrisk®, kremostbase og leieproduksjon
- TINE Byrkjelo**
Norvegia® produksjon og porsjonspakk, brunost, leieproduksjon
- TINE Vik**
Gamalost, Mylsa, bringebærjuice
- TINE Bergen**
Søtmelk, fløte, juice, lager og distribusjon
- TINE Dovre**
Norsk Brie og Norsk Camembert, Dovre Hvitmuggost m/ku- og geitemelk
- TINE Frya**
Søt og syrnnet melk, rømme, cottage cheese, Yoplait® og TINE® Yoghurt, gresk type yoghurt, fløte, lager og distribusjon
- TINE Brumunddal**
Laktosefrie produkter, langtidsholdbare konsummelkprodukter, smaksatt melk, juice, desserter, YT® Protein, GRYR®, E+®, ingrediens- og melkepulverprodukter, melkekonsentrater
- TINE Lom & Skjåk**
Brunost, dravle, søst og gommeprodukter
- TINE Sem**
Søtmelk, fløte, lager og distribusjon
- TINE Trysil**
Pultost – Løiten, Hedemark og Lillehammer
- TINE Tretten**
Smelteost, grøter, desserter, honning
- TINE Oslo**
Søt og syrnnet melk, økologisk melk, økologisk kefir, fløte, yoghurt, rømme, juice, iste, lager og distribusjon
- TINE Sola**
Søt og syrnnet melk, økologisk melk, fløte, lager og distribusjon
- TINE Klepp**
Revet, skivet og stykket ost, pakking, lagring, import og eksport
- TINE Jæren**
Norvegia®: Original, Smaksrik, Lettost, Jarlsberg®, Norsk Mozzarella, prim, pizzatopping, smør, Brelett®, smørølje, tørkede myseprodukter
- TINE Kristiansand**
Søt og syrnnet melk, fløte, lager og distribusjon
- TINE Setesdal**
Rømmegrøt, Ryfylkegome. Smør: økologisk, laktosefritt, kuvert, Kviteseidsmør, Setesdalssmør
- TINE Haukeli**
Norsk Chevre, frozen curd
- TINE SA Hovedkontor Oslo**



Årsrapport 2022

Styrets beretning

Finansregnskap

Øvrig informasjon

Tillitsvalgte

Produsentlagsledere

TINE-kartet

TINE Gruppa

Bærekraftsvedlegg

TINE Gruppa



Hovedkontor

TINE SA

Postboks 113 Kalbakken, 0902 Oslo

www.tine.no

Telefon: 03080

firmapost@tine.no

Heleide datterselskap

Diplom-Is AS

Postboks 23, 1483 Hagan

Telefon: 02001

Wernersson Ost AB

Industrivägen 5

523 90 Ulricehamn, Sverige

Telefon: +46(0)10-1615600

Norseland Inc.

1250 East Main Street

Stamford, CT 06902 USA

Telefon: +1 203 324 5620

Norseland Ltd.

Somerton Road, Ilchester

Somerset BA22 8JU, England

Telefon: +44(0)1935 842800

TINE Ireland Ltd.

Mogeely, Co.Cork, P25R7W6

Irland

Telefon: +353(87)4348079

Deleid Datterselskap

Fjordland AS

Brynsengveien 10, 0667 Oslo

Telefon: 22 97 49 00

Mimiro AS

Postboks 57, 1431 Ås

Telefon: 48 16 89 89



Design

Tania Goffredo Design
TINE Design

Bilder

Torstein Kiserud
TINE Mediebank



Bærekraftsvedlegg

2022



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Det vesentlige

Sammen skaper vi bærekraftig matproduksjon

Som en av Norges største matprodusenter påvirker vi omgivelsene våre både positivt og negativt. Samfunnet rundt oss og våre interesser har ulike forventninger til at vi skal ta vårt samfunnsansvar på alvor og bidra til en bærekraftig utvikling. Derfor har vi utarbeidet en vesentlighetsanalyse som vektlegger TINEs påvirkning av samfunnet vårt.

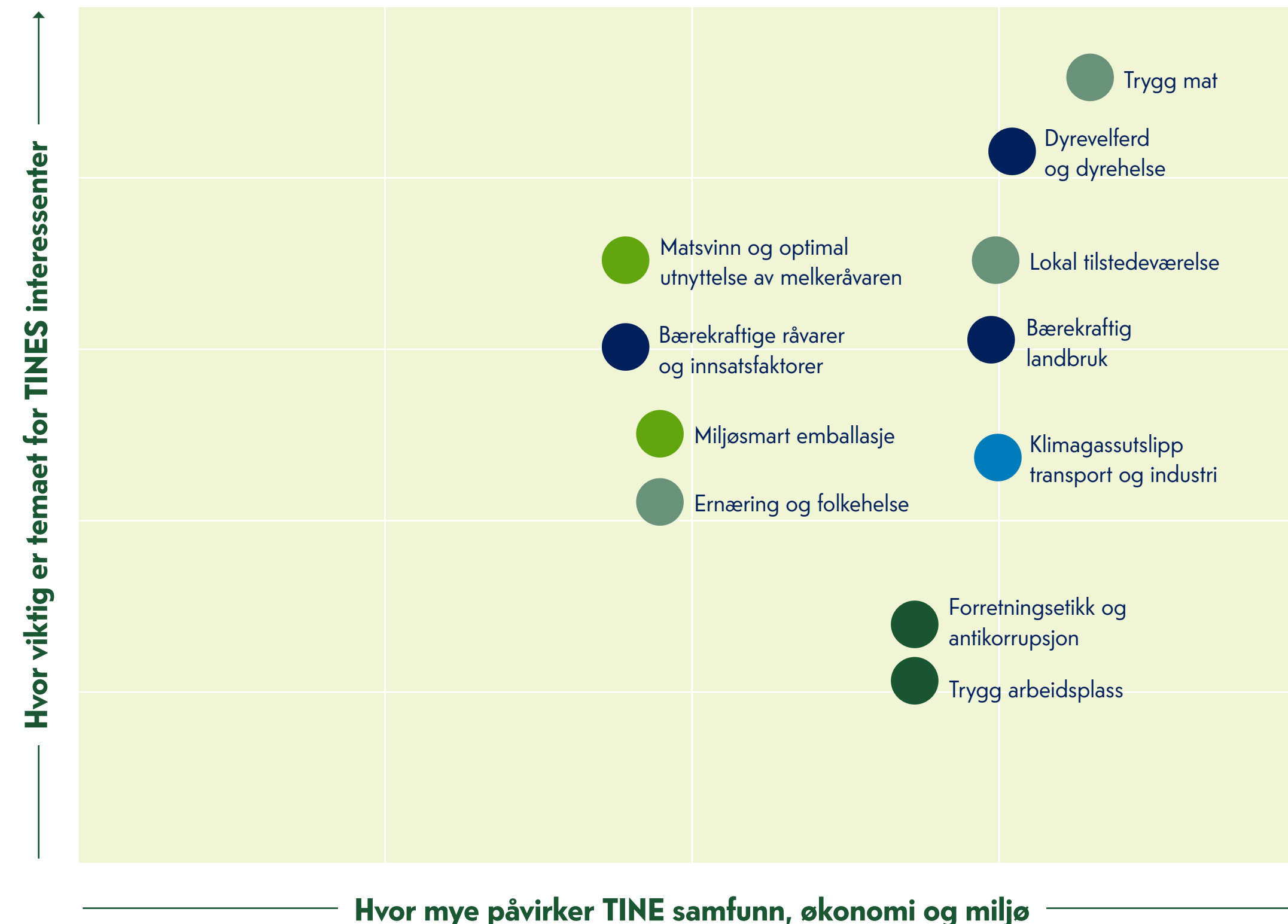
Bakgrunn for vesentlighetsanalysen

Analysen bygger på løpende dialog med interessenter, innsiktsarbeid og kunnskapsinnhenting fra viktige aktører. Vi vektlegger hvordan TINE påvirker samfunnet vårt – klimaet, miljøet, dyr og mennesker. Samtidig lytter vi til samfunnet rundt oss og hvilke forventninger og krav de forskjellige interessentene stiller til vår virksomhet. Basert på disse vurderingene har vi utarbeidet en liste over vesentlige områder.

Vi prioriterer våre vesentlige områder etter hvor omfattende de negative eller positive påvirkningene til TINE er, alvorlighetsgraden ved negative påvirkninger på klima, miljø og samfunn og sannsynligheten for at TINEs aktiviteter faktisk har en påvirkning. Disse er godkjent av konsernledelsen og godt forankret i hele organisasjonen hvor konsernområdene arbeider med sine respektive tema.

Våre vesentlige områder

- Trygg mat
- Bærekraftig landbruk
- Ernæring og folkehelse
- Lokal tilstedeværelse
- Trygg arbeidsplass
- Dyrevelferd og dyrehelse
- Matsvinn og optimal utnyttelse av melkeråvaren
- Klimagassutslipp fra transport og produksjon
- Forretningsetikk og antikorrupsjon
- Miljøsmart emballasje
- Bærekraftige råvarer og innsatsfaktorer
- Medarbeidernes hverdag (tatt inn i 2022)



Denne analysen ble gjort i 2018. I 2022 oppdaterte vi våre vesentlige området, og tok inn temaet "Medarbeiderens hverdag". Hele analysen skal oppdateres i 2023.



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse



Våre områder – hvorfor er de vesentlige?

Trygg mat. Mattrygghet og produktkvalitet er av største betydning for TINE, og forbrukeren skal vite at dette er noe TINE tar på største alvor.

Dyrevelferd og dyrehelse. Det er bonden, kua og geita som er selve fundamentet i TINEs virksomhet. Derfor har TINEs melkeprodusenter et tydelig ansvar i å sørge for at dyra behandles godt og har det bra.

Lokal tilstedeværelse. TINE henter og leverer kvalitetsprodukter basert på norske råvarer, hver eneste dag, over hele vårt langstrakte land. TINE er nære – tett på hele verdikjeden – fra jord til bord. Vår tilstedeværelse bidrar med betydelig lokal verdiskapning og lokale arbeidsplasser. Sammen skaper vi et levende Norge – og det skal vi verne om.

Bærekraftig landbruk. Å drive med noe som er helt essensielt – nemlig matproduksjon – påvirker klimaet vårt. Kuas metanutslipp påvirker, men det gjør beitemark også. Beitemark, der kua og geita beiter, bidrar til karbonbinding og solrefleksjon (albedo-effekt) – og det er positivt for klima. Vi må spille på lag med naturen, fordi vi har en gjensidig avhengighet. Store endringer i natur og klima vil ramme TINEs tilgang på melk og andre råvarer. Samtidig ser vi at befolkningen er opptatt av hvilken klimaeffekt ulike matvarer har. Derfor er TINE svært opptatt av bærekraftig utnyttelse av jordens ressurser.

Klimagassutslipp fra transport og produksjon. Det forventes av våre interessenter at vi bidrar til å nå Norges mål om å kutte klimagassutslipp med 50 prosent innen 2050. Påvirkningene på naturen og samfunnet vårt kan mulig bli katastrofale dersom ikke alle aktører bidrar.

Forretningsetikk og antikorrupsjon. TINE har mange roller og opptrer både som arbeidsgiver, kunde, leverandør, samarbeidspartner og eier. Å ha tydelige retningslinjer for etisk opptreden er svært viktig for å skape positive ringvirkninger. TINE er avhengig av at medarbeidere, eiere, kunder, forbrukere og leverandører har tillit til at vi opptrer etisk ansvarlig.

Trygt og godt arbeidsmiljø. Friske medarbeidere i et godt arbeidsmiljø er en forutsetning for at TINE skal oppnå drift og kvalitet i alle ledd. TINE er arbeidsgiver for mange tusen mennesker, og har derfor et ansvar overfor deres arbeidshverdag. Medarbeidere skal ikke utsettes for uheldige fysiske eller psykiske belastninger, og ingen skal bli skadet eller syke som følge av arbeid.

Medarbeidernes hverdag. TINE skal ivareta den ansattes behov for en meningsfylt jobbhverdag, legge til rette for samspillet mellom mennesket og teknologi, og rette blikket fremover. I TINE har vi en kultur som kjennetegnes av høy integritet. Vi har mange engasjerte medarbeidere som ønsker å involvere seg. Vi er stolte av å jobbe i TINE og har

en positiv opplevelse av å være en del av noe større. I TINE skal du kunne gå på jobb og være den beste versjonen av deg selv. Arbeidsmiljøet vårt skal være preget av likeverd, respekt og omtanke. Vi inkluderer og involverer hverandre, tilrettelegger for mangfold og gir alle like muligheter.

Matsvinn og optimal utnyttelse av melkeråvaren. Kasting av mat påvirker ikke bare økonomi, det påvirker i høy grad også miljøet og sosiale utfordringer. Matproduksjon slipper ut klimagasser, legger press på natur og biologisk mangfold og krever mye ressurser. Å kaste mat påvirker oss økonomisk, miljømessig og etisk. Det skyldes at matproduksjon er forbundet med klimagassutslipp, og generelt krever store ressurser. Det er derfor svært vesentlig for TINE å minimere matsvinn; det påvirker det store klima- og miljøregnskapet positivt, og samtidig er det etisk og sosialt uforsvarlig å kaste spiselig mat.

Ernæring og folkehelse. Melk og meieri er en kilde til mange viktige næringsstoffer, men bidrar også med mettett fett. Et variert og sunt kosthold kombinert med fysisk aktivitet vil dempe sykdomsbyrden i Norge. Dermed kan TINE bidra positivt til menneskers helse gjennom våre næringsrike produkter.

Miljøsmart emballasje. Som en stor forbruker av emballasje er TINE opptatt av å minimere de negative påvirkningene emballasjen har på klima og miljø. Emballasje som ikke samles opp i retursystemer og havner på avveie er et stort miljøproblem. Samtidig slipper emballasjeproduksjon ut klimagasser. TINE er opptatt av miljøsmart emballasje og velfungerende retursystemer.

Bærekraftige råvarer og innsatsfaktorer. I tillegg til melk, er vi avhengig av mange råvarer og innsatsfaktorer. Ved valg av leverandører og samarbeidsformer har vi mulighet til å påvirke positivt, både sosiale forhold så vel som klima og miljøaspekter.



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Bærekraft på gården

TINE foredler melken fra våre i underkant av 7000 gårder til ulike meieriprodukter. Samfunnsansvaret, selve oppdraget vårt – er å forsyne det norske folk med trygge produkter av høy kvalitet. Samtidig vet vi at nærmere 80 prosent av TINEs klimagassutslipp kommer fra gårdene som leverer melk.

TINEs melk påvirker klima og natur

Melken har vært gjennom en lang reise. Kua skal ha fôr og vann, melken skal fraktes fra gård til meieri hvor den foredles, og tappes på kartonger før den kjøres ut til butikkene. Melkas verdikjede påvirker omgivelsene, både positivt og negativt. Kua utnytter gras som ellers ikke kan brukes til menneskemat. Kyr på sommerbeite bidrar til å bevare biomangfoldet og øke karbonlagrene i jorda. Samtidig er kua en drøvtygger, som betyr at den slipper ut klimagassen metan.

Store endringer i naturen og klimaet – som ekstremvær, styrtregn, og enten veldig våte eller tørre sommermåneder – vil ramme oss i tiden fremover. Dette gir utfordringer for både vårarbeid og innhøsting av gras og korn. Derfor er vi opptatt av å bidra til bærekraftig bruk av jordas ressurser, og å begrense klima- og miljøendringene. Samtidig er befolkningen, interesseorganisasjoner og myndigheter i økende grad opptatt av hvilken effekt ulike matvarer har på klimaet. Bærekraftige produkter med lavt klimaavtrykk vil styrke konkurransekraften.

Arbeidet med å bidra til en mer bærekraftig melkeproduksjon starter ute på gården. TINE har 166 rådgivere som er i tett kontakt med melkebøndene.

De gir råd og veiledning innen fôring, melkekvalitet, avl, helse, dyrevelferd og klima. TINEs rådgivere har en sentral rolle i arbeidet med å veilede bøndene til å redusere klimagassutslippet fra melkeproduksjonen. Klimagassutslippet på melkegårdene, som metanutslipp fra kua, CO₂ fra landbruksmaskiner og lystgass fra gjødsel, er ikke et ansvar som hviler på TINE alene, men som vi deler sammen med den enkelte melkebonden.

Mål og visjon

Jordbruket i Norge står for 9,4 prosent av Norges samlede utslipp av klimagasser. Utslippet er redusert med 4,7 prosent fra 1990 til 2021¹. Nedgangen kan tilskrives blant annet at antall kuer er redusert, samtidig som melkeproduksjonen er opprettholdt. Et gjennomsnitt fra ulike forskningsrapporter viser et utslipp på 1,15 kilo CO₂e per kilo melk produsert i Norge, mens snittet på verdensbasis ligger på 2,60 kilo CO₂e. Dette omfatter utslipp i hele verdikjeden fra gård til forbruker².

Landbruket har i avtale med myndighetene forpliktet seg til å redusere klimagassutslippet med 5 millioner tonn CO₂e i perioden 2021 til 2030. TINE sier tydelig at vi er klare til å bidra til at målet blir nådd. Viktige områder i dette arbeidet er å forbedre fôring og sikre bærekraftige fôrråvarer, dyrehelse og avl, bedre gjødselhåndtering og god agronomi med jorda som karbonlager.



1) <https://miljostatus.miljodirektoratet.no/tema/klima/norske-utslipp-av-klimagasser/klimagassutslipp-fra-jordbruk/>

Og; <https://www.ssb.no/natur-og-miljo/forurensning-og-klima/statistikk/utslipp-til-luft>

2) CICERO. Report 2016:04. Climate footprints of Norwegian Dairy and Meat – a synthesis
Og; Tackling climate change through livestock, Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome, 2013



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Bærekraftig fôr

Hvordan kua spiser har mye å si for hvor mye metan som dannes i fordøyelsesprosessen. TINEs melkebønder har kyr og geiter som har et stort behov for godt og næringsrikt fôr. TINE har et tydelig ansvar for å bidra til å redusere metanutslippet fra kuene, og riktig fôr og fôring er en viktig del av arbeidet.

Nærmere 60 prosent av fôret til melkekua er gress, mens de resterende 40 prosentene er kraftfôr.⁵ I kraftfôret er det i overkant av 60 prosent norskproduserte råvarer som bygg, havre og hvete. De resterende 37 prosentene av kraftfôret er importerte karbohydrat og proteindråvarer som roesnitter, mais, melasse, soya, raps og fett, samt vitaminer og mineraler. Totalt er om lag 82 prosent av hva dyra spiser norske råvarer. God fôrrådgiving fra TINEs rådgivere kombinert med høy grovfôr kvalitet, nye proteinkilder og riktig høstetidspunkt skal øke andelen av norskprodusert fôr.

I Norge er det hovedsakelig tre produsenter av kraftfôr til husdyr som melkeprodusentene kjøper sitt kraftfôr fra. Sammensetningen av kraftfôret bestemmes av den enkelte kraftfôrprodusent, men det ligger noen politiske føringer på nasjonalt nivå. Som mottaker av melk har TINE mulighet til å påvirke både fôr- og melkeprodusenter til å endre produksjonen og bruk av kraftfôr i en mer bærekraftig retning. TINE har som et langsiktig mål at alt fôr til norske melkekyr skal være produsert i Norge.

En begrensning er at melkeprodusentene bestemmer selv hvilke fôrmidler de gir dyra sine ut fra målene de har for gårdens melkeproduksjon.



Soya og palmefett

Bruken av vegetabilsk fett i form av palmefettbaserte fettsyrer er stabil og lav etter at bransjeavtalen ble implementert noen år tilbake. Denne bransjestandarden stiller krav til sertifisering for bærekraftig fremstilling av palmefett, i tillegg til at det ble satt en øvre grense på andel palmefett i fôret på 3 prosent. I 2015 signerte fôrbransjen soyaerklæringen⁴, som gir en tydelig retning for å begrense miljøkonsekvensene av soya. I dag er alt soyamel til drøvtyggerfôr i Norge av brasiliansk opprinnelse sertifisert i henhold til enten ProTerra eller RTRS.

5) <https://www.animalia.no/no/samfunn/hva-spiser-husdyra/>

4) THE NORWEGIAN COMMITMENTS ON SUSTAINABLE SOY AND FORESTS 2015



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Friske dyr som har det bra

TINE og den enkelte melkeprodusent har ansvaret for at dyra behandles godt og er friske. Derfor må vi ha god kunnskap om hvordan vi sikrer god dyrevelferd i moderne norsk husdyrhold. At dyra har det bra og er friske, er en forutsetning for bærekraftig melkeproduksjon og etisk ansvar.

Riktig retning for Dyrevelferdsindikatoren

Dyrevelferdsindikatoren er verktøyet som gir den enkelte bonde viktig informasjon om hvordan dyrevelferden utvikler seg, og hvordan den kan forbedres kontinuerlig slik at vi reduserer de negative påvirkningene på dyra. Vårt mål er å se en kontinuerlig forbedring fra år til år i indeksverdien.

Indikatoren er satt sammen av ti delindikatorer. Disse er basert på produksjonsdata registrert i Kukontrollen og benytter Verdens dyrehelseorganisasjon (OIE) sin standard for vurdering av dyrevelferd. Dataene oppdateres månedlig, og resultatet for siste 12-månedersperiode vurderes mot referanseåret 2015 (indikatorverdien = 100).

Vi er fornøyde med at dyrevelferdsindikatoren fortsetter å stige også i 2022. Verdien var ved utgangen av fjoråret på 107,1. Ved utgangen av 2022 er indikatorverdien på 107,9. Det er satt minstekrav til datagrunnlaget på gården for å få beregnet dyrevelferdsindikator. Det er fortsatt områder vi må forbedre oss på. Vi har spesielt fokus på kalvehelse også i 2022 ettersom trenden ikke har snudd til det bedre innenfor denne delindikatoren.

Dyrehelse og dyrevelferd

	2022	2021	2020
Dyrevelferdsindikator	107,9	107,1	106,0

TINEs rådgivere er til stede på gården

Dyrevelferdsindikatoren, vårt nye dyrevelferdsprogram og fjøsrunder med våre rådgivere sørger for at melkebonden får den oppfølgingen som trengs for å opprettholde god dyrevelferd og dyrehelse. Melkebonden påvirker direkte hvordan hverdagen til dyrene er. God dyrevelferd kommer ikke av seg selv, det krever mye arbeid, gode rutiner og forebyggende tiltak. For å lykkes må blant annet kyrne få riktig føring, de må holdes rene og melkingen må være hygienisk. Dette, blant mange andre indikatorer, jobber våre rådgivere med å forbedre sammen med bonden. Med målrettet innsats har vi lyktes med å redusere flere sykdommer hos storfe gjennom årene, som fortsatt forekommer i andre europeiske land. Dette er viktig for å holde antibiotikaforbruket på et konstant lavere nivå.

Tine Rådgiving er i direkte kontakt med melkeprodusentene jevnlig. I TINE er det 166 rådgivere som gir bøndene råd og veiledning om flere aspekter som dyrehelse, klima og andre produksjonselementer. Dyrevelferdsindikatoren gir rådgiveren en indikasjon på hvordan forholdene for dyra er, men for å avdekke faktiske forhold i besetningen må man på besøk i fjøset. Det jobbes kontinuerlig fra flere hold, blant annet med bedre og mer grovfôr (gress), samt sykdom. Kalver som er godt fôra og har fått godt med råmelk er bedre beskyttet mot smitte og sykdom enn kalver som ikke har blitt fulgt godt opp fra fødselen av. Dersom det avdekkes forhold i dyreholdet som må rettes opp i, følger bestemte rutiner. Eventuelle varsler fra utenforstående skal håndteres etter samme rutine. Vi har også plikt til å varsle mattilsynet ved større avvik. Samtidig ligger det muligheter for å gi økonomiske sanksjoner om ikke påpekte forhold blir rettet opp.





Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Friske dyr er i alles interesse

TINEs interessenter stiller krav til at melkeproduksjonen foregår under gode forhold for dyrene. Gjennom kundedialog og forbrukerundersøkelser ser vi tydelige forventninger og interesse for dyrevelferd. Dette motiverer og driver oss til å jobbe videre for en kontinuerlig forbedring i dyrevelferdsindikatoren. Ved å være tettere på melkebondens hverdag gjennom fjøsrunder og dyrevelferdsprogrammet, svarer vi ut vårt eget ansvar og interessentenes forventninger. Melkebøndene er en viktig interessent i dette arbeidet, og får mye og løpende informasjon om temaet. TINE har en tydelig målsetning om å være den matprodusenten i Norge som leverer best på dyrevelferd. Dyrevelferdsindikatoren er en måte å dokumentere og kommunisere dette på ovenfor våre interessenter.

Lavt forbruk av antibiotika i norsk husdyrhold

Antibiotikaforbruket i norsk husdyrhold holder seg svært lavt sammenlignet med andre europeiske land, ifølge våre overvåkninger. TINEs holdning er at medisinsk behandling kun skal brukes helbredende og der det er medisinsk begrunnet. Smertestillende og betennelsesdempende medisiner brukes som støttebehandling ved smertefulle tilstander. Akutt syke dyr kan ha behov for antibiotika for å bli friske.

All melk som kommer på tankbiler inn til TINEs anlegg blir kontrollert for innhold av antibiotika. I 2022 var det 46 leveranser (46 kumelk og 0 geitemelk) med spor av antibiotika av typen penicilliner. Dette er en oppgang fra 42 leveranser i 2021. For å unngå eventuell overføring av antibiotika til produktene blir denne melka vraket og registrert som matsvinn.





Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Lokal tilstedeværelse

TINE henter melk fra i underkant av 7000 gårder fra nord til sør. Som et samvirke eid av bonden, bidrar vi ikke bare til at nordmenn får bærekraftig, sunn og kortreist mat på bordet, men også til at lærere, butikkansatte, elektrikere, rørleggere, sykepleiere og mange viktige samfunnsfunksjoner kan leve og jobbe i alle deler av landet.

Stolt historie

Siden starten i 1856 da 40 bønder samlet sine melkekyr i Rausjødalen, har TINE foredlet melk, en av Norges viktigste naturressurser. TINE ønsker å ta ansvar for å sikre muligheten for melkeproduksjon i hele landet, og bidra til at viktige ressurser blir utnyttet til norsk matproduksjon.

Vi har et ansvar

TINE har skapt tradisjoner vi har et ansvar for å ta vare på. Vi er tett på hele verdikjeden, som gir god og trygg mat basert på norske råvarer. Vi er de mange små, som bidrar til et levende distrikt-Norge der kulturlandskapet pleies og kultiveres, et viktig fellesgode for hele befolkningen. Dette er betydelige bidrag i den norske verdiskapingen.

Betydelige ringvirkninger

I 2020 utarbeidet TINE et samfunnsregnskap som viser at selskapet bidro med 26 000 arbeidsplasser og 23 milliarder kroner i verdiskapning for Norge det året. Det viser også at hver av de norske melkeprodusentene skaper 2,4 årsverk utenom gården av sin melkeproduksjon. I tillegg kommer ringvirkninger av kjøttproduksjon og andre produksjoner på gården.

For 2022 har vi laget et forenklet samfunnsregnskap som viser hvordan viktige utbetalinger fra TINE er relativt jevnt fordelt på de ulike regionene i Norge. Dette gir et godt bilde av hvordan TINE er en viktig bidragsyter til lokal verdiskaping og tilstedeværelse. Det viser at norsk matproduksjon utgjør en forskjell.

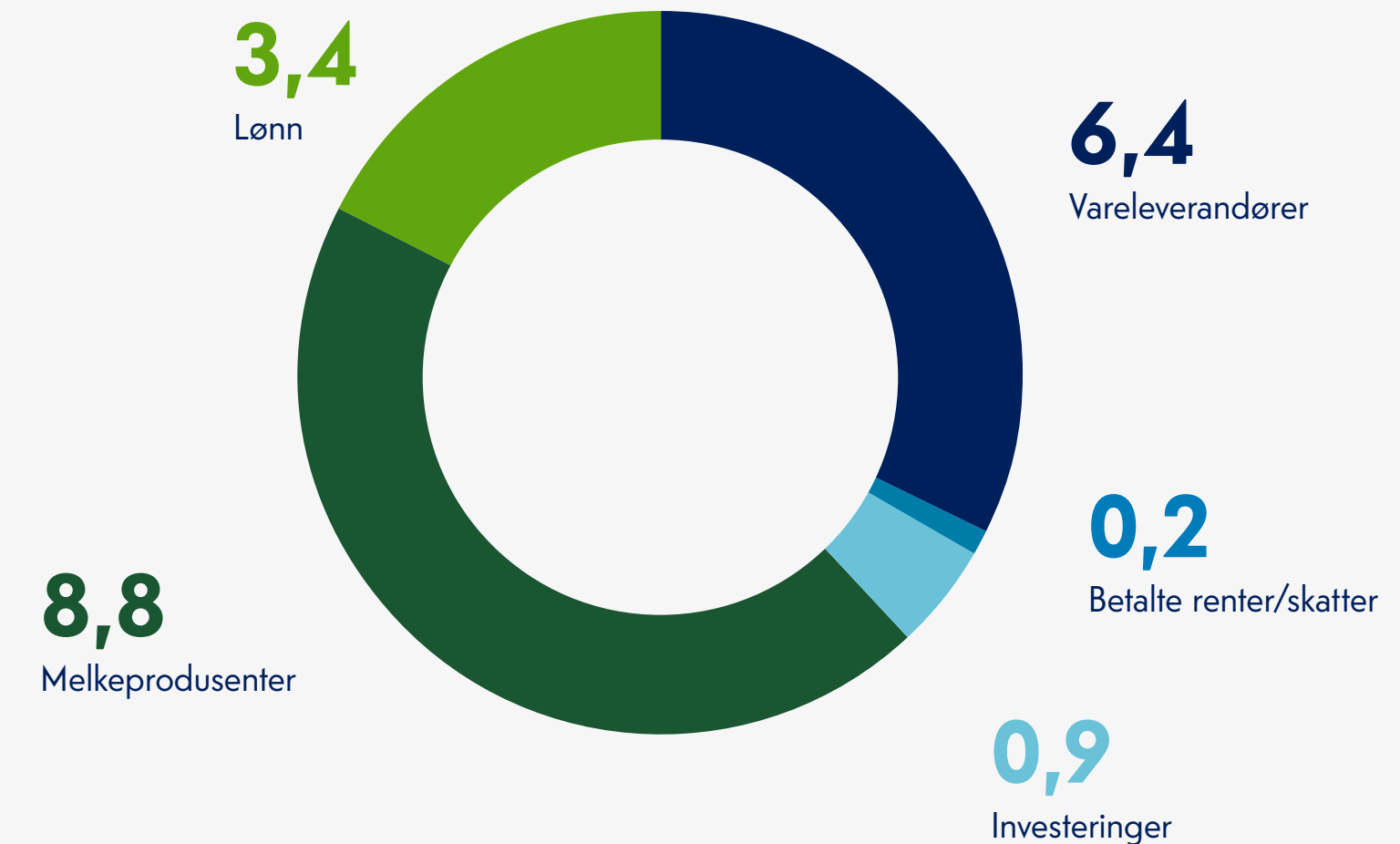
Mye fastlandsindustri er lagt ned eller flyttet til utlandet, men i perioden 2011 til 2022 har TINE investert om lag 13 milliarder kroner i våre meieranlegg og andre driftsmidler. Ofte skjer dette i bygder hvor det er lite annen industri. Bare de siste to årene er det investert 50 millioner ved meieriet på Dovre og 230 millioner ved meieriet på Storsteinnes. Dette er viktige

investeringer som både sikrer produksjonen av hvitmuggost og ulike geiteoster, og ikke minst lokale arbeidsplasser og melkeproduksjon i distriktene.

«Sammen skaper vi et levende Norge» heter det i visjonen vår. Ringvirkningene som melkebøndene og TINE skaper, er et godt bilde på hvordan vi nettopp innfrir vår visjon.

Samfunnsregnskap 2022

Utbetalinger / Mrd. NOK



Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Medarbeidernes hverdag

Arbeidsdagen til våre medarbeidere skal oppleves meningsfylt, trygg, motiverende og utviklende. Arbeidsplassen er et sted de ansatte tilbringer svært mye tid og som påvirker hverdagen i stor grad. Derfor jobber vi systematisk med å skape et godt og inkluderende arbeidsmiljø.

Medarbeiderundersøkelsen

Det gleder oss å se at våre medarbeidere på overordnet nivå opplever jobben som like meningsfull i 2022 som de gjorde i 2021. Stoltheten av å være med på å realisere TINEs visjon om å skape et levende Norge er også opprettholdt. Dette gjelder ansatte i hele TINE, uavhengig av stilling eller arbeidsområde. 91,5 prosent svarte på årets medarbeiderundersøkelse. Vår målsetning er en svarprosent over 90.

Resultatet holder seg stort sett på samme nivå som i fjor, til tross for betydelige endringer og omorganisering. Vi noterer en liten tilbakegang for faktorene samarbeid, mening og oppgavebetydning, opplæring og utvikling og ønske om å fortsette i TINE. Konkrete tiltak blir nå gjennomført inn i 2023 for å svare på utfordringene. Vi beholder våre gode resultater på et overordnet nivå. TINEs resultater er generelt gode på viktige faktorer som selvbestemmelse, rolle- og forventningsavklaring, støtte fra kollegaer, samarbeidsform med leder, og opplevelse av mestring.



Til tross for gode resultater overordnet så ser vi at det er variasjoner innen ulike enheter, og det er viktig med god oppfølging uansett resultat. Oppfølgingen gjøres av nærmeste leder i hver enkelt enhet, som en del av det systematiske forbedringsarbeidet.

Hverdagen til våre medarbeidere

Arbeidsmiljøet i TINE skal kjennetegnes ved trivsel, inkludering, tillit og engasjement. Vi aksepterer ingen form for upassende oppførsel, mobbing, trakassering eller diskriminering på grunn av kjønn, seksuell legning, alder, etnisitet eller religiøs overbevisning, for å nevne noen. Vi skal etterleve både lovgivningen i de land der TINE opererer, og TINEs interne retningslinjer. Alle ansatte og kontraktører skal bidra til å forbedre HMS-resultatene i TINE ved å etterleve regler og instruksjoner, rapportere farlige forhold og nesten-uhell, bidra til forbedringsarbeid samt å stoppe farlig og usikker handling utført av egne ansatte eller kontraktører.

TINE Kommunikasjon, bærekraft og HR er et eget konsernområde i TINE. Leder for konsernområdet har det overordnede ansvaret for selskapets arbeid innen etikk og arbeidsmiljø. Våre verdier er nedfelt i det styrende dokumentet for TINEs etiske retningslinjer, som kan leses her¹.

Likestilling og diskriminering

I TINEs to største funksjonsområder, Forsyning og Kommersiell enhet, er det per nå en jevn kjønnsbalanse i ledergruppene. Likestillingsarbeidet er en integrert del av driften i TINE og utøvelsen skjer i linjen. TINE har en lang verdikjede, og i noen miljøer er det overvekt av kvinner, mens det i andre miljøer er overvekt av menn. Derfor tar arbeidet utgangspunkt i de lokale forholdene. Ut over lokale organer, kan likestilling behandles i Konsernets samarbeidsutvalg (KSU) og Konsernets arbeidsmiljøutvalg (KAMU). I KSU sitter tillitsvalgte for

fagforeningene som har overenskomst med TINE og i KAMU sitter de sentralt valgte verneombudene i TINE vernetjeneste. TINEs toppledelse deltar i møtene.

Tiltak for å redusere risiko for diskriminering er følgende:

- Arbeid med felles verdier og holdning til arbeidsmiljø og likestilling
- Arbeid mot ubeviste fordommer i rekrutteringsprosesser
- Aktiv bruk av stillingsannonser for å styrke kjønnsbalansen

Med TINEs mange geografiske lokasjoner og ulike fagmiljøer er det både utfordrende og viktig å sikre felles verdier og holdninger til arbeidsmiljø og likestilling. Det er utarbeidet egne dilemmatreninger med kjønnsstatistikk. Dette for å sikre mest mulig lik holdning til likestilling uavhengig av hvor i TINE man jobber.

Kartlegging av lønn og ufrivillig deltid

TINE SA utførte en kartlegging i fjor på lønnsforskjeller mellom kvinner og menn totalt og på ulike stillingsnivå. Kartleggingen viste at kjønn ikke hensyntas i fastsettelse av lønn. TINE er bundet av ulike tariffavtaler som delvis styrer både lønnsfastsettelse og lønnsjusteringer. I tilfeller der lønn ikke er styrt av tariffavtale, vil vurderingen av lønn bygge på en kombinasjon av lønnsnivå i bransjen og sammenlignbare stillinger i TINE. Vår analyse viser ingen tegn til at kjønn påvirker lønn. Kartleggingen skjedde i samarbeid med tillitsvalgte, og tok for seg åtte ansatt-grupperinger. Vi skal i henhold til norsk lov utføre denne kartleggingen også i 2023, for å følge med på utviklingen videre. TINE gjorde også en kartlegging av ufrivillig deltid i en medarbeiderundersøkelse i fjor. Resultatet viste at 72 prosent er fornøyd med å jobbe deltid. Denne kartleggingen skal også oppdateres i 2023.

¹⁾ https://www.tine.no/om-tine/baerekraftig-forretningsvirksomhet-apenhetsloven/Tine_Etiske_retningslinjer_EKSTERN.pdf



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

En sikker og trygg arbeidsplass

Medarbeiderne er det viktigste vi har, og derfor kommer sikkerhet alltid først – enten du jobber i produksjonen, distribuerer varer, analyserer prøver på laboratoriet eller håndterer dyr ute på gården.

Hvorfor jobber vi målrettet med HMS

Arbeidet med sikkerhet og et trygt arbeidsmiljø er et tydelig ansvar TINE bærer overfor våre medarbeidere. Friske medarbeidere og stabil arbeidskraft i et helsefremmende arbeidsmiljø er også en forutsetning for at TINE skal oppnå effektiv drift og kvalitet i alle ledd. Arbeidet med HMS er også motivert av myndighetskrav, blant annet nedfelt i Arbeidsmiljøloven, Internkontrollforskriften, og av forventninger fra ulike interne og eksterne interessenter som ansatte, kunder og forbrukere. Systematisk HMS-arbeid i hele organisasjonen vil kunne motvirke fysiske og psykiske skader på ansatte, skader på materielle verdier og miljø, og større økonomiske kostnader eksempelvis ved økt sykefravær og mer krevende rekrutteringsprosesser.

HMS i hele verdikjeden

Det arbeides med HMS i alle ledd i verdikjeden til TINE. I TINEs egen produksjon og distribusjon skal ingen bli utsatt for uheldige fysiske eller psykiske belastninger som kan føre til helseplager. TINE har ansvar for å sikre forsvarlig arbeidsforhold hos våre leverandører. Ved etablering av kontrakter, stiller TINE krav til at leverandørene innfrir våre vilkår knyttet til HMS som blant annet dreier seg om menneskerettigheter, nulltoleranse for diskriminering, forbud mot barnearbeid, samt forsvarlig lønn for utført arbeid. Vi jobber også med HMS mot melkebøndene og hos våre kunder – som for eksempel å sikre gode veiforhold fram til gårdene og forsvarlig varelevering.

HMS-arbeid i leverandørkjeden

TINE er ansvarlig for interne prosesser, prosedyrer, instruksjoner, systemer og verktøy som sikrer etterlevelsen av krav gitt i Arbeidsmiljøloven og Forskrift om systematisk helse-, miljø-

og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften). Vi følger primært opp HMS-arbeidet internt i selskapet, men bidrar også med erfaringsoverføring og dialog om beste praksis overfor flere av våre leverandører som ledd i å styrke deres prestasjoner på HMS. TINE har ikke direkte innsyn i anliggender knyttet til HMS hos våre leverandører i det daglige, men har blant annet gjennom rapportering og leverandørrevisjoner mulighet til å få kjennskap og innsikt i HMS-forholdene hos leverandørene

Hvordan vi jobber

Kontinuerlig arbeid for reduksjon av sykefravær er ett av TINEs bærekraftsmål. Basert på analyser og statusrapporter fra enhetene jobbes det målrettet med å både redusere og forebygge sykefraværet. Helse, sikkerhet, trivsel, motivasjon, mestring, ergonomi, belastning, medvirkning. er faktorer vi fokuserer på. Status på etablerte måltall på HMS følges opp månedlig, og deles med konsernledelsen og de ansatte via månedsrapport, intranett og diverse møter. Det redegjøres for utviklingen og hvilke tiltak som er gjennomført i regelmessige resultatsikringsmøter med ledelsen. Hvordan de ulike enhetene jobber med å nå oppsatte mål blir kontrollert og verifisert gjennom blant annet internrevisjoner (HMS) og tilsyn fra Arbeidstilsynet.

Vi skal bli bedre

Vi er i stadig forbedringsprosess. TINE har i 2022 jobbet for å bedre personsikkerheten i selskapet. Styringssystemet for HMS er revidert med nye versjoner av styrende dokumenter og prosesser innenfor HMS. Vi har også arbeidet med å redusere sykefraværet i selskapet gjennom blant annet lederopplæring i sykefraværsoppfølging, grundig gjennomgang av prosessen for sykefraværsoppfølging,

Vår målsetting og visjon

HMS er en integrert del av hverdagen til alle i TINE. Vi skal skape en kultur der HMS ligger i «ryggraden» hos samtlige. Ingen skal skade seg mens de utfører arbeid for TINE. I TINEs retningslinjer for helse, sikkerhet og arbeidsmiljø står det at;

- Vi mener at alle ulykker kan forebygges. Derfor er vårt langsiktige mål null personskader på både ansatte, kontraktører og tredjepart.
- Vi er alle ansvarlige for egen og andres sikkerhet, og påpeker farlige forhold når vi ser dem.
- Vi følger de til enhver tid gjeldende instruksjoner for virksomheten for å forebygge arbeidsulykker og materielle skader.
- Vårt arbeidsmiljø skal kjennetegnes ved trivsel, inkludering, tillit og engasjement.

og arbeid med å innføre nytt Human Capital Management system for TINE. Vi har arrangert en rekke HMS-dager på ulike anlegg gjennom året. På flere av disse har «nærvær» vært tema. Vi har generelt hatt fokus på forebyggende HMS-arbeid gjennom blant annet opplæring, informasjonsdeling og etablering av fagnettverk innenfor HR-området.



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

TINEs ringvirkninger strekker seg utover vår egen verdikjede og våre egne lokaler – med både direkte og indirekte påvirkning. Derfor har TINE en tydelig nullvisjon for brudd på etiske retningslinjer.

Skal TINE nå sin visjon og sine forretningsmessige mål, er vi avhengige av at medarbeidere, eiere, kunder, forbrukere og andre interessenter har tillit til oss. Dersom vi ikke opptrer i tråd med våre etiske retningslinjer kan det påvirke mennesker i samfunnet og våre samarbeidspartnere negativt. I en stor arbeidstakerorganisasjon som TINE, er det konstant fokus på å forhindre maktmisbruk, korrupsjon, diskriminering og andre brudd på våre etiske retningslinjer.

Etiske retningslinjer

TINEs etiske retningslinjer gjelder for styremedlemmer, faste ansatte, midlertidig ansatte og innleide. Alle har et personlig ansvar for etterlevelse. I TINE trener vi aktivt og jevnlig på etiske spørsmål og dilemmaer. Dette blir viktig til neste år slik at vi får forankret de nye etiske retningslinjene i organisasjonen. Brudd på TINEs etiske retningslinjer skal varsles til nærmeste leder eller TINEs varslingsombud. Brudd kan få betydning for den enkeltes ansettelsesforhold eller verv.

Anti-korrupsjon

Vi skal aldri tilby, gi, kreve eller motta noen form for gave eller annen fordel som kan påvirke utøvelsen av egen eller andres stilling eller verv. Vi har derfor utviklet tydelige regler for gaver som tilbys, gis eller mottas.

Varslinger

TINE skal ha et godt ytringsklima, også om kritikkverdige forhold. I en stor organisasjon som TINE vil det kunne forekomme kritikkverdige forhold, og som arbeidsgiver plikter TINE å tilrettelegge for intern varsling. Vår målsetning er null korrupsjonssaker eller rettslige saker knyttet til brudd på våre etiske retningslinjer.

TINE har etablert retningslinjer for varsling og utpekt et internt varslingsombud. Vesentlige punkter som inngår er diskriminering, korrupsjon, forretningsmoral inklusive konkurransehemmende atferd samt plikt og rett til å si fra om lovovertridelser og brudd på TINEs etiske retningslinjer. Varsling om kvalitet og trygg mat, samt personvern er inkludert i ordningen.

TINE har i 2022 ikke registrert varslinger om korrupsjon gjennom sin varslingskanal eller til selskapets juridiske avdeling. Det har heller ikke vært konkrete saker på korrupsjon eller rettslige saker knyttet til konkurransehindrende adferd eller misbruk av dominerende stilling i løpet av året.





Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

På veien mot nullutslipp

Å forsyne en hel befolkning med mat basert på norske råvarer er energikrevende. TINE henter melk hos bønder over hele landet, og kjører den hele veien ut til kunden – også over hele landet. En stor del av vårt energiforbruk er allerede fornybart, men vi har fortsatt en jobb å gjøre.

Vår produksjon og transport bidrar med klimagassutslipp som forårsaker klimaendringene verden står midt i. Påvirkningene på natur og samfunn er allerede til stede gjennom økt mengde flom, jordras og ekstremvær flere steder i verden. Derfor er det nødvendig at TINE reduserer klimagassutslippene; så målet er å ha 100 prosent fornybar produksjon og transport innen 2030.

Veien mot fornybar meieriproduksjon

Klimagassutslippet fra produksjon var i 2022 på 20 588 tonn CO₂-ekv. Dette er en økning på litt mer enn 2 000 tonn fra året før, som i hovedsak skyldes økt bruk av fossil fyringsolje. Ved utgangen av 2022 var andelen fornybar energi på 82 prosent – en nedgang fra 2021.

I andre halvår av 2022 økte energikostnadene spesielt på strøm. For å få ned de høye energikostnadene ble det åpnet for økt bruk av fossil fyringsolje på enkelte anlegg sør i Norge – over en gitt periode – til prisene når et lavere nivå.

Meieriet i Ålesund har tatt i bruk fjernvarme til kritiske prosesser på vaskestasjoner og melkepasteurer, noe som har redusert CO₂-utslippene betydelig. Byggingen av et stort flisfyringsanlegg ved TINE Meieriet Jæren er satt i gang og skal stå ferdig i 2023. Ved å ta i bruk bioenergi fra flis, i stedet for naturgass, vil CO₂-utslippene reduseres med 6000-7000 tonn i året. Dette prosjektet alene betyr at samlede utslipp fra TINEs produksjon reduseres med hele 43 prosent.

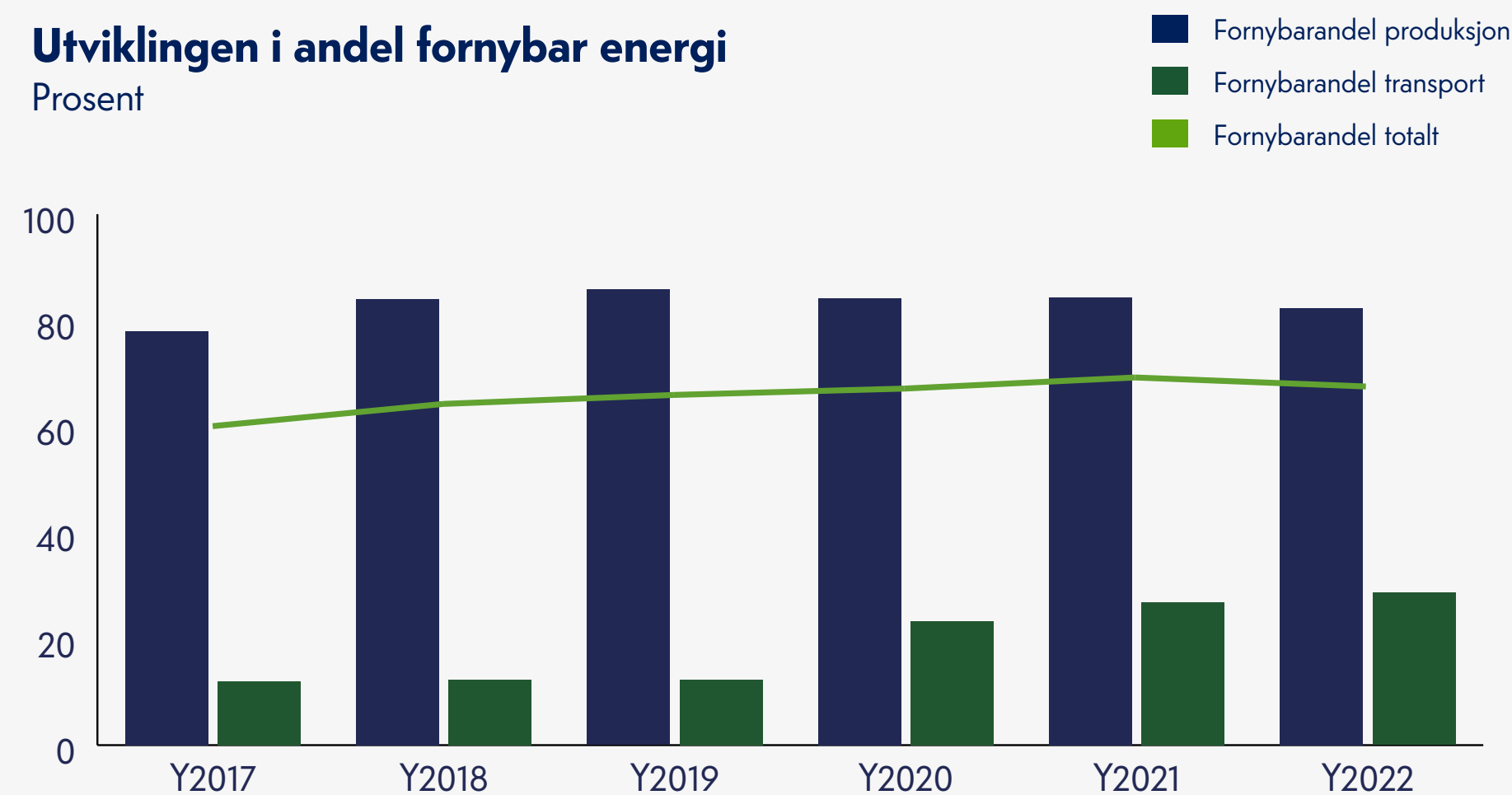
Mer utfordrende å nå målet for transport

Vi har fortsatt et stykke igjen frem til målet vårt er nådd. Det er utfordrende å redusere klimagassutslipp fra transport tilstrekkelig, og det vil kreve relativt store investeringer i nye og fossilfrie kjøretøy i årene fremover. Vi jobber nå med en ny bærekraftstrategi for transportflåten. Den vil peke på hvilke fornybare løsninger TINE kommer til å legge vekt på, og i hvilken takt innfasingen vil skje inn mot 2030. Ved utgangen av 2022 har TINE en fornybarandel i drivstoff brukt i transporten på 29 prosent.

Klimagassutslippet fra TINEs transport var i 2022 38 676 tonn, en nedgang på 2 500 tonn. Nedgangen skyldes hovedsakelig en økt andel biodiesel i drivstoffet. Videre har det vært en nedgang i antall kilometer kjørt.

Utviklingen i andel fornybar energi

Prosent





Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Elektrisk melkepumping og 60 tonns vogntog

Vi reduserer antall kilometer ved å innføre – større – 60 tonns tankbiler på egnede ruter. I tillegg til å redusere antall kjørte kilometer per liter melk, reduseres også forbruket av drivstoff. På alle nye tankbiler innføres også elektriske melkepumper slik at sjåføren kan stanse bilens dieselmotor ved pumping.

TINE øker satsingen på biogass i transporten

El- og hydrogendrevne kjøretøy er fortsatt dyre og teknisk vanskelig tilgjengelig. Når det gjelder biogass er situasjonen langt bedre. Grunnet økt tilgjengelighet, flere fyllestasjoner og bedre økonomi fremstår biogass som et godt og bærekraftig alternativ for TINE. I tillegg vil biogass basert på husdyrgjødsel være en viktig del av løsningen.

Ved utgangen av 2022 har TINE 33 lastebiler på biogass, eller KUKRAFT som vi kaller det. I løpet av 2023 får vi ytterligere biogassbiler levert.

Avhengig av samarbeidspartnere og interessenter

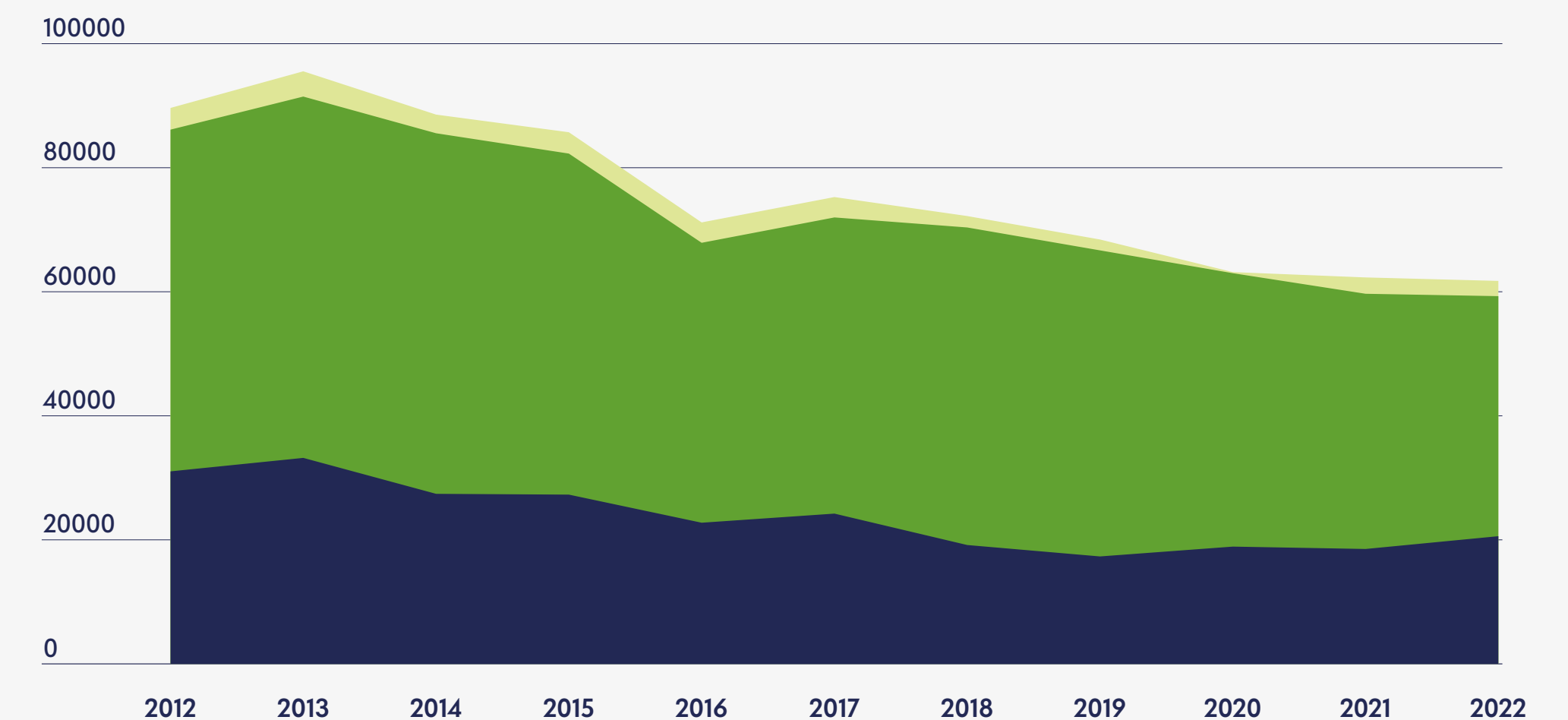
En stor del av TINEs transport gjennomføres av eksterne transportselskaper. TINEs andel av klimagassutslipp fra disse transportselskapene inkluderes i det totale klimaregnskapet, og derfor er det viktig med et tydelig mål om nullutslipp overfor våre samarbeidspartnere.

Det er myndighetene som vedtar rammebetingelsene for målsettinger som det – slik som det viktige bompengefritaket for biogassdrevne kjøretøy. Videre er gode rammebetingelser og virkemidler for elektrisk tungtransport vesentlig, slik at TINE raskere kan etablere en elektrisk flåte.

Energi	2022	2021	2020
Brutto energiforbruk (GWh)	760	794	775
Driftsinntekter ift. Brutto energiforbruk (MNOK/GWh)	33,3	30,8	31,0
Andel fornybar energi	68 %	70 %	67 %

Klimagassutslipp CO₂-ekv. Scope 1

TONN





Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Bærekraftig innkjøp

TINEs leverandører er en viktig del av den totale verdikjeden. Vi er avhengig av et godt samarbeid for å sikre kvalitet, mattrygghet, leveringsevne og TINEs indirekte påvirkning på klima, miljø og mennesker.

Innkjøp påvirker bærekraft

TINE benytter mange innsatsfaktorer i sine produkter. Den viktigste og største er melk fra selskapets melkeprodusenter. I tillegg er TINE avhengig av ulike råvarer og ingredienser som produseres både i og utenfor Norge, for eksempel frukt, bær, sukker, ris og appelsinjuice. Målet med bærekraftige innkjøp er å redusere og forebygge TINEs potensielle negative påvirkning på menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold, miljø og korrupsjon i vårt innkjøpsarbeid og hos våre leverandører.

TINE er også avhengig av andre innsatsfaktorer som ikke er mat, herunder produksjonsmaskiner, IT-systemer, lastebiler til vikartjenester, renhold og leie av produksjonskapasitet hos ulike underleverandører.

TINEs innkjøp påvirker økonomien direkte – og klima, miljø og sosiale forhold indirekte. TINE påvirker miljøet ved valg om hvor i verden vi handler fra, og hvordan varene transporteres til anleggene. Tilsvarende påvirkes sosiale forhold gjennom leverandørforhold – og indirekte gjennom våre leverandørers leverandørkjeder. I leverandørenes verdikjede påvirker vi også leddene bakover, både på miljøutfordringer og sosiale utfordringer. Spesielt gjelder dette for varer og tjenester som lages kun til TINE.

Krav til leverandører

TINE Innkjøp er ansvarlig for å legge til rette for at våre etiske retningslinjer for leverandører foreligger og at bærekraft er en del av TINEs standard innkjøpsprosess. Den som er ansvarlig for gjennomføringen av en innkjøpsprosess i TINE, er også ansvarlig for å ivareta at innkjøpet er i henhold til de etiske retningslinjene. I stor grad vil dette i praksis være TINE Innkjøp, men også det enkelte meieri eller logistikkavdeling vil kunne ha et ansvar her. Vi har etablerte retningslinjer for leverandører, som kan leses her¹.

TINEs størrelse og virksomhetens omfang tilsier at vi faller inn under Åpenhetslovens bestemmelser. TINE gjennomfører aktsomhetsvurderinger for å identifisere potensielle og faktiske negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

TINE har bærekraftprofiler i sine kategoristrategier for innkjøp. Kategoristrategiene inneholder planer og aktiviteter for en aktuell kategori de neste 3-5 årene, f.eks. for innkjøp av drikkekartong. Her gjøres en aktsomhetsvurdering for å avdekke mulig negativ påvirkning i kategorien, og det utledes tiltak for å håndtere disse. Dette gjelder innkjøpskategorier som TINE Innkjøp sentralt har ansvaret for. Ved avtaleinngåelser uten støtte fra Innkjøp gjøres aktsomhetsvurderinger i starten av innkjøpsprosjektet. Dette påvirker informasjonen vi innhenter gjennom den påfølgende innkjøpsprosessen og valgene vi tar når kontrakter skal tildeles.



¹) <https://www.tine.no/om-tine/baerekraftig-forretningsvirksomhet-apenhetsloven/TINE%20Ethical%20tra-ding%20guidelines%20for%20suppliers%20and%20other%20business%20partners.pdf>



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

TINE har også etablert systemer og rutiner for en trygg og kvalitetsmessig god framstilling av sine produkter. Leverandører av innsatsfaktorer blir jevnlig kartlagt og fulgt opp for å sikre «trygg mat». Bærekraft inngår også i denne kartleggingen der det ut ifra en risikovurdering vurderes som nødvendig.

Utvikling og forbedring av systemer internt

Åpenhetsloven som trådte i kraft i 2022 har fokus på transparens og åpenhet i leverandørkjeder. Åpenhetsloven innebærer at TINE og andre bedrifter må være mer åpne og transparente om hvordan virksomheten påvirker verden.

Den nye loven skal bidra til å redusere risikoen for at virksomheter forårsaker eller medvirker til brudd på menneskerettigheter. Den bidrar til at vi må sikre anstendige arbeidsforhold hos våre leverandører, hos våre eiere og oss selv. Vi redegjør for arbeidet med åpenhetsloven her¹.

Aktsomhetsvurderinger er i løpet av 2022 inkludert i TINEs standardprosess som alle skal følge for inngåelse av nye kontrakter (Innkjøpsprosessen). Eventuelle negative konsekvenser eller vesentlig risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold hos TINEs leverandører eller samarbeidspartnere vil på denne måten bli



avdekket proaktivt ettersom nye kontrakter inngås. Aktsomhetsvurderingene med resultat og eventuelle tiltak vil fremover dokumenteres sammen med innkjøpskontraktene i vårt sentrale kontraktarkiv.

TINE benytter Ecovadis for leverandøroppfølging av strategiske leverandører på bærekraft. Ved utgangen av 2022 har TINE 52 av sine strategiske leverandører og samarbeidspartnere til oppfølging i EcoVadis. Det er ikke tilkommet nye strategiske leverandører eller samarbeidspartnere til TINE i 2022.

Tydelig ansvar

TINE har et tydelig ansvar flere steder i verdikjeden, men hovedfokuset er innkjøp av innsatsfaktorer til produksjon av produkter, og innkjøp av transporttjenester mellom anlegg og lager.

Fordi TINE har mange leverandører, prioriteres områdene der TINE har et årlig innkjøp på mer enn 300 millioner kroner, og der vi har påvirkningskraft. Dette er en avgrensning for å sette søkelys på det vi kan gjøre noe med i arbeidet med bærekraftige innkjøp. Aktsomhetsvurderingene gjennomført i 2022 har ikke avdekket vesentlig risiko for negativ påvirkning eller konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Ta vare på melka

Melka, det hvite gullet, vår kjerne og viktigste ressurs. Å produsere mat for Norges befolkning med høy næringsverdi er ressurskrevende. Så, konklusjonen er; spilt melk har negative konsekvenser for inntekten, miljøet og er en etisk utfordring.

Det er ressurskrevende å produsere og foredle melk. I tillegg er det utslipp av klimagasser både fra kua, produksjonen og transporten. Landbruket legger press på natur og biologisk mangfold, og det kreves også store mengder ferskvann, en begrenset ressurs i mange deler av verden. Det er derfor viktig å ta best mulig vare på all melk slik at vi unngår unødvendig klimagassutslipp og ressursbruk som påvirker naturen og vårt klima- og miljøfotavtrykk negativt.

FN peker på reduksjon av matsvinn som helt grunnleggende om vi skal kunne skape et bærekraftig samfunn og sikre matsikkerhet i alle land, og spesielt til sårbare mennesker. Oppmerksomheten på de negative konsekvensene av matsvinn blant våre interessenter er stor. TINEs interessenter som kunder, myndigheter, ansatte og eiere forventer at TINE som en av Norges største matvareprodusenter tar et ansvar for å redusere matsvinnet i egen virksomhet, og at vi bidrar til at forbrukerne også gjør det samme hjemme.

Hvor oppstår svinnet?

Vi foredler 1,1 milliarder liter melk årlig. TINEs mål, kort forklart: Minst mulig melk skal gå til spille. I TINEs komplekse produksjon av forskjellige næringsmidler kan svinn oppstå i hele verdikjeden. Derfor er det viktig at alle involverte – fra tankbilsjåfør, meierioperatør, til varedistributør – har et tydelig ansvar og jobber aktivt for å redusere svinnet.

Det er flere årsaker til at melk går til spille. Holdbarhet og produktkvalitet kan være avgjørende for om melken omsettes til menneskemat, for å nevne noe. Alle årsakene er samlet i det vi kaller TINEs kvalitetskostnader, som rapporteres årlig. Målet er å redusere matsvinnet med 50 prosent i henhold til bransjeavtalen om å kutte matsvinn.

Målrettet arbeid for å redusere svinn

Kvalitetskostnadene har en positiv trend i 2022 og endte på 183 MNOK – og det forventes ytterligere nedgang i 2023. En kombinasjon av bedre systemstøtte på anleggene, lengre holdbarhet på produkter, målrettet fokus i hele verdikjeden og prioritering fra ledelsen har gitt resultater. I TINE følges kvalitetskostnader opp som eget månedlig måltall, og der det kreves handling finnes det metoder for å løse utfordringene.

Årsakene til svinn er ofte relatert til enkelthendelser som utbedres raskt og som ikke gjentas, men noen feil er systematiske, og vanskeligere å finne årsaken til. TINE har innført et produksjons- og forbedringssystem (DRIV) som sikrer standardiserte prosesser og reduserer risiko for feil i verdikjeden. DRIV er et eget team sentralt i TINE som følger opp at DRIV-metodikk blir innarbeidet og godt kjent på anlegg. Det er gjennomført flere forbedringsprosjekter (Styrk) på anlegg hvor vi løser både små og store utfordringer.



Kvalitetskostnader i TINE Gruppen

	2022	2021	2020
Kvalitetsindeks (MNOK)	183	204	184



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Matsvinn hos forbruker

Det ble kastet 454 350 tonn mat i Norge i 2021, ifølge Matvett. Dette tilsvarer 84,7 kg per innbygger. Husholdningsleddet står for omlag 48 prosent, mens matindustrien står for omlag 19 prosent av dette matsvinnet. Blant årsakene til matsvinn er utløpt holdbarhet. TINE skriver “best før – ofte god etter” på alle produkter, med det mål om at forbruker ser, lukter og smaker på maten før den kastes. I denne sammenhengen er også økt holdbarhet på melka vesentlig, slik vi har gjort ved meieriet på Sandnessjøen. Forbruker kaster mindre mat når holdbarheten er lengre.

Annet avfall i TINE

TINEs ambisjon er at ved gjenvinning og gjenbruk av materialer, kan avfall brukes som råstoff til nye produkter. Slik kan vi begrense avfall på avveie som ender opp i natur og til slutt som mikropartikler i mennesker. Derfor stilles det også krav til håndtering av avfall i TINE.

I TINE jobber vi etter det såkalte avfallshierarkiet som setter en prioritert rekkefølge på hvordan vi skal begrense mengden avfall. Det overordnede målet er å forhindre at avfall i det hele tatt oppstår. Vi må være bevisste de valgene vi tar, slik at ikke unødvendig avfall oppstår. Der nest må vi legge til rette for at vårt avfall er egnet for gjenbruk og gjenvinning til nye ressurser. Det avfallet som til slutt ender som avfall, må vi sikre at håndteres på en forsvarlig måte.

Basert på tall fra returselskapene var TINEs totale avfallsmengde i 2022 på 21 335 tonn. Av dette ble 91 prosent sortert. Dette er en nedgang fra 24 468 tonn i 2021. Den største avfallsfraksjonen er organisk avfall med 12 674 tonn. Dette er fett og slam fra produksjon som vi ikke kan omdanne til spiselig mat. Mye av det organiske avfallet sendes til dyrefôr. Øvrige avfallsfraksjoner er metall med 1 286 tonn, papp/papir med 899 tonn og plast med 331 tonn.



Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården
Friske dyr som har det bra
Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag
En sikker og trygg arbeidsplass
Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp
Bærekraftig innkjøp
Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse
Miljøsmart emballasje
Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?
Tall og statistikk
Slik rapporterer vi
Erklæring fra styret og konsernsjef
Revisors uttalelse

Bedre folkehelse og sunnere kosthold

Gjennom alle måltidssituasjoner, landet over, er TINE en stor del av hverdagen til befolkningen. Det hviler derfor et stort ansvar på TINE for å fremme bedre folkehelse og sunnere kosthold.



«Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold» skal bidra til sunt kosthold og måltidsglede for å fremme helse og forebygge kostholdsrelaterte sykdommer. Ifølge kunnskapsunderlaget for den gjeldende folkehelsemeldingen¹ bør det særlig fokuseres på å redusere inntaket av mettet fett, salt og sukker. Det er også bekymring knyttet til for lavt inntak av enkelte næringsstoffer (særlig vitamin D, jod, jern og folat) i noen grupper av befolkningen.

For mye mettet fett og salt

Nordmenn får i seg mye mer mettet fett enn hva som er anbefalt. Ifølge matforsyningsstatistikk bidrar mettet fett til 14 prosent av kaloriene i kosten, mot 10 prosent som er anbefalt maksimalt inntak². Dette er en nedgang fra 2019, hvor inntaket lå på 15 prosent. Det er særlig forbruket av ost som har økt mye over tid, samtidig som forbruket av fløte, smør og rømme holder seg noenlunde stabilt. Selv om det har vært en vridning fra fete til magre melketyper over tid har forbruket av melk gått betydelig ned, slik at dette har lite å si for det samlede inntaket av mettet fett fra meieriproduktene.

Saltinntaket i den norske befolkningen er også betydelig høyere enn anbefalt, og tidligere målinger tyder på at gjennomsnittsnordmannen får i seg om lag 10 gram per dag. Det er et langsiktig mål i norsk folkehelsepolitikk at inntaket gradvis reduseres til 5 gram per dag. Av meieriproduktene er det ost som bidrar mest til saltinntaket (om lag 7 prosent), mens omtrent 5 prosent kommer fra gruppen smør, margarin, oljer, majones og dressing³.

Mengden tilsatt sukker er på vei ned

Det er anbefalt at inntaket av tilsatt sukker skal utgjøre maksimalt 10 prosent av kaloriene i kosten. Inntaket har over lengre tid vært på vei ned, men har flatet ut og ligger nå på rundt 12 prosent av kaloriene i kosten². De største kildene til tilsatt sukker i det norske kostholdet er sukker og søtsaker, sukkerholdige drikker og kaker. Melk-, yoghurt og fløteprodukter står for 11 prosent av inntaket av tilsatt sukker³.

Vår målsetning

TINE har forpliktet seg til «Intensjonsavtalen for et sunnere kosthold», en avtale mellom matvarebransjen og helsemyndighetene med mål om å gjøre det enklere for forbrukeren å ta sunnere valg. Per september 2022 har 86 aktører sluttet seg til intensjonsavtalen for et sunnere kosthold, deriblant alle de tre store dagligvareaktørene og flere av TINEs kunder og samarbeidspartnere⁴.

Vi har satt egne ernæringsmål mot 2025 om å redusere etterspørselen etter mettet fett og tilsatt sukker med henholdsvis 1800 og 2000 tonn gjennom reseptjusteringer og vridning mot en større andel lettere/mindre sukrede produkter. TINE følger også med på utviklingen i saltinnholdet i ost, sett opp mot veiledende saltmål for ulike produktkategorier, satt under Intensjonsavtalen. Vi har i 2022 intensivert arbeidet for å legge til rette for sunnere

1) Status og utfordringer på kostholdsområdet, både generelt i befolkningen, i ulike grupper i befolkningen og relatert til sosiale ulikheter)

2) [Utviklingen i Norsk kosthold 2022](#)

3) Norkost 3

4) [Intensjonsavtalen, partnere som er tilsluttet](#)

NNR) <https://www.helsedirektoratet.no/english/nordic-nutrition-recommendations-2022>



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

valg. En ambisjon er å øke andelen lettost fra 3 prosent til 10 prosent av salget (Nielsen) innen 2025. TINE har også satt et overordnet mål om å øke verdiandelen av Nøkkelhullmerkede produkter i dagligvare med 20 prosent frem mot 2025.

Nordiske næringsstoffanbefalinger (NNR)

Nordiske næringsstoffanbefalinger (NNR) utgjør det vitenskapelige grunnlaget for matvarebaserte kostråd i de nordiske landene, inkludert Norge. NNR er under revisjon, og nytt i denne utgaven er at kostrådene også skal vurderes i et bærekraftsperspektiv. Deretter vil norske myndigheter utarbeide nye norske kostråd, basert på anbefalingene i NNR. De norske kostrådene er et viktig rammevilkår for markedsføring og omsetning av våre produkter i for eksempel retningslinjer for offentlige anbud, nasjonale anbefalinger for mat og måltider i skole og barnehage, samt den offentlige debatten rundt bærekraftig kosthold.

Ernæring og bærekraft i hele verdikjeden

Ernæring og bærekraft sys stadig tettere sammen, og i nye nordiske næringsstoffanbefalinger vil bærekraftsperspektivet være en integrert del. Dette innebærer at hvordan produksjonen og verdikjeden for melk og meieriprodukter påvirker fremtidige generasjoners muligheter for å dekke sine behov (om vi legger Brundtland-kommisjonens uttalelse om bærekraftig utvikling til grunn) vil bli avgjørende for myndighetenes råd om hvilken rolle melk bør ha i kostholdet.

TINE er markedsregulator for melk og skal sikre anvendelse av hele melka. Dette innebærer at vi skal levere på etterspørsel i markedet, også når det gjelder melkefett. I perioder hvor vi går mot større etterspørsel etter melkefett enn hva prognosene tilsier at vi har tilgang på, gis det insentiver til bonden om å øke innholdet av fett i melka.

TINEs arbeid med ernæring og kostråd

TINE har et ansvar for å utvikle og tilby produkter som bidrar til å dra kostholdet i sunnere retning, men det er salgsleddet som bestemmer hva som skal tilbys til forbruker og til hvilken pris. Samtidig har vi et ansvar overfor eierne våre om å foredle melka til relevante og attraktive produkter forbrukerne vil ha. Sistnevnte er også viktig med tanke på å redusere matsvinnet.

TINE kan bidra til at etterspørselen etter melkefett går ned gjennom å justere ned innholdet av melkefett i produktene, og gjennom å gjøre tiltak for å vri forbruket over mot lettere varianter. Pris er en avgjørende driver for valg av lettvarianter, sammen med formater, plassering i butikk og markedsføring. TINE setter ikke pris ut til forbruker.

Farm to fork-programmet er en del av European Green Deal rammeverket, som skal sikre at matsystemene i Europa blir mer bærekraftige. Obligatorisk ernæringsmerking i front på emballasje er et av tiltakene som er ment å bidra til sunnere matvarevalg. Det er uklart hvordan merkeordningen vil bli utformet, men trolig vil innholdet av mettet fett, sukkerarter og salt bli lagt til grunn for en eventuell sunnhetsskåring. Nordiske helsemyndigheter har spilt inn i prosessen at man ønsker at Nøkkelhullet skal fortsette som merkeordning i Norden.





Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Konkrete tiltak i 2022

I 2022 har TINE nedjustert innholdet av fett i flere produkter. Reduksjon av fett i letttrømme, iskaffe, naturell yoghurt, revet ost og smaksatt melk er de største driverne for reduksjon av mettet fett gjennom reseptendring. Reduksjon i kremost bidrar også til at TINE ved utgangen av året hadde nådd målet om å redusere etterspørsel av mettet fett med 150 tonn gjennom reseptendringer.

Ost er den største enkeltkilden til mettet fett blant meieriprodukter. Lettost har vært i markedet lenge, men barrierene for å velge lett har vært for høye. Norvegia har i 2022 satset for å bryte ned barrierene for lettost. Ved aktiviteter på Norvegia sameksponeeres Original og Lett.

Kontinuerlige reseptforbedringer har gitt lettosten mer smak og smidigere konsistens, og den skårer nå like godt som originalen i smakstester. Andelen lettost har økt fra 3 prosent i 2021 (Nielsen) til over 6 prosent i utgangen av 2022. Dette tilsvarer en reduksjon i etterspørsel av mettet fett på om lag 60 tonn. Effekten av en positiv vridning til mer lettost utlignes imidlertid av en relativt lavere reduksjon i salg av helmelk i forhold til lettere varianter. At vi ikke oppnådde den målsatte vridningen i salg mot lettere varianter av matlagingsprodukter, gjorde at vi endte bak ambisjonen om 120 tonn lavere etterspørsel etter mettet fett gjennom miksvridning. Dette på tross av svært gode resultater i arbeidet for å flytte flere hender over på lettere oster.

Totalt sett har TINE levert langt mindre mettet fett ut på markedet i 2022 enn i «koronaåret» 2021. Dette grunnet lavere salg enn foregående år, blant annet av alle typer ost, fløte og søtmelk. Hva gjelder tilsatt sukker er det en reduksjon av sukker i basen til Go'morgen yoghurtene som har gitt størst effekt av reseptendringer. Det er fortsatt en vridning i markedet mot produkter uten tilsatt sukker og med søtstoff, særlig innen iste, iskaffe og yoghurt. Dette bidrar til en betydelig redusert etterspørsel.

Vår vurdering av arbeidet

For tilsatt sukker endte vi godt over målsetningen om å redusere etterspørselen (264 tonn mot målsatt 160), hovedsakelig på grunn av en større produktmikseffekt enn forventet. Ved utgangen av året nådde vi også mål om å redusere etterspørsel på mettet fett med 150 tonn gjennom reseptendringer.

Verdiandelen til Nøkkelhullporteføljen mot TINE SA (alle TINE-produkter) har økt med 0,5 prosentpoeng fra 11,8 prosent til 12,3 prosent sammenlignet med 2021¹. Ellers følger nøkkelhullporteføljen utviklingen på volum, hvor vi ser en nedgang. Prisøkningene vi har sett det siste året veier opp mot en potensielt større nedgang i verdi. Nøkkelhullporteføljen har i motsetning til TINE (totalt) en positiv utvikling i verdi på 2 prosent (presterer 3 prosentpoeng bedre enn TINE (totalt) og 4 prosentpoeng bedre enn markedet). Den positive utviklingen i verdi er primært drevet av nylanseringene Norvegia lett 16 prosent, men også TINE Junior Klemmepose 90g og Gryr. Søtmelk har størst nedgang i verdi og bremser den positive veksten.

TINE har ved utgangen av året 20 nøkkelhullmerkede produkter i salg direkte til forbruker, hvorav 16 er tilgjengelig i dagligvare og fire selges gjennom andre kanaler som SkoleLyst og vending. Det er ved årsslutt utviklet ett nytt nøkkelhullmerket produkt (plantebasert lettmargin) for salg i dagligvare, og som er tatt inn for lansering i 2023.

TINEs nye målsetning om å redusere etterspørsel etter mettet fett og tilsatt sukker gjennom henholdsvis reseptendringer og produktmikseffekt fungerer godt, fordi de gjør det enklere å isolere effekten av tiltak når endringer i salgsvolum ikke forstyrrer bildet. Likevel ser vi at endringer i forbruksmønster (som for eksempel fallende melkekonsum) påvirker produktmikseffekten utilsiktet, slik tilfellet er beskrevet for mettet fett.

I 2022 er vi særlig fornøyd med innsatsen som er lagt ned for å flytte flere hender over på lettost, og hvor hele virkemiddelapparatet er tatt i bruk. Dette har bidratt til at vi er svært godt på vei til å nå ambisjonen om å øke andelen lettost i kategorien til 10 prosent.



Ernæring

	2022	2021	2020
Antall nøkkelhullprodukter	20	20	20
Mettet fett, totalt i produkter (tonn)	28 353	30 153	30 928
Tilsatt sukker, totalt i produkter (tonn)	7 207	9 208	9 591
Salt, totalt i produkter (tonn) ²⁾	877	954	958

1). Kilde: NielsenIQ ScanTrack, Total Norge DVH, Tine AS, MAT TY, MAT YA, YTD TY, YTD YA, W 33-52, Volume % Chg. YA, +/- Volume Sales'000 YA, Volume % Chg YA, Volume % Share, +/- Volume % Share YA, Value Sales'000, +/- Value Sales'000 YA, Value % Chg YA, Value % Share, +/- Value % Share YA 2022 52. (Copyright © NielsenIQ.)

2) Tall kun for TINE SA



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Miljøsmart emballasje

TINE bruker i underkant av 28 000 tonn emballasje i året; dette er ressurskrevende å produsere – og brukt emballasje er en kilde til forurensning av naturen. Dette medfører åpenbart et betydelig ansvar som krever en ny emballasjestrategi.

Matemballasje skal i hovedsak bevare mattryggheten og ivareta holdbarheten. Når emballasjen produseres, slippes det ut klimagasser i varierende grad avhengig av hvilken materialtype som brukes. Emballasje som ikke samles opp i retursystemer, og havner på avveie i naturen, er et stort og alvorlig miljøproblem. Som en av Norges største brukere av emballasje, er TINE opptatt av å utvikle miljøsmart og optimal emballasje, som fanges opp i et velfungerende retursystem og blir gjenbrukt.

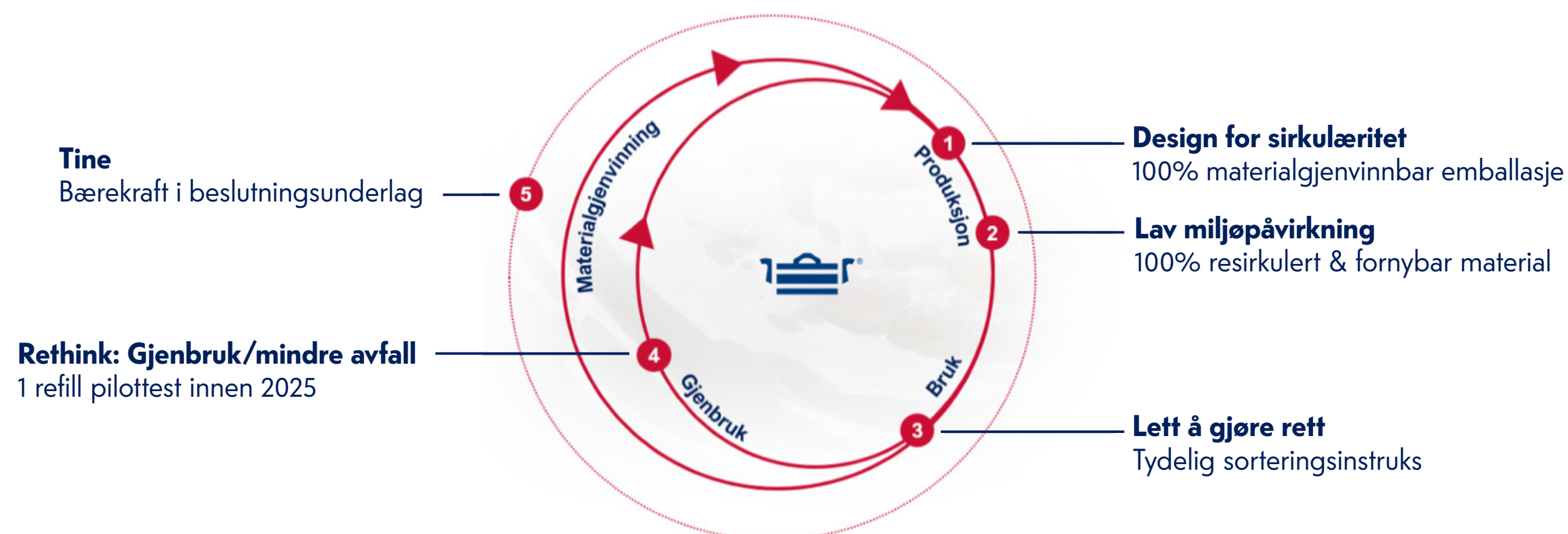
Ny emballasjestrategi

På slutten av 2022 utarbeidet TINE "Miljøsmart emballasjestrategi i TINE". Her har vi satt oss ambisiøse mål som vi skal nå innen 2030. Øverste prioritet er målet om 100 prosent materialgjenvinnbare materialer i TINEs emballasje. Videre blir det viktig å jobbe for kun resirkulerte eller fornybare materialer, og at emballasjen har en lavere miljøpåvirkning gjennom lettere vekt. Vi skal også

hjelpe forbruker til å kildesortere den brukte emballasjen riktig. Derfor skal all TINEs emballasje ha en tydelig sorteringsinstruks.

En rekke tiltak er gjennomført i 2022

Utviklingen av ny emballasje og nye materialer skjer i tett samarbeid mellom TINE og våre emballasjeverandører. I 2022 har vi gjennom materialreduksjon, bruk av resirkulert materiale og mer plantebasert materiale, redusert det negative fotavtrykket på klima og miljø fra emballasjen vår. Vi har redusert vekten på forpakningen til TINE Revet ost, Sunniva IsTe og Go`morgen, noe som har redusert plastforbruket vårt med 160,2 tonn plast årlig. Vi har innført 50 prosent resirkulert plast på TINE Rømme og Crème Fraîche. Vi har erstattet fossil plast med plantebasert plast på Sjømelk drikkekartonger og Piano desserter. Ved å fjerne fargen "carbon black" har vi gjort plastbegrene til KOS puddinger materialgjenvinnbare.



73

Tonn fossil plast spart

TINE Sjømelk og Piano puddinger:

Årlig er 110 tonn fossil plast i kartongemballasje byttet ut med plantebasert plast.

26

Tonn plast spart

GoMorgen yoghurt: 6% materialreduksjon i beger.





Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft
Det vesentlige

På gården
Bærekraft på gården
Friske dyr som har det bra
Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne
Medarbeidernes hverdag
En sikker og trygg arbeidsplass
Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning
På veien mot nullutslipp
Bærekraftig innkjøp
Ta vare på melka

I markedet
Bedre folkehelse
Miljøsmart emballasje
Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?
Tall og statistikk
Slik rapporterer vi
Erklæring fra styret og konsernsjef
Revisors uttalelse

105,2

Tonn plast per år
Ved å bytte fra beger til pose på revet ost

50 %

Resikulert plast
Rømme og Crème Fraîche: 85 tonn ny fossil plast er erstattet med resirkulert plast

84

Tonn plast per år
Sunniva IsTe: Materialreduksjon i flaske. (Estimat 2022 er på 42 tonn)

Emballasjeforbruket i TINE

Størsteparten av TINEs emballasje er laget av fornybare kilder, hovedsakelig papp og kartong. Andelen emballasjematerialer i TINEs produkter for 2022 er 78 prosent papp/papir, 21 prosent plast og 1 prosent metall. Vi ser stadig at tilgangen på resirkulert plast er begrenset, og vi antar det vil bli vanskeligere å få tak i tilstrekkelig materiale resirkulert plast i årene fremover. Samtidig håper vi at sorteringsgraden på plast vil gå opp med den nye avfallsforskriften, og at tilbudet av resirkulert plast kan øke.

Returandel

TINE er medlem av og samarbeider med Grønt Punkt om innsamling av emballasje i hele Norge. For 2022 er returandelen for drikkekartong 94 prosent. For skolemelk er returandelen 97,6 prosent.

Emballasje

	2022	2021	2020
Emballasjeforbruk – kartong/papp (tonn)	21 301	20 921	22 032
Emballasjeforbruk – plast (tonn)	6 197	6 409	7 265
Emballasjeforbruk – annet (tonn)	196	196	186
Emballasjeforbruk – totalt (tonn)	27 694	27 526	29 483
Emballasjeforbruk ift driftsinntekter (tonn/MNOK)	1,91	1,82	1,87
Andel drikkekartong med bioplast (% av totalt volum)	73 %	68 %	68 %





Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Trygg mat vi kan stole på

De siste årene har vært utfordrende for matindustrien og deres verdikjeder. Den geopolitiske situasjonen med flere kriser har påvirket forsyningskjeder, priser, leveransesikkerhet og beredskap. Dette påvirker også mattryggheten og gjør matindustrien mer sårbar.

Visjon og mål for trygg mat

Kunder og forbrukere skal ha tillit til at TINE leverer trygge produkter av høy kvalitet og at utrygge produkter kalles tilbake fra markedet. Det er vår gjeldende målsetning. Å levere på det, omfatter at merking, markedsføring og produktdokumentasjon følger gjeldende regelverk. Det betyr at TINE må vise åpenhet om hvordan vi jobber med trygg mat, og anerkjenner sammenhengen mellom trygg mat og betydningen det har for en bærekraftig utvikling.

I løpet av 2022 har det vært utført tre tilbakekalling av mulig helsefarlig produkt fra markedet via beredskap i TINE Gruppa (funn av fremmedlegeme). TINEs kontroll av matbårne sykdomsfremkallende mikroorganismer i produkter (f.eks. Listeria-bakterier) viser ingen funn i 2022. Det har vært gjennomført to tilbakekallinger hos Diplomls i 2022; Haägen Daas Vanilje (innhold av etylenoksid i råvare) og Royal Trippel sjokolade (fremmedlegeme).

Tillit i hele verdikjeden

En undersøkelse fra 2021 på oppdrag av Stiftelsen Norsk Mat¹ viser at norske forbrukere er opptatt av å ta vare på arbeidsplasser i landbruk og matindustri, og at trygg mat er et viktig argument for å velge norske landbruksprodukter.

Tillit til at våre produkter er trygge – fra forbrukere, kunder og myndigheter – er et grunnleggende prinsipp for TINE. Det innebærer å sikre en trygg verdikjede for melken vår; at den kommer fra friske dyr og er oppbevart, transportert og produsert under trygge og hygieniske betingelser, samt at andre råvarer og innsatsfaktorer fra våre leverandører er trygge. To viktige eksempler på tiltak som trygger TINEs produkter er kontroll for antibiotikarester av all melk som ankommer meieriet og pasteurisering som fjerner eventuelle helsefarlige bakterier.

Sertifisering etter mattrygghetsstandarder bidrar også til tillit. TINEs norske produksjonsanlegg og datterselskaper er sertifisert etter GFSI-ankjente mattrygghetsstandarder (FSSC 22000 eller BRC) og er dermed gjenstand for jevnlig revisjoner. Tilsyn fra Mattilsynet, og også TINEs egne interne revisjoner er viktige virkemiddel for å sikre at retningslinjer og krav følges.

Mattrygghet, forbrukertrender og matsvindel

Mattilsynets kontroll og ettersyn av det norske markedet viser at det har vært enkelte hendelser og tilbakekallinger i 2022. Blant annet har det vært ulike utbrudd av Salmonella, der et sjokoladeprodukt var knyttet til sykdomstilfeller i Belgia og Frankrike, mens vannmelon førte til at minst 18 personer ble smittet i Norge². Forekomsten av Samonella i Norge er kraftig redusert under og etter pandemien, noe som forklares med lavere reiseaktivitet til land med høyere smittepress³. Pasteuriserte melkeprodukter er lite aktuelle som smittekilde for Salmonella-bakterier.

For øvrig er årsaken til tilbakekallinger av matvarer fra det norske markedet sammensatt: fra funn av plantevernmidler til umerkede allergener. Bildet av norske melkeprodukter som en trygg produktgruppe vedvarer⁴. I Europa for øvrig er fortsatt Listeria en viktig årsak til tilbakekallinger av melkeprodukter, særlig ost av upasteurisert melk⁵.

Mange forbrukere er opptatt av kjemiske forurensninger i mat, inkludert tilsetningsstoffer⁶. Et av tilsetningsstoffene det har vært oppmerksomhet rundt er karragenan (E 407). Karregen an er et godkjent tilsetningsstoff, men ny forskning antyder at stoffet har virkning på tarmens mikroflora. Funnene evalueres nå av EFSA (European Food Safety Authority), men TINE har valgt å innta en føre-var holdning og faser ut bruken av karragenan.

Med prisøkning og sviktende råvaretilgang på verdensmarkedet blir matprodusenter mer sårbare for matsvindel. TINE har høy oppmerksomhet på dette området ved å delta i faglige nettverk, overvåke hendelser og vurdere risiko for matsvindel i våre råvarer.

Regelverk i utvikling

Vi opplever at det er økende bevissthet rundt sammenhengen mellom mattrygghet og bærekraft. Et godt eksempel på dette er EU Kommisjonens «Farm to Fork»-strategi der målet er et bærekraftig matsystem. Mange av målene i strategien vil også ha konsekvenser for mattryggheten⁷. Et eksempel på dette er bruken av plantevernmidler, der EUs mål er å redusere bruken med 50 prosent innen 2030. Vi følger nøye med på utviklingen som skjer innenfor relevante regelverk.

Tryggmat	2022	2021	2020
Antall tilbakekallinger	3	5	2

1) Berg-Hansen, C. 2021. Forbrukerne vil ha norsk matproduksjon. URL: <https://norskmatt.no/no/nyt-norge/artikler/forbrukerne-vil-ha-norsk-matproduksjon>

2) Folkehelsa <https://www.fhi.no/nyheter/2022/utbrudd-av-salmonella-i-norge-trolig-knyttet-til-vannmelon/> og Matportalen https://www.matportalen.no/verktoy/tilbaketrekkinger/ferrero_kinder_surprise_og_andre_kinderprodukter_trekkes_fra_markedet

3) Meldesystem for smittsomme sykdommer. Statistikk. URL: <http://www.msis.no/>

4) Matportalen. Tilbaketrekkinger. URL: <https://www.matportalen.no/verktoy/tilbaketrekkinger/>

5) Rapid Alert System for food and feed. Food and feed safety alerts. URL: https://food.ec.europa.eu/safety/rasff-food-and-feed-safety-alerts_en#rasff-portal

6) European Food Safety Authority. 2022. Special Eurobarometer Wave EB97.2 Food safety in the EU Report. URL: https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/2022-09/EB97.2-food-safety-in-the-EU_report.pdf

7) European Commission. 2020. Farm to fork (factsheet). URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/attachment/865559/factsheet-farm-fork_en.pdf.pdf

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Hva skal med i klimaregnskapet?

The Greenhouse Gas Protocol ¹⁾ (GHG-protokollen) er lagt til grunn ved utarbeidelse av TINEs klimaregnskap. Konsolideringsmetoden i henhold til GHG-protokollen er «organisational control». GHG-protokollen er den mest anerkjente standarden og deler klimaregnskapet i tre nivåer, scope 1, 2 og 3, som er avhengig av hvor i verdikjeden utslippene skjer.

Scope 1² er direkte utslippskilder og for TINE omfatter dette olje, naturgass, diesel og kuldemedier. Klimagasser som inngår i TINEs klimaregnskap i scope 1 er karbondioksid (CO₂) og hydrofluorkarboner HFK-gass (R134A).

Scope 2 er indirekte utslipp som tar hensyn til de ulike råvarene som brukes ved produksjon av elektrisitet og fjernvarme som TINE kjøper. Med andre ord vil det ha stor betydning for utslippet ved scope 2 om elektrisiteten er produsert med kraft fra Europa eller norsk vannkraft.

Scope 3 er indirekte utslipp som virksomheten er ansvarlig for ved kjøp og bruk av ulike tjenester og innsatsfaktorer, som for eksempel melk fra TINEs melkebønder, emballasje eller tjenestereiser.

TINEs miljømål er relatert til selskapets klimagassutslipp som omfatter utslipp i henhold til scope 1 i verdikjeden fra gårdstank til ferdigproduktet er levert til kunde (utsalgssted). TINE skal også bidra til at melkeprodusentene kan redusere utslippet av klimagasser fra melkeproduksjonen ute på gården. Dette vil redusere TINEs indirekte utslipp, scope 3.

1) GHG protokollen «A Corporate Accounting and Reporting Standard» (ghg-protocol.org/standards)

2) Kilde utslippsfaktorer: (1) Fossil olje og naturgass: SSB. (2) Drivstoff: UK Government GHG Conversion Factors for Company Reporting (Defra). (3) Kuldemedier: The engineering toolbox

3) Som andel av kjørte kilometer

Scope 1

Av TINEs totale transport, er omlag 19 prosent såkalt mellomtransport³. Dette er frakt av produkter mellom selskapets ulike meieranlegg og kapasiteten leies inn fra eksterne transportører.

Transportkapasiteten disse transportørene tilbyr på den enkelte strekning fylles hovedsakelig av TINEs behov. Det vil imidlertid også være mindre volum som fraktes på de samme bilene, men da for andre kunder av transportselskapet. Klimagassutslippet fra mellomtransporten korrigeres for fraktvolum tilknyttet disse kundene. Utslippet fra mellomtransporten blir rapportert under scope 1 da denne transporten i alt vesentlig utføres for TINE.

Dieselen som er benyttet i 2022 har hatt en gjennomsnittlig innblanding av fornybar biodiesel på 28,7 prosent.

TINEs klimagassutslipp 2022 var 61 721 tonn CO₂-ekvivalenter. Meierivirksomheten og transporten benytter både fornybare- og ikke-fornybare energikilder. De fornybare kildene er bioolje, fjernvarme fra flis, bioetanol, biodiesel og biogass og er alle basert på ulike biomaterialer. Rent faktisk slipper også disse ut CO₂ ved forbrenning, men dette utslippet inkluderes ikke i TINEs klimaregnskap da råvarene er fornybare. Utslipp av CO₂ utenfor scope 1 ved forbrenning av disse fornybare kildene var for TINE i 2022, totalt 50 428 tonn CO₂-ekvivalenter.





Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Scope 2

Mange utenlandske aktører i det felles europeiske energimarkedet velger å kjøpe, frivillig eller gjennom krav om andel grønn kraft, opprinnelsesgarantier fra norskprodusert kraft. Dermed synker fornybarandelen i uspesifisert strøm på det norske markedet. Forbruker som velger uspesifisert opprinnelse vil derfor i stor grad få et produkt som er dekket opp av europeisk fossil energi og atomkraft.

Siste tilgjengelige varedeklarasjon fra NVE for uspesifisert strøm er for 2021⁴. Her utgjør andelen fossilt og atomkraft totalt 85 prosent, selv om 99 prosent av norsk kraftproduksjon var basert på fornybar energi samme år. NVE har beregnet en faktor på 405 g CO₂ per kWh for 2021. Det er en oppgang fra 402 g CO₂ per kWh for 2020.

Beregningen av varedeklarasjonen for strømleverandører tar utgangspunkt i strømsalg i Norge som ikke er dekket av kjøp av opprinnelsesgarantier i løpet av et år.

Ettersom kraftproduksjon i Norge i all hovedsak er fornybar, utstedes det opprinnelsesgarantier for nesten all produksjon. Denne delen av varedeklarasjonen må derfor erstattes med estimatet for europeisk restmiks, som fastsettes årlig av AIB (Association of Issuing Bodies). et er de som administrerer ordningen. Europeisk restmiks er et estimat for sammensetningen av europeisk kraftproduksjon som ikke dokumenteres med opprinnelsesgarantier, og består derfor av en høy andel fossil varmekraft.

Utslippsfaktor for norsk elektrisitet, ikke hensyntatt salg av opprinnelsesgarantier, er beregnet til 11 g CO₂ per kWh for 2021⁵.

Da 63 prosent av TINEs energiforbruk i våre meierier er basert på elektrisitet, er det viktig at vi også har oversikt over klimagassutslippet tilknyttet denne energikilden. Siden 2014 har TINE derfor utarbeidet et klimaregnskap som inkluderer scope 2. I henhold til GHG viser vi klimaregnskapet inkluderer scope 2 både med og uten varedeklarasjon.



Scope 3

TINE behandler 1,1 milliarder liter melk i sine meieranlegg. En vesentlig del av klimagassutslippet knyttet til TINEs produkter er knyttet til aktiviteten på melkegården. Dette klimagassutslippet blir rapportert innenfor scope 3.

Å fastslå utslippsfaktoren for produksjon av norsk melk med sikkerhet, er utfordrende. Vi er fortsatt i en tidlig fase der vi har relativt få forskningsrapporter som kan legges til grunn. Her er det stort sprik i anslagene da forutsetninger og grunnlag i rapportene er ganske forskjellige.

I 2022 publiserte forskningsprosjektet LiveStock⁶ sin rapport på utslipp fra norsk melkeproduksjon. Denne viser et utslipp på 1,11 kg. CO₂-ekvivalenter per kg. melk fra norskprodusert melk. Vi har valgt å legge dette til grunn i vår beregning.

TINE rapporterer klimagassutslipp knyttet til ansattes flyreiser og utslipp fra drivstoff, som er relatert til drivstoffets verdikjede som omfatter fra «kilde til tank» («Tank-to-wheel»), innenfor scope 3.

Datterselskaper

Energi- og drivstofforbruket fra produksjon og transport i datterselskapene Fjordland AS er bare delvis inkludert. 75 prosent av Fjordlands produkter er produsert på TINEs meieranlegg. Disse produktene er også transportert ut til kundene på TINEs biler. Energi- og drivstofforbruket tilknyttet produksjon og transport av nevnte produkter er derfor også inkludert i TINEs klimaregnskap.

4) Kilde: <https://www.nve.no/energi/virkemidler/opprinnelsesgarantier-og-varedeklarasjon-for-stroemleverandoerer/varedeklarasjon-for-stroemleverandoerer/>

5) Kilde: <https://www.nve.no/energi/energisystem/kraftproduksjon/hvor-kommer-s-trommen-fra/>

6) Beregningene for FPCM melk er en del av LIVESTOCK-prosjektet (NFR 295189). Datagrunnlaget for melkeproduksjon er fra kukontrollen og TINE Mjølkonomi[®] 2017 og resultatene er under publisering. Ved ekstern bruk av resultatene for melkeproduksjon skal det refereres til LIVESTOCK-prosjektet.



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården
Friske dyr som har det bra
Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag
En sikker og trygg arbeidsplass
Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp
Bærekraftig innkjøp
Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse
Miljøsmart emballasje
Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?
Tall og statistikk
Slik rapporterer vi
Erklæring fra styret og konsernsjef
Revisors uttalelse

Tall og statistikk

Bærekraft og miljø — Nøkkeltall

MENNESKET	2022	2021	2020	2019	2018
Arbeidsmiljø og medarbeideren ¹					
Antall ansatte (pr 31.12.22)	5 169	5 240	5 018	5 232	5 355
Sykefravær	6,9 %	6,2 %	5,8 %	5,4 %	5,4 %
H-verdi	5,1	6,4	4,2	6,6	7,2
Kvinneandel	37 %	37 %	37 %	37 %	36%
Kvinneandel i ledende stillinger (til og med ledernivå fem)	40 %	38 %	40 %	37 %	36%
RESSURSER					
Fornybar transport og produksjon ¹					
Energi					
Brutto energiforbruk (GWh)	760	794	775	781	786
Driftsinntekter ift. Brutto energiforbruk (MNOK/GWh)	33,3	30,8	31,0	30,5	29,3
Transport (km / 1000 liter råstoff) ³	36	35	37	37	36
Andel fornybar energi	68 %	70 %	67 %	66 %	64 %
Klimagassutslipp Scope 1 ¹					
Utslipp CO ₂ -ekv fra meieri (tonn)	20 588	18 526	18 908	17 323	19 164
Utslipp CO ₂ -ekv fra transport (tonn)	38 676	41 148	44 085	49 349	51 201
Utslipp CO ₂ -ekv fra annen virksomhet (tonn)	2 457	2 634	1 750	1 752	1 842
Utslipp CO ₂ -ekv totalt (tonn)	61 721	62 308	64 743	68 424	72 207
Utslipp CO ₂ -ekv totalt ift. driftsresultat (tonn/MNOK)	49,1	36,1	32,5	57,5	47,0
Utslipp CO ₂ -ekv fra meieri (tonn) ⁴	17 583	15 571	16 337	14 977	16 365
Utslipp CO ₂ -ekv fra transport (tonn) ⁴	36 299	38 606	41 582	46 070	47 861

1) Tall for TINE Gruppen
2) Tall for TINE SA, Diplom-Is AS, Fjordland AS: 75 prosent av Fjordlands produkter er produsert på TINEs meieranlegg. Denne andelen er inkludert
3) Tall for TINE SA og Diplom-Is AS
4) Tall for TINE SA
5) Drikkekartong rapporteres som fiber. I lag 20 prosent av kartongen er plast. I 73 prosent av drikkekartongene bruker vi bioplast basert på fornybare råvarer
6) Dyrevelferdsindikatoren er basert på produksjonsdata fra Kukontrollen og benytter Verdens dyrehelseorganisasjons (OIE) standard for dyrevelferd. En positiv endring i indikatorverdien indikerer en positiv endring i dyrehelse og dyrevelferd



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft
Det vesentlige

På gården
Bærekraft på gården
Friske dyr som har det bra
Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne
Medarbeidernes hverdag
En sikker og trygg arbeidsplass
Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning
På veien mot nullutslipp
Bærekraftig innkjøp
Ta vare på melka

I markedet
Bedre folkehelse
Miljøsmart emballasje
Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?
Tall og statistikk
Slik rapporterer vi
Erklæring fra styret og konsernsjef
Revisors uttalelse

Bærekraft og miljø — nøkkeltall forts.

	2022	2021	2020	2019	2018
<i>Klimagassutslipp scope 2¹</i>					
Utslipp CO ₂ -ekv fra meieri, markedsbasert elektrisitet (tonn)	144 810	152 842	146 924	193 653	195 095
Utslipp CO ₂ -ekv fra meieri, stedsbasert elektrisitet (tonn)	16 885	12 128	12 896	11 139	10 492
Utslipp CO ₂ -ekv fra meieri, fjernvarme (tonn)	786	603	217	865	472
<i>Klimagassutslipp scope 3</i>					
Utslipp CO ₂ -ekv fra drivstoff (Well-to-tank) (tonn) ¹	10 138	11 347	11 950	11 650	12 602
Utslipp CO ₂ -ekv fra ansattes flyreiser (tonn) ³	749	267	268	1 492	1 292
<i>Lokale utslipp⁴</i>					
Utslipp NO _x (tonn)	39,8	41,9	49,9	58,7	78,6
<i>Matsvinn</i>					
Kvalitetsindeks (MNOK) ²	183	204	184	199	196
Kvalitetsindeks (MNOK) ⁴	142	158	138	160	161
<i>Emballasje²</i>					
Emballasjeforbruk - kartong/papp (tonn) ⁵	21 301	20 921	22 032	22 296	23 450
Emballasjeforbruk - plast (tonn)	6 197	6 409	7 265	6 911	6 983
Emballasjeforbruk - annet (tonn)	196	196	186	156	233
Emballasjeforbruk - totalt (tonn)	27 694	27 526	29 483	29 363	30 666
Emballasjeforbruk ift driftsinntekter (tonn/MNOK)	1,91	1,82	1,87	1,91	2,02
Andel drikkekartong med bioplast (% av totalt volum)	73%	68%	68%	61%	57%
NÆRHET					
<i>Bærekraft på gården</i>					
<i>Klimakassutslipp scope 3</i>					
Ustlipp CO ₂ -ekv fra TINEs mellegårder (tonn) ²	1 225 062	1 309 800	1 280 940	1 290 930	1 336 440
<i>Dyrehelse og dyrevelferd^{2, 6}</i>					
Dyrevelferdsindikator	107,9	107,1	106,0	103,2	101,1
FOLKEHELSE					
<i>Ernæring og kosthold</i>					
Antall nøkkelhullprodukter ⁴	20	20	20	16	14
Mettet fett, totalt i produkter (tonn) ³	28 353	29 478	30 269	28 693	28 802
Tilsatt sukker, totalt i produkter (tonn) ³	7 207	7 729	8 050	5 662	5 766
Salt, totalt i produkter (tonn) ⁴	877	912	915	827	816
<i>Trygg mat²</i>					
Antall tilbakekallinger	3	5	2	1	0

1) Tall for TINE Gruppen
2) Tall for TINE SA, Diplom-Is AS, Fjordland AS: 75 prosent av Fjordlands produkter er produsert på TINEs meieranlegg. Denne andelen er inkludert
3) Tall for TINE SA og Diplom-Is AS
4) Tall for TINE SA
5) Drikkekartong rapporteres som fiber. Om lag 20 prosent av kartongen er plast. I 73 prosent av drikkekartongene bruker vi bioplast basert på fornybare råvarer
6) Dyrevelferdsindikatoren er basert på produksjonsdata fra Kukontrollen og benytter Verdens dyrehelseorganisasjons (OIE) standard for dyrevelferd. En positiv endring i indikatorverdien indikerer en positiv endring i dyrehelse og dyrevelferd



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Bærekraft — tall og GRI-rapport

Slik rapporterer vi

For TINE er bærekraft en integrert del av hele selskapets samlede virksomhet. Alle konsernområder rapporterer på sine ansvarsområder blant TINEs vesentlige bærekrafttema som en del av årsrapporteringen.

Formålet med bærekraftsrapporteringen vår er å gi kunder, eiere, ansatte og forbrukere en overordnet og balansert oversikt over hvordan TINE følger opp sitt ansvar knyttet til bærekraft.

Vi rapporterer i henhold til GRI-standarden. Et av grunnprinsippene i standarden er at selskaper skal rapportere på de tema som er mest vesentlig for selskapet. Vesentlighet i denne sammenheng avgjøres av omfanget av selskapets økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige påvirkning på omgivelsene. Se hele vesentlighetsanalysen på side 2.

Rapportering- og regnskapsprinsipper

Bærekraftsrapporteringen omfatter TINE Gruppa, dersom ikke annet er presisert. Temaene omfattet av rapporteringen er i stor grad basert på TINEs strategi for bærekraft, samt øvrige vesentlige tema. Her omfattes også tema i deler av verdikjeden som går ut over TINEs direkte ansvarsområde.

Utslipp fra datterselskapet Fjordland AS er som før bare delvis inkludert. 76 prosent av Fjordlands produkter er produsert på TINEs meieranlegg. Disse produktene blir også transportert på TINEs biler. Klimagassutslippet tilknyttet denne produksjonen og transporten er inkludert i vårt klimaregnskap.

GRI-Rapport for 2022
Ekstern lenke





Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

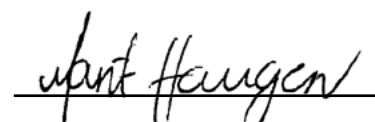
Revisors uttalelse

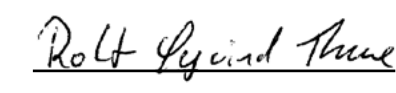
Erklæring fra styret og konsernsjef

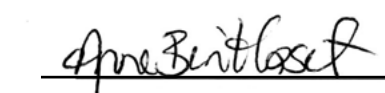
Styret og konsernsjefen har i dag behandlet bærekraftsrapporteringen til TINE Gruppas vesentlige tema innenfor bærekraft for perioden 1. januar til 31. desember 2022.

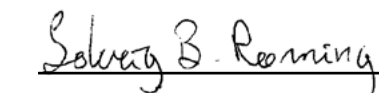
Vi bekrefter etter beste overbevisning at informasjonen som rapporteres er i samsvar med fastslått rapporteringsstandard, som er Global Reporting Initiative (GRI) standarden. Og at bærekraftsrapporteringen, som gjelder for TINE Gruppe, gir en rettviseende beskrivelse og oversikt over utviklingen og resultatene til konsernet på de mest vesentlige tema konsernet står ovenfor hva gjelder bærekraft.

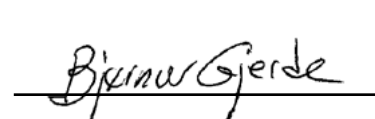
Oslo 14. februar 2023


Marit Haugen
Styreleder


Rolf Øyvind Thune


Anne Berit Løset

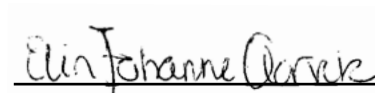

Solveig B. Rønning

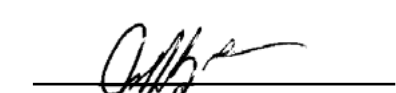

Bjørnar Gjerde


Asgeir Pollestad


Helge Arne Espeland


Tor Arne Johansen


Elin Aarvik


Jeffrey Thomas


Ottar Råd


Gunnar Hovland
Konsernsjef



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Bærekraft

Revisors uttalelse

Side 1/2



Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6a, 0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, 0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTALELSE OM FORETAKETS BÆREKRAFTSRAPPORTERING

Til styret i TINE SA

Omfang

Vi er engasjert av TINE SA for å utføre et attestasjonsoppdrag, som skal gi moderat sikkerhet slik det er definert i de internasjonale standardene for attestasjonsoppdrag, for å avgi en uttalelse om TINE SAs bærekraftsrapportering som definert i TINE SAs GRI-indeks (se dokument «GRI-Rapport for 2022» på <https://www.tine.no/om-tine/bærekraft/TINE-GRI-tabell-2022.pdf>) ("Saksforholdet") pr. 31. desember 2022 for perioden fra 1. januar til 31. desember 2022.

Vi har ikke utført andre attestasjonshandlinger enn det som er nevnt i avsnittet over og som beskriver omfanget av vårt oppdrag, og vi uttaler oss følgelig ikke om øvrig informasjon inkludert i årsrapporten.

Kriterier brukt av TINE SA

I utarbeidelsen av bærekraftsrapporteringen har TINE SA brukt relevante kriterier fra rapporteringsstandardene for bærekraft utgitt av Global Reporting Initiative (GRI) ("Kriteriene"). Kriteriene ligger på globalreporting.org og er offentlig tilgjengelige. Disse kriteriene ble spesifikt utformet for selskaper og andre organisasjoner som ønsker å rapportere om sin bærekraft på en konsistent og troverdig måte, og denne informasjonen egner seg derfor trolig ikke for andre formål.

TINE SAs ansvar

Ledelsen er ansvarlig for valget av Kriteriene og for at Saksforholdet i det alt vesentlige er presentert i henhold til disse kriteriene. Dette ansvaret omfatter det å etablere og vedlikeholde interne kontroller, opprettholde tilstrekkelige journaler og lage estimater som er relevante for utarbeidelsen av Saksforholdet, slik at det ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som resultat av misligheter eller feil.

EYs ansvar

Vårt ansvar er å avgi en uttalelse om Saksforholdet basert på de bevisene vi har innhentet.

Vi har utført vårt arbeid i samsvar med ISAE 3000 - "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon". Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå moderat sikkerhet for at Saksforholdet i det vesentlige er presentert i henhold til kriteriene, og utarbeider en rapport. Type, tidspunkt for og omfang av handlingene er valgt ut fra vårt skjønn, herunder en vurdering av risikoen for vesentlig feilinformasjon, enten som resultat av misligheter eller feil.

Etter vår oppfatning er innhentet bevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår attestasjonsuttalelse.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi er uavhengige av selskapet og bekrefter at vi tilfredsstiller kravene i det internasjonale etiske regelverket for revisorer utgitt av the International Ethics Standards Board for Accountants. EY følger også ISQC 1 *Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester*, og har følgelig et omfattende system av



Bærekraftsvedlegg 2022

Bærekraft

Det vesentlige

På gården

Bærekraft på gården

Friske dyr som har det bra

Lokal tilstedeværelse

Blant medarbeiderne

Medarbeidernes hverdag

En sikker og trygg arbeidsplass

Forretningsetikk og arbeidsmiljø

Forsyning

På veien mot nullutslipp

Bærekraftig innkjøp

Ta vare på melka

I markedet

Bedre folkehelse

Miljøsmart emballasje

Trygg mat vi kan stole på

Hva skal med i klimaregnskapet?

Tall og statistikk

Slik rapporterer vi

Erklæring fra styret og konsernsjef

Revisors uttalelse

Side 2/2



kvalitetskontroll inkludert dokumenterte retningslinjer og prosedyrer for å overholde etiske krav, profesjonelle standarder og relevante lover og regler.

Beskrivelse av utførte handlinger

Handlingene som utføres på et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet varierer med hensyn til type og tidspunkt og er mindre omfattende enn for et tilsvarende oppdrag som skal gi betryggende sikkerhet. Sikkerheten i et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet er derfor vesentlige lavere enn hva som ville ha vært oppnådd i et oppdrag med betryggende sikkerhet. Våre handlinger ble utformet for å gi moderat sikkerhet som vi baserer vår uttalelse på og gir ikke alle de bevisene som påkreves for å gi en betryggende grad av sikkerhet.

Selv om vi har vurdert effektiviteten i ledelsens interne kontroller når vi har bestemt type og omfang av våre handlinger, er vårt attestasjonsoppdrag ikke utformet for å avgi sikkerhet for interne kontroller. Våre handlinger omfattet ikke tester av kontroller eller prosedyrer for å kontrollere korrekte summer eller beregninger av data i IT-systemer.

Et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet omfatter forespørsler, primært til personer som er ansvarlige for å utarbeide Saksforholdet og relatert informasjon, og å bruke analyser og andre relevante handlinger.

Våre handlinger inkluderte:

- Gjennomførte intervjuer for å forstå virksomheten og rapporteringsprosessen
- Gjennomførte intervjuer med nøkkelpersoner for å forstå prosessen for å samle, utarbeide og rapportere Saksforholdet i rapporteringsperioden
- Kontrollerte at beregningskriteriene er anvendt i samsvar med metodene skissert i Kriteriene
- Foretok analytiske handlinger for å støtte opp under rimeligheten til dataene
- Identifiserte og testet forutsetninger som støtter beregninger
- Testet, på prøvebasis, underliggende kildedata for å kontrollere nøyaktigheten til dataene
- Kontrollerte at presentasjonskravene som er skissert i Kriteriene er anvendt

Etter vår mening gir våre handlinger tilstrekkelig grunnlag for vår uttalelse. Vi har også utført andre handlinger vi vurderte som nødvendige etter forholdene.

Uttalelse

Basert på utførte handlinger og innhentet bevis kjenner vi ikke til vesentlige endringer som burde gjøres i Saksforholdet pr. 31. desember 2022 for perioden fra 1. januar til 31. desember 2022 for at det skal være i henhold til kriteriene.

Oslo, 14. februar 2023
ERNST & YOUNG AS

Asbjørn Ler
statsautorisert revisor



Design

Tania Goffredo Design
TINE Design

Bilder

Torstein Kiserud
Katrine Lunke
TINE Mediebank